

ΠΙΝΑΞ

ΚΕΒΗΤΟΣ ΤΟΥ ΘΗΒΑΙΟΥ

ΜΕΤΑ ΠΛΕΙΣΤΩΝ ΣΧΟΛΙΩΝ ΚΑΙ ΚΡΙΤΙΚΩΝ ΣΗΜΕΙΩΣΕΩΝ

ΥΠΟ

ΛΗΒΕΡΙΟΥ Χ. ΛΙΒΕΡΙΑΔΟΥ ΚΑΙ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ Π. ΒΑΛΛΟΥΓΙΑ

ΤΕΥΧΟΣ Α.

« Καθάπερ γὰρ σφραγίδες τοῖς ἀπαλοῖς
« ναυπηγεῖσθαι κηροῖς οὕτως αἱ μαθη-
« σεις τὰς τῶν ἑνὶ παιδίων ψυχὰς ἐν-
« ποτιπύονται » Πλούταρχος.

Ἀδελφ. τοῦ Αὐτοκρ. Ὑπουργίου τῆς Δημ. Ἐκπαιδείσεως.

ΕΝ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΙ

1887

ΕΚ ΤΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ ΑΝΤΩΝΙΟΥ ΜΑΣΟΥΡΗ

Κομιστήριον ἀριθ. 3.

ΕΛΛΗΝ

ΚΕΡΗΤΟΣ ΤΟΥ ΘΗΒΑΙΟΥ

ΜΕΤΕΦΕΡΕΤΑΙ ΣΤΟΝ ΕΝΔΕΛΕΓΜΕΝΟΝ ΤΟΝ ΕΝΔΕΛΕΓΜΕΝΟΝ

ΕΝΔΕΛΕΓΜΕΝΟΝ

ΕΝΔΕΛΕΓΜΕΝΟΝ ΕΝΔΕΛΕΓΜΕΝΟΝ ΕΝΔΕΛΕΓΜΕΝΟΝ

Α ΕΝΔΕΛΕΓΜΕΝΟΝ

Πάν ἄρτι τυπὸν μὴ γέρον τῆς σφραγίδος καὶ τῆς ιδιο-
χειροῦ ἀπογραφῆς ἀπὸ τῶν ἐκδοτῶν καταδίδεται ὑπὸ
τοῦ νόμου ὡς ἐκ τυποκλιτῆος προερχόμενον.

ΕΝΔΕΛΕΓΜΕΝΟΝ ΕΝΔΕΛΕΓΜΕΝΟΝ ΕΝΔΕΛΕΓΜΕΝΟΝ

ΕΝΔΕΛΕΓΜΕΝΟΝ

ΤΩ:

ΣΕΒΑΣΜΙΩΤΑΤΩ:

ΚΑΙ ΣΟΦΩΤΑΤΩ:

ΓΕΡΟΝΤΙ ΑΓΙΩ ΗΡΑΚΛΕΙΑΣ

ΚΥΡΙΩ ΚΥΡΙΩ

ΓΡΗΓΟΡΙΩ ΤΩ ΒΥΖΑΝΤΙΩ

ΤΩ ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΩ ΗΜΩΝ ΠΑΤΡΙ

ΤΕΚΜΗΡΙΟΝ ΑΓΙΔΙΟΥ ΕΥΓΝΩΜΟΣΥΝΗΣ

ΤΗΝ ΒΙΒΛΟΝ ΤΑΥΤΗΝ

ΕΥΛΑΒΩΣ ΑΝΑΘΙΘΕΙΣΙΝ

ΟΙ ΚΟΝΗΘΑΝΤΕΣ

ΛΙΒΕΡΙΟΣ Κ. ΛΙΒΕΡΙΑΔΗΣ

Κ. Η. ΒΑΣΙΛΟΠΟΥΛΟΣ

SISMANOGLIO

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Συναισθανθέντες τὴν ἑλλειψίν καταλλήλου βιβλίου βοηθοῦντος τῇ ἐν τῇ ἑλληνικῇ Σχολῇ μαθητιῶσιν νεολαία καὶ θέλοντες κατὰ τὸ ἐνὸν γὰ συντελέσωμεν αὐτῇ πρὸς εὐχερῇ κατανόησιν τῶν ἀρχαίων συγγραμμάτων, προέβημεν εἰς τὴν ἐκδοσιν τοῦ ἀνὰ χειρας πορήματος πεποιθότες ὅτι δι' αὐτοῦ προλαλνομεν τὴν ὁδὸν τῆς μαθήσεως τῇ σπονδαζούσῃ νεολαία. Εἰς τὴν ἐκδοσιν τοῦ πορήματος τούτου προέτρεψεν ἡμᾶς ἰδίᾳ ὁ πόθος τοῦ παρασχεῖν τοῖς τε φίλοις συναδέλφοις καὶ μαθηταῖς ἱκανὰς ἐπισκέψεις λέξεων καὶ σχόλια, ἐὰν ὀρθῶς ἔχῃ τὸ τοῦ Ἐπικτιῆτου ἀρχὴν παιδεύσεως ἢ τῶν ὀνομάτων ἐπισκέψεις

Εὐχῆς δ' ἔργον ἐστὶν ἵνα ἐν ταῖς ἐκπαιδευτηρίοις μείζων καταβάλληται προσπάθεια πρὸς ὅσον οἷόν τε ὀρθὴν ἀνάπτυξιν καὶ ἐξήγησιν τοῦ καμένου τῶν δοκιμῶν συγγραφέων ἀρχαίων τε καὶ νεωτέρων.

Εἶναι ἀληθὲς ὅτι ἡ σύνταξις σχολίων καὶ κριτικῶν σημειώσεων εἶνε ἔργον ἐπαχθὲς καὶ δυσχερὲς ἅμα καὶ ἀπαιτεῖ βεβαίως δεξιώτερον κάλαμον τοῦ ἡμετέρου, ἀλλὰ καίπερ τούτου οὕτως ἔχοντος δὲν ἀπωκνήσαμεν ὁμῶς γὰ διαθεσώμεν τὰς τῆς ἀρίστεως

ώρας εἰς εἰδικὰς μελέτας σχολῶν δοκίμων κριτικῶν καὶ ἰδίᾳ τοῦ ἀοιδίμου Κοραΐ. Καὶ δὴ τῶν ἐν τῷ ἡνὰ χεῖρας πονήματι ἐμπεριεχομένων σημειώσεων τὰς μὲν ἀρυσθέντες ἐξ αὐτῶν, τὰς δὲ ἐξ ἰδίας πείρας συναρμολογήσαντες, ἐξεπονήσαμεν τόδε τὸ πόνημα, οὐχὶ βεβαίως ὥς τι τέλειον, ἀλλὰ τοῦλάχιστον ἐπαρκὲς εἰς τὰς ἀνάγκας τῶν τε διδασκάλων καὶ μαθητῶν οὕτως, ὥστε δύναται ἵνα καὶ πρὸς ἰδιαίτην μελέτην χρησιμεύσῃ καὶ πρὸς διδασκαλίαν κατάλληλον κατὰσπῇ. Εἰ δ' εὐρηγται καὶ τινα πλεονάζοντα ὡς πρὸς τὴν ἐν τοῖς Σχολείοις διδασκαλίαν ἀρξεται τῇ κρίσει τῶν διδασκάλων ἢ παράλειψις αὐτῶν.

Πῶσον δὲ τὸ βιβλίον ἴσται λυσιτελεῖς οἱ ἐντενδόμενοι κρινάτωσαν. Ὡς δ' ἀνθρώπινον τὸ ἔργον δὲν θὰ ἦ πάντως ἰσομορφον σφαλμάτων, διότι τὸ μὴ ἐξαμαρτεῖν ἴδιον Θεοῦ.

Ἐν Τσάντζ τῇ 20 Ἰουλίου 1885.

ΟΙ ΠΟΝΗΣΑΝΤΕΣ

ΒΙΟΣ ΚΕΒΗΤΟΣ

Κεβητὴς ὁ Θεβαῖος ἦν μαθητὴς καὶ φίλος ἐπιστήμιος τοῦ ἐκμανήστου Σωκράτους ἀκμάσας τῷ 440 π. Χ. Περὶ ἀγεται ὑπὸ τοῦ Πλάτωνος ὡς διαλόγου πρόσωπον ἐν Φαίδωνι καὶ ὡς περὶ αὐτοῦ ἐν τῷ δεσμωτηρίῳ, καθ' ἣν ἡμίραν κατεδικάσθη ὁ Σωκράτης εἰς τὸν διὰ κωναίου θάνατον, ὅτε καὶ συνδιαλέχθη τὸ ὑστατον μετ' αὐτῶν περὶ ἐθελουσίας θύτης. Ὑπῆρξε δὲ καὶ μαθητὴς τοῦ Πυθαγόρειου φιλοσόφου Φιλόλαου. Ἀφρωσιώθη δὲ μετὰ Ζήλου εἰς τὴν σπουδὴν καὶ ἀσκησιν τῆς ἡθικῆς φιλοσοφίας περισσότερο τῶν ἄλλων, διδάσκων σύμμι λόγων μόνον, ἀλλ' ἐργῶ καὶ παραδείγματι ζῶν ἐκτρέφοντες καὶ ἐναρτέως. Διογένης δ' Ἀελεῖος καὶ ὁ Σουῖδας ἀποδόσαντες αὐτῷ τρία συγγράμματα ἐπιγραφόμενα «Πίναξ», «Βιβλίον», «Φύνηχος» εἰς ὧν τὰ δύο περὶ αὐτοῦ ἀπώλοντο καὶ ὁ μὲν γνωρίζομεν οὐδὲ ποίη τις ἦν ἢ ὑπόθεσις αὐτῶν. Ὁ Πίναξ δὲ σώζεται καὶ μνησκὺν αὐτοῦ ποιοῦσι διάφοροι τῶν ἀρχαίων συγγραφέων.

Ὁ Πίναξ οὗτος εἶνε φιλοσοφικὴ ἐκθεσις τοῦ οὐνο ἀνθρώπου βίου, παρεστημένων ἐν αὐτῷ συμβολικῶς καὶ ἐπιτηδείως τῶν πολλαπλῶν κινδύνων καὶ τῶν πειρασμῶν αὐτοῦ. ἔχει δὲ δύο πρόσωπα ὁ διάλογος οὗτος, Ξένου καὶ Πρεσβύτου. Καὶ Ξένος μὲν θεωρεῖται πᾶς φιλομαθὴς καὶ περίεργος νέος, ὅστις ἐπιθυμεῖ καὶ ἀγαπᾷ νὰ πορευθῇ τὴν ὁδὸν τῆς ἀρετῆς· πρεσβύτης δὲ πᾶς γέρον πεπειραμένος, ὅστις συμβουλεύει καὶ διδάσκει τὸν ἄπειρον, περίεργον καὶ φιλομαθὲς νέον, ἢ καὶ αὐτὸς ὁ Κε-

ὅς· τινες ὑπενόησαν ὡς πρεσβύτην γέροντά τινα Ἰπρακλῆν καλούμενον, μαθητὴν τοῦ Σωκράτους, ὅστις διηγείτο ἀκριβῶς εἰς τὸν Κέβητα τὴν εἰκόνα καὶ περιγραφὴν αὐτῆς.

Ἐν τῇ Πίνακι τούτῃ ἐν πρώτοις μὲν ἐξιστοροῦνται οἱ κίνδυνοι τῆς πλάνης, τῆς ἀγνοίας καὶ ἀμαθείας· δεύτερον δὲ ἀποδεικνύεται σαφῶς ἐν αὐτῇ ὅτι ἵνα ὁ ἄνθρωπος πορευθῇ τὴν ὁδὸν τῆς ἀρετῆς καὶ ἐπιτύχῃ τῆς ἀληθοῦς εὐδαιμονίας, δεῖν νὰ ἐνσπαινευθῇ τὴν ἀληθῆ παιδείαν συνοδευομένην ὑπὸ τῆς δικαιοσύνης καὶ πάσης ἄλλης ἀρετῆς, ἄλλως βαίνει ἀντιξίως τοῦ προορισμοῦ αὐτοῦ· εἰτα ἀκριβῶς περιγράφει τοὺς ἀγῶνας καὶ τοὺς μύχθους, οἵτινες ἀπαιτοῦνται πρὸς ἀπόκτησιν τῆς ἀληθοῦς παιδείας εἰκονιζομένης ὅτι κατοικεῖ ἰφ' ὕψους βουνοῦ πετρώδους καὶ ἀποτόμου καὶ εἰς τὸν ὁποῖον μίᾳ μόνῃ ὁδῷ καὶ αὐτῇ τραχεῖᾳ, στενῇ καὶ δύσβατος φέρει τὸν ἄνθρωπον· ἐπὶ τέλους συνελόντι εἰπεῖν, ἀφ' ἑνός μὲν ἐξεικονίζει ζωηροῖς χρώμασι τὰ ὀλέθρια ἀποτελέσματα τῆς ἀμαθείας καὶ κακίας ἥτοι τὴν πένιαν, τὴν ἀδοξίαν, τὰς τύψεις τοῦ συνειδότος καὶ τὰ παραπλήσια αὐτοῖς· ἀφ' ἑτέρου δὲ τὰ ἀγαθὰ ἀποτελέσματα τῆς ἀληθοῦς παιδείας μετὰ τῶν συμπαρομαρτούντων αὐτῇ δικαιοσύνης καὶ ἀρετῆς, ἐκτίθησι δι' ὧν ὁ ἄνθρωπος τιμᾶται καὶ δοξάζεται καὶ ἀνταμείβεται ὑπὸ τῆς συνειδήσεως, καὶ ἀπολαμβάνει οὐ μόνον ἀληθῆ εὐδαιμονίαν ἐν τῇ παρόντι βίῃ, ἀλλὰ καὶ ἀτελεύτητον μακαριότητα ἐν τῷ μέλλοντι. Τριτύτῃ ἐν τῷ τόμῳ ἡ περίληψις τοῦ Πίνακος.

Ἐν τούτοις κριτικοὶ τινες ἀμφιβάλλουσιν ἂν ὁ Πίναξ οὗτος εἴνε γνήσιον σύγγραμμα Κέβητος τοῦ Θεβαίου ἢ ἑτέρου Κέβητος νεωτέρου Κυζικηνοῦ, Στωϊκοῦ φιλοσόφου ἐπὶ τῶν χρόνων Μάρ-

κου τοῦ Λύρηλιου ἀκμάσαντος. Ἀλλ' ὁ Πίναξ εἶνε προδήλως συγγεγραμμένος ὑπὸ Σωκρατικῶν πνεῦμα καὶ ἄρχας, ὥστε ἐγράφη ὑπὸ Σωκρατικοῦ φιλοσόφου μᾶλλον ἢ Στωϊκοῦ, καὶ διὰ τοῦτο οἱ πλείστοι τῶν Κριτικῶν, ὡς καὶ ὁ ἀοίδιμος Κερῆς παραδέχονται αὐτὸν γνήσιον σύγγραμμα τοῦ μαθητοῦ τοῦ Σωκράτους, εἰκάζοντες ὅτι χωρὶς τινὸς ἐνθα μνημονεύονται πρόσωπα εἰς μεταγενεστέραν τὴν τοῦ Θεβαίου Κέβητος ἐποχὴν ἀκμάσαντα, προσετέθησαν ὑπὸ νεωτέρας χειρὸς. (Ὅρα § 6. σημειώσιν 21). Ἐνεκα δὲ τῆς ἀληθείας οὗτου κατ' ἐπὶ τὴν ὁ Πίναξ σύγγραμμα κοινότατον καὶ ἅπασιν ἐγένοντο αὐτοῦ ἐκδόσεις καὶ μεταφράσεις εἰς πάσας τὰς τῆς Εὐρώπης γλώσσας καὶ εἰς τὴν ἀραβικὴν, τὴν τουρκικὴν, καὶ τὴν ρωσικὴν.

ΠΙΝΑΞ

ΚΕΒΗΤΟΣ ΘΗΒΑΙΟΥ

ΞΕΝΟΣ ΚΑΙ ΠΡΕΣΒΥΤΗΣ

§. 1) ΞΕΝΟΣ.—'Ετυγχάνομεν περιπατοῦντες' ἐν τῷ

"Ετυγχάνομεν περιπατοῦντες]=τυχαίως περιπατοῦμεν
τὰ ῥήματα τυγχάνειν, λανθάνειν, φθάνειν, χαίρειν καὶ τὰ δι-
σρκείας σημαντικά συντασσόμενα μετὰ κατηγορηματικῆς με-
τοχῆς ἐρμηνεύονται δι' ἐπιρρημάτων, ἐνῷ αἱ μεταχαὶ μετα-
βάλλονται εἰς ῥήματα ἔχοντα τὸν χρόνον, τὸν ἀριθμὸν καὶ τὸ
πρόσωπον τῶν ῥημάτων τυγχάνειν, λανθάνειν κτλ. εἶον, ἔ-
λαθεν ἀποδράς=ἀπέδρα λεληθέτως(χωρὶς νὰ τὸν ἐννοήσωσιν),
ἔρχετο ἀπίων=γλίγωρα, τρέχῃτα ἔφυγεν, ἐφθην εἰπὼν=πρὸ
ὀλίγου, προηγουμένως εἶπον, χαίρουσιν ἐπαινοῦντες=ἀσμένως
ἐπαινοῦσι, διατελῶ ἐργαζόμενος=ἀδιακόπως ἐργάζομαι κτλ.

τοῦ Κρόνου² ἱερῶ³, ἐν ᾧ πολλὰ μὲν⁴ καὶ ἄλλα ἀναθή-
ματ⁵ ἐθεωροῦμεν⁶ ἀνέκειτο δὲ⁷ καὶ πίναξ τις⁸ ἐμπροσθεν

—²τοῦ Κρόνου] Ὁ Κρόνος ἦν υἱὸς τοῦ Οὐρανοῦ καὶ τῆς Γῆς. Ἀπόντος τοῦ Οὐρανοῦ εἰς τὸν πόλεμον, ὁ Κ. ὄνος ἐκυρίευσεν τὸν θρόνον τοῦ πατρὸς του· Ἀλληγορεῖται ὁ Κρόνος εἰς τὸν χρόνον καὶ ζωγραφεῖται γέρων βαθυγένειος διὰ τὸ νὰ δείξῃ τὴν ἀρχαιότητά του, ἔχων ἐν τῇ χειρὶ ἄρπην δεικνύουσαν ὅτι ὁ χρόνος ἀφανίζει τὸ πᾶν. Λέγουσιν ὅτι κατέτρωγε τὰ γεννώ-
μενα τέκνα του, ὅπερ σημαίνει ὅτι αἱ πόλεις καὶ τὰ παλάτια εἶνε πλῆμα τοῦ χρόνου καὶ ὅτι ὁ χρόνος τ' ἀφανίζει τὸ ὄνομα αὐτοῦ· παράγεται ἐκ τοῦ χρόνος κατὰ τροπὴν τοῦ χ εἰς κ. Περισσότερα περὶ τοῦ Κρόνου ἴδε εἰς τὴν Μυθολογίαν.
—³ἱερῶ] Φαίνεται πιθανόν ὅτι τὸ ἱερὸν ἢ ὁ ναὸς οὗτος, ἦτο ἐν ταῖς Θήβαις, αἱ ὁποῖαι ἦσαν πατρίς τοῦ Κάδμου. Ἱερὸν εἶνε ὅλος ὁ τόπος ὁ καθιερωμένος εἰς τὸν Θεόν, ναὸς δὲ, τὸ μέρος ὅπου ἵστατο τὸ ἄγαλμα τοῦ Θεοῦ· τινὲς δὲν διακρίνουσι τὸ ἱερὸν ἀπὸ τὸν ναόν, ἄλλοι δὲ ὡς ὁ Θουκυδίδης καὶ ὁ Πausanias λαλοῦσι περὶ αὐτῶν ὡς διακεκρυμένων.. —⁴πολλὰ μὲν] ἀντί-
θεσις εἰς τὸ : ἀνέκειτο δὲ. —⁵ἀναθήματα] (ἐκ τοῦ ἀνατίθαι). κυρίως τὸ ἐπάνω τινὸς τεθειμένον, ἐπομένως ἀφιέρωμα. Οἱ παλαιοὶ συνείθιζον ν' ἀφιερῶντιν εἰς τοὺς Θεοὺς διάφορα εἶδη δώρων, ἥτοι διαφόρους εἰκόνες, στέμματα καὶ στεφάνους, ἐν-
δύματα, ποτήρια χρυσά κτλ. ἢ χάριν εὐλαθείας καὶ εὐχαρι-
στίας, ἢ διότι ἀπηλλάγησαν, ὡς εἶλεγον, τῇ βεβηλωσίᾳ αὐτῶν μα-
γάλων κινδύνων ἢ ἐπικινδύνων ἀσθενειῶν· ταῦτα δὲ ὀνομά-
ζοντο κοινῶς ἀναθήματα καὶ ἐνίοτε ἀνακείμενα ἐκ τοῦ ὅτι ἀ-
νέκειντο εἰς τοὺς ναοὺς. —⁶ἀνέκειντο] ἀντί τοῦ : ἀνατίθεται·
ὅτι ὁ παῖς, τὰ κτλ. τίθεται καὶ ὁ ὕπερσ. ἐτεθειμένην εἶνε σπα-
νωτάτοι ἀναπληρούμενοι ἐκ τοῦ καῖμαι καὶ μάλιστα ἐν συν-
θέσει· κτλ. καὶ καῖται = τίθεται. Θουκ. 1. ἐπειθου
τοῖς νόμοις τοῖς ὑπὸ τῶν βασιλέων καίμενοις = τεθειμένοις.
Ἰσοκρ. π. Δημόν. —⁷πίναξ τις] Ἡ τελειοποιηθεῖσα ζωγραφία

τοῦ νεώ⁹, ἐν ᾧ ἦν γραφή τις ξένη¹⁰ καὶ μύθους ἔχουσα ἰ-
δίους¹¹, οὗς οὐκ ἠδυνάμεθα¹² συμβαλεῖν¹³ τίνες¹⁴ καὶ¹⁵ πότ¹⁶

ὀνομαζέτο εἰκὼν ἢ πίναξ· τὸ γραφή, σκιά καὶ σκιαγραφία.
—⁹τοῦ νεώ] γινική συντακτικὴ τοῦ : ἐμπροσθεν, διότι τὰ το-
πικά ἐπὶ τοῦ μετα γεν. συντάσσονται. Προηγουμένως μὲν εἰπὼν
ἱερὸν τὸ ὅλον ἐδήλωσε· νῦν δὲ νεῶν εἰπὼν, δηλοῖ τὸ ἐνδοτερον
μέρος, διότι ναὸς ἐκ τοῦ ποιητ. ναῖειν = οἰκεῖν, ἐλέγετο τὸ μέ-
ρος ἐνθα τὸ ἄγαλμα τοῦ Θεοῦ ἦν ἰδρυμένον. —¹⁰γραφή τις ξέ-
νη] = ζωγραφία ἀσυνήθης, παράδοξος. Οὕτω καὶ παρὰ Λουκίαν-
ον αὐτὸ φέρει ὁ Λυδὸς τὴν παρρησίαν καὶ τὴν ἀλήθειαν τῶν
λόγων, ἀλλὰ ξένον αὐτῷ δοκεῖ τὸ πρᾶγμα, πένης ἄνθρωπος
οὐχ ὑποπτήσων· Ἑρμ. καὶ Χάρ. 13. —¹¹μύθους ἔχουσα
ιδίους] = ἔχουσα ἰδιαιτέρους λόγους, σύμβολα ἀλληλογρα-
φίας. Περὶ τῆς λέξεως μῦθος ἴδε κατωτέρω. —¹²οὗς
οὐκ ἠδυνάμεθα] ἀναφορικὴ πρότασις ἐκπεριμένη εἰς ὀρι-
στικὴν, διότι ἀναφέρεται εἰς ὠρισμένα πράγματα. —¹³συμ-
βαλεῖν] τὸ συμβάλλω κυρίως σημαίνει ρίπτω, φέρω ὁμοῦ,
συνενόνω· ἐνταῦθα δὲ σημ. κρίνω, συμπεραίνω, ἐξηγῶ, ἐν-
νοῶ. —¹⁴τίνες] ἀντί οἵτινες, διότι εἶνε πρότασις ἐρωτήμ.
ἐξηρητημένη. ἴδε Συντακτ. Χριστ. Α. § 232. —¹⁵καὶ] ὁ καὶ
μετὰ ἐρωτηματικὴν ἀντιωνυμ. ἢ ἐρωτήμ. ἐπίρρ. ἐμφαίνει θαυ-
μασμόν τοῦ ἐρωτῶντος καὶ δύναται νὰ ἐξηγητῇ διὰ τοῦ :
κυρίως, ἰδίως, μάλιστα π. γ. τί καὶ βούλεσθε, ὦ νεώτεροι :
= τί μάλιστα θέλετε, ὦ νεώτεροι. Θουκ. 6, 38. τί γὰρ
προσδοκᾷ ; Δημοσθ. 4, 46. Δυνατὸν ὅμως ὁ : καὶ ἐνταῦθα νὰ
ἐκληφθῇ ὡς πλειοναστικός. —¹⁶ποτ' ἦσαν] Τὸ : ποτὲ ἐν εὐ-
θείᾳ ἢ πλαγίᾳ ἐρωτήσῃ καίμενον ἐμφαίνει ἀπορίαν ἢ θαυμα-
σμόν τοῦ ἐρωτῶντος = ἀρά γε, τάχα οἶον, τίποτε λέγει ὁ
θεός ; Πλάτ. Ἀπολ. 21. —¹⁷Οὔτε γὰρ—οὔτε] ἢ γὰρ αἰτιολο-
γαῖ τὸ : οὐκ ἠδυνάμεθα συμβαλεῖν. Διὰ τῶν συνδέσμων
οὔτε οὔτε συνδέονται δύο ἔννοιαι ἢ προτάσεις ἀποφατικαί, καὶ

ἦσαν. Οὐτε γάρ¹⁶ πόλις ἐδόκει¹⁷ ἡμῖν εἶναι τὸ γεγραμμένον¹⁸, οὔτε στρατόπεδον¹⁹, ἀλλὰ²⁰ περίβολος ἦν, ἐν αὐτῷ ἔχον ἑτέρους²¹ περίβολους δύο, τὸν μὲν μεῖζω, τὸν δὲ ἐλάττω²².

ὁ μὲν πρῶτος καλεῖται ἀρκτικός τῆς συμπλοκῆς, ὁ δὲ δεύτερος συμπλεκτικός, συμπλέκων τὰς δύο προτάσεις.—¹⁷. ἐδόκει] προσωπικόν, διότι συντάσσ. μετὰ εἰδικοῦ ἀπαρεμφάτου.—

¹⁸. τὸ γεγραμμένον]—τὸ ἐξωγραφημένον, ἡ ζωγραφία· διότι ἡ μεταχῆ μετὰ τοῦ ἄρθρου κατ' ἔλλειψιν τοῦ οὐσιαστικοῦ λεγομένη, λαμβάνεται ἀντὶ οὐσιαστικοῦ οἶον, ὁ λέγων=ὁ ῥήτωρ, ὁ νικῶν=ὁ νικητής, τὸ δεδιός=ὁ φόβος κτλ. Τὸ δὲ γράφειν μετὰ τοῦ : ζῶα ἀποτελεῖ φράσιν σημαίνουσαν ζωγραφίζειν ἀντικείμενα ἐμφυχα ἢ ἀψυχα. Ἡροδ. 4, 88 α Ζῶα γράφασθαι τὴν ζεῦξιν τοῦ Βοσπόρου κ. καὶ Πλατ. Γοργ. 8, 453.

—¹⁹. στρατόπεδον] Στρατόπεδον λέγεται ὁ τόπος εἰς ὃν μένει τὸ στρατεύμα πρὸς καιρὸν ὡς ἀναπαυθῆ. ἐνθα οἱ στρατιῶται ἱστᾶσι καὶ τὰς σκηνὰς τῶν, λέγεται ἔτι καὶ αὐτὸ τὸ ἐστρατοπεδευμένον στρατεύμα· παρὰ Θουκ. δὲ καίται ἀντὶ τοῦ : στόλος.—²⁰. ἀλλὰ] ὁ ἀλλὰ θετικὸς, διότι ἡγεῖται ἀρνήσις.—

²¹. ἑτέρους] ἑτέρος μὲν, εἰς ἐκ τῶν δύο, ἄλλος δὲ εἰς ἐκ τῶν πολλῶν.—²². τὸν μὲν μεῖζω, τὸν δὲ ἐλάττω] λέγων δύο περίβολους ὁ Κέβης ἐννοεῖ τὴν ὁδὸν τῆς ἀρετῆς καὶ τῆς κακίας· ἡ μὲν ὁδὸς ἡ φέρουσα τὸν ἄνθρωπον εἰς τὴν ἀρετὴν καὶ σοφίαν εἶναι στενὴ καὶ τραχεῖα, οὐσβάτος καὶ πλήρης ἀκανθῶν καὶ τριβόλων, καὶ ὀλίγοι εἰς αὐτὴν εἰσέρχονται· ἡ δὲ ὁδὸς ἡ φέρουσα εἰς τὴν κακίαν εἶναι πλατεῖα, ὁμαλὴ, κατωφερτὴ καὶ πλήρης ἀνθίων πλὴν ἀκάρπων, διὰ τοῦτο καὶ πολλοὶ εἰσέρχονται εἰς αὐτήν. Οὕτω καὶ ὁ Σωτὴρ ἐν Εὐαγγελίοις λέγει· « εἰσελθετε διὰ τῆς στενῆς πύλης. Ὅτι πλατεῖα ἡ πύλη καὶ εὐρύχωρος ἡ ὁδὸς ἡ ἀπάγουσα εἰς τὴν ἀπώλειαν, καὶ πολλοὶ εἰσιν οἱ εἰσερχόμενοι δι' αὐτῆς· ὅτι στενὴ ἡ πύλη, καὶ τεθλιμμένη ἡ ὁδὸς ἡ ἀπάγουσα εἰς τὴν ζωὴν καὶ ὀλίγοι εἰσιν

Ἦν δὲ καὶ²³ πύλη²⁴ ἐπὶ τοῦ πρώτου²⁵ περιβόλου· πρὸς δὲ τῇ πύλῃ ὄχλος²⁶ ἐδόκει ἡμῖν πολὺς²⁷ ἐρεστάναι. Καὶ ἔνδον δὲ ἐν τῷ περιβόλῳ²⁸ πληθὺς τι²⁹ γυναικῶν ἐωρᾶτο. Ἐπὶ τῆς εἰσόδου τοῦ πρώτου πυλῶνος³⁰ καὶ περιβόλου γέγων τις

οἱ εὐρίσκοντες αὐτήν κ. Ματθ. 7, 13.—²³. καὶ] προσθετικός.—²⁴. πύλη] πύλη μὲν λέγεται ἐπὶ τείχους καὶ μεγάλων οἰκοδομῶν, οἷον ἀνακτόρων, ναῶν κτλ. θύρα δὲ ἐπὶ οἰκιῶν καὶ μικρῶν οἰκοδομῶν. Ὁ δὲ Μοσχόπουλος λέγει. « θύρα καὶ πύλη λέγεται αἱ σπινίδες αἱ ἀνοιγόμεναι καὶ κλειόμεναι, καὶ τὸ διάστημα, ὅπερ ἐπέχουσιν αὐταί κ. —²⁵. τοῦ πρώτου] Πρῶτος καὶ πρότερος διαφέρει· διότι τὸ μὲν πρῶτος τάσσεται ἐπὶ πολλῶν, τὸ δὲ πρότερος ἐπὶ δύο· καὶ εἰς μὲν τό : πρῶτος ἀκόλουθος εἶναι ὁ ὕστατος· εἰς δὲ τό : πρότερος ὁ ὕστερος· καὶ πρότερος μὲν ἐπὶ τάξεως τίθεται, οἷον πρότερος ἦλθε· πρῶτος δὲ ἐπὶ ποιότητος, οἷον πρῶτος τὴν τέχνην.—²⁶ ὄχλος] Ὀχλος μὲν εἶναι ὁ ἀτάκτως συνηρισμένος λαός, πλῆθος δὲ σότημά τινων.—²⁷ πολὺς] Τὰ πολὺς, πολλοί, ὀλίγος, ὀλίγοι τίθενται ἀναρῆρα εἰς οὐσιαστικὸν ἀναρῆρον, ὡς παρίσταται τὸ οὐσιαστικὸν ἄοριστον, οἷον πολλοὶ ἄνθρωποι, ὀλίγος χρόνος κτλ.—²⁸. Καὶ ἔνδον δὲ ἐν τῷ περιβόλῳ] Ἐνταῦθα παρατηρεῖται εἶδος πλεονασμοῦ, καθ' ὃ δύο ἐπιρρηματικοὶ προσδιορ. συνώνυμοι συνάπτονται ἀλλήλους.—²⁹ πληθὺς τι] ἐνταῦθα ἐτίθη ἡ ἄοριστος ἀντων. μετ' ἀνάρθρου οὐσιαστ. πρὸς ἐπίθεσιν τῆς ἄοριστείας αὐτοῦ.—³⁰ πυλῶνος] Κατὰ Μοῖριν σ. 83 αὐτὴ θύρα Ἀττικοί, πυλῶν Ἕλληνες κ.—³¹ ἐστὶς] συγκακομένους παρακείμε. τοῦ : ἵσθαι ὁ ἐνεργ. παρακ. ἔσθηκα ὑπερσ. ἐτίθειν ἔχουσιν ἀμετάβητον σημασίαν, καὶ διασύνουσι τὸν ἀνὰ ὀπλάσιασμόν Ε, ὡς γενόμενοι ἐκ τοῦ : σέσθηκα τραπεμένου τοῦ ἀρκτικοῦ εἰς δασεῖαν, —³² Ἐμρασιν ἐποίει] περίφρασις—ἐπαίνετο. Περίφρασις λέγεται τὸ σχῆμα, καθ'

ιστώς³¹ ἔμψασιν-ἐποίει³², ὡς προστάττων³³ τι τῷ εἰσιόν-
τι³⁴ ὄχλῳ. Ἀπορούντων οὖν ἡμῶν περὶ τῆς μυθολογίας³⁵
πρὸς ἀλλήλους πολὺν χρόνον³⁶, πρεσβύτης³⁷ τις παρεστώς.

ὁ ἐκφράζουεν τι διὰ δύο ἢ πλείονων λέξεων, ὅπερ δύναται νὰ
λεχθῇ διὰ μιᾶς ἢ δι' ὀλιγωτέρων λέξεων, οἷον παῖδες Ἑλλή-
νων, ἐντὶ Ἑλλήνες κτλ., —³¹ὡς προστάττων|τὸ ὡς μετὰ με-
τοχῆς τοῦ ἑαυτοῦ ἐπὶ τὸ φαινόμενον=ὡς νὰ, ὡσάν νὰ· ἡ δὲ
μετ. πρὸς τὸν εἰσάγοντα κατηγόρησιν αὐτοῦ τοῦ ὑπακουμένου
ἐξαρτωμένη ἀπ' αὐτοῦ· ἔμψασιν ἐποίει, διότι ὡς τὸ φαίνεται αὐ-
τῷ καὶ τὰ ἰσοδύναμα αὐτῷ συντάσσ. μετὰ κατηγόρησιν μετχ.
—³²τῷ εἰσιόντι|ἐνεσι. τῆς μετχ. τοῦ· εἰσέρχομαι· ὁ ἐνεσι. ἐρ-
χομαι μόνον ἐν τῇ ὀριστ. ἀπαντᾷ, ἐν δὲ ταῖς ἄλλαις ἐγκλί-
σεσιν ἀναπληροῦνται ἐκ τοῦ· εἰμι, ὑποτ. ἴω. Εὐκτ. ἰοιμῇ καὶ
ἰοίην. Προστ. ἴθι, σπανιώτατα ἔρχου. Ἀπαρέμφ. ἰέναι. Μετ.
ἰών, ἐνίοτε ἐρχόμενος καὶ συνήθως μετὰ τῶν προθέσεων ἀπὸ,
παρὰ, ἐπὶ, ὑπὸ. Παρατ. ἔιν, (σπανιωτ.) ἤρχομαι παρὰ τοῖς
δοκίμοις μετὰ προθ. εὐχρηστος. Μετ. εἰμι ἢ ἤξω ἢ ἀρίξομαι
καὶ ἀπὸ τοῦ ἀχρηστ. (ἐλεύθω) ἐλεύτομαι, ὅστις εὐρηται μόνον
παρὰ ποιητ. καὶ ἀπαξ παρὰ Λυσία. —³³Απορούντων—τῆς μυ-
θολογίας|Περὶ τοῦ τί σημαίνει (ἢ κάλλιον ἐπὶ σημαίνει) ἡ μυθολο-
γία ἢ ἐν τῇ εἰκόνι. Μυθολογία μὲν εἶνε ἡ διήγησις μύθων ἢ
κατὰ Πλάτ. Κριτίαν ἐμυθολογία ἀναζητήσις τῶν παλαιῶν
κτλ. π. μῦθος δὲ, λόγος ψευδὲς εἰκονίζων ἀλήθειαν. —³⁴πολὺν
χρόνον· ἡ σχετικὴ τοῦ χρόνου ἐκφρασις, ὡς τῆς κατὰ τὸν χρό-
νον ποσὸν χρόνου, οἷον, ἀργῇ φιλοῦντων ὀλίγον ἰσχύει χρόνον·
Γνωμ. —³⁵πρεσβύτης|—πρεσβυ· τοῦτο μὲν ὅταν σημ. τὸν γέ-
ροντα, ἔχει ὄνομα πρέσβος καὶ ἡττονεὺχος. πρεσβύτης αἰτ. πρεσ-
βυν καὶ κλητ. ὦ πρέσβυ, τὰς δὲ ἄλλας πτώσεις ἀναπληροῖ
ἀπὸ τοῦ· πρεσβύτης· ὅταν δὲ σημ. τὸν ἀπεσταλμένον, ἔχει
μόνον τὴν ἐνικήν γεν. καὶ ὁστ. καὶ τὰ πληθ. κατὰ τὸ πῆχυς,

ΠΡΕΣΒΥΤΗΣ.—Οὐδὲν δεινὸν πάσχετε³⁸, ὦ ξένοι, ἔφη, ἀ-
πορούντες³⁹ περὶ τῆς γραφῆς ταύτης· οὐδὲ γάρ⁴⁰ τῶν ἐπι-
χωρίων⁴¹ πολλοὶ ἴσασι⁴² τίποτε⁴³ αὕτη ἡ μυθολογία δύναται·
οὐδὲ γάρ ἐστι πολιτικὸν τὸ ἀνάθημα⁴⁴· ἀλλὰ ξένος τις πά-

τὸς δὲ ἄλλας πτώσεις ἀναπληροῖ ἐκ τοῦ· πρεσβευτής. Ρ ζ.
πρεσ, πρεισ=λατ. pris, priscous καὶ τοῦ· θυ γυ ἐκ τῆς βί-
ζης γα, γεν, γίγνομαι, ἐπομένως ὁ πρότερον γεννηθείς. —³⁸
Οὐδὲν δεινὸν πάσχετε|—οὐδὲν δεινὸν πάθος πάσχετε. ὁ κλ.
δὲν εἶνε παράξενον ὅτι ἀπορεῖτε, ὅτι δὲν ἐννοεῖτε ποῖα εἶνε
ἡ ἀλληγορία ταύτης τῆς εἰκόνος. Ἰδε Συντ. Χ.Α. § 80 σημειώ-
σιν. Τὸ πάσχω εἶνε παθ. αὐτοπαθές, ὡς σημαίνον πάθος ἀπ' ἐαυ-
τοῦ προερχόμενον καὶ οὐχὶ ὑπ' ἑτέρου καὶ διὰ τοῦτο φέρεται
ἀνευ ποιητικοῦ αἰτίου. —³⁹ἀπορούντες|κατηγορ. εἰδική
μετχ. τοῦ ὑπόκειμ. τοῦ· πάσχετε=ὅτι ἀπορεῖτε. —⁴⁰οὐδὲ
γάρ|—διότι ἀκόμη καὶ δὲν· τὸ οὐδὲ συνάπτει πρὸς τι προη-
γούμενον ἀποφατικὸν μέλος, δεύτερον ὁμοίως ἀποφατικόν, καὶ
εἶναι ἐπιδοτικόν=οὐ μόνον οἱ ξένοι δὲν γνωρίζουσιν, ἀλλ' ἀ-
κόμη καὶ πολλοὶ ἐντόπιοι. —⁴¹τῶν ἐπιχωρίων|γεν. συντακτ.
τοῦ· πολλοὶ κατὰ σχέσιν διαιρετικήν. —⁴²ἴσασι|τὸ οἶδα
κυρίως σημ. γνωρίζω τι θετικῶς ἀπ' ἐμαυτοῦ, ὡς παρὼν ὁ ἰ-
δίας, ὅτι ἐγένετό τι. Ὁ ὁμαλὸς σχηματισμὸς τοῦ παρακ. οἶ-
δας, οἶδαμεν, οἶδατε οἶδασιν εὐρίσκεται παρὰ ποιητ. καὶ
μετρ. καὶ σπανιώτατα παρὰ τοῖς πεζογράφοις Ἀττικοῖς. Ὁ
ὑπερσ. ἤδη ἀναδιπλασιάζεται χρονικῶς τρέπων τὸ εἰ τῆς βί-
ζης εἶδ. εἰς χ· ὁ δὲ τύπος τοῦ α, ἐνικοῦ, προσώπου τοῦ ὑπερ.
ἤδειν εἰσῆχθη εἰς τὴν ἀττικήν γλῶσσαν ἐν ἀρχῇ τοῦ Πελο-
ποννησιακοῦ πολέμου. (Κόντος Λόγ. Ἑρμ.). —⁴³—τίποτε|
ὀρθότερον ἦθελεν εἶσθαι, εἰάν ἔλεγεν ὅτι ποτέ, ἀλλὰ τὸν κα-
νὼνα τοῦτον ἀπειράκις παρέδωκαν οἱ ἀρχαῖοι. —⁴⁴οὐδὲ γάρ
ἐστι πολιτικὸν τὸ ἀνάθημα|—οὐδὲ γάρ ἐστι τῶν πολιτικῶν

λαι ποτέ¹³ ἀφίκετο δεῦρο, ἀνὴρ¹⁴ ἔμπρων καὶ δεινός¹⁵ περὶ σοφίαν¹⁶, λόγῳ τε καὶ ἔργῳ Πυθαγόρειόν¹⁷ τινα καὶ Παρμε-

νιος τὸ ἀνάθημα, δηλ. δὲν τὸ ἀκρίρωτε κανεῖς ἀπὸ τοῦ πο-
λίτας τῆς πόλεως ἡμῶν. Ἐνταῦθα τὸ ἐπίθ. πολιτικὸν ἔχει
περιληπτικὴν σημασίαν=ὡς πολῖται, ὡς καὶ πολλὰ ἄλλα, τὸ
ἐπικρινόν=ὡς ἱππεῖς. Οὕτω καὶ περ' Ἡροδ. 7, 103 «ὅπου τὸ
πολιτικὸν»=ὡς πολῖται.—¹³. πάλαι ποτέ] τὸ πάλαι προσ-
διορίζει τὸ ποτέ, διότι τὰ ἐπὶ. δὲν προσδιορίζουσι μόνον τὰ
ῥήματα, ἀλλὰ καὶ τὰ ἐπίθ. καὶ ἐπρ. οἷον λίαν ἀγαθός, πά-
νυ τεκνιός, λίαν πτωχὸς, πάνυ σαφής, ἄλλοθι που κτλ.—¹⁴.
ἀνὴρ] Ἀνὴρ μὲν λέγεται ὁ ἐπ' ἀρετῇ διαπρέπων καὶ κατ'
ἀντίθεσιν πρὸς τὴν γυναῖκα· ἄνθρωπος δὲ, ἐπὶ μηδενὶ διαπρέ-
πων καὶ ἐφραμόζεται καὶ ἐπὶ τῶν δύο φύλων.—¹⁵. δεινός]
(ἐκ τοῦ δέους). κυρίως σημ. τὸν ἔχοντα ἐν ἑαυτῷ φόβον καὶ
δυνάμενον κατ' ἀκολουθίαν νὰ τὸν ἐμποιήτῃ καὶ εἰς ἄλλον=
φοβερὸς· εἴτα ὁμῶς σημ. καὶ τὸν πονηρὸν, ἐπιτήδειον εἰς τι
ἁμπεῖον καὶ ἐξοχὸν κατὰ τι ὡς ἐνταῦθα.—¹⁶. περὶ σοφίαν]
Ἐνταῦθα ἡ περὶ σημ. τὸ κατὰ τι ἢ ἀναφορὰν, διότι ἡ σχέσις
τοῦ κατὰ τι ἢ τῆς ἀναφορᾶς ἐκφέρεται ἐνίοτε δι' αἰτία. μετὰ
τῆς προθ. κατὰ, πρὸς, εἰς, περὶ π. χ. οἱ διαφέροντες εἰς ἀ-
ρετήν, π.ὅς· χειμῶνα καὶ θεοὺς κατεκλώσκατο. Ξεν. Ἀπ.
1, 2, 1. Ἡ σοφία κοινῶς συγγέεται μὲ τὴν παιδείαν, ἀλλ'
ὁμῶς διαφέρει ἡ μία τῆς ἄλλης· σοφία λέγεται ἡ μάθησις
τέχνης τινὸς ἢ ἐπιστήμης, ἡ δὲ παιδεία σημ. κυρίως τὴν
ἐκ παιδός· μάθησιν τῶν συμφερόντων πρὸς εὐδαιμονίαν τοῦ
λογικοῦ ζώου, καὶ κατὰ δεῦτερον λόγον τὴν σοφίαν. Ἡ σο-
φία πλουτίζει μόνον τὴν κεφαλὴν, ἡ παιδεία εἶνε τῆς ψυχῆς
ὁ θησαυρός· ἡ σοφία γεννᾷ τοὺς λογιωτάτους ἢ τεχνικωτά-
τους. Ποίους δὲ καλεῖ ὁ Ἰσοκράτης πεπαιδευμένους ἴδε ἐν
Παναθην. § 44.—¹⁷. Πυθαγόρειον] Ὁ Πυθαγόρας ἦν εἰς
τῶν ἐπισημοτέρων ἀρχαίων Ἑλλήνων μαθηματικῶν καὶ

νέδειον¹⁸ ἐξηλωκώς¹⁹ βίον²⁰, ὅς τότε ἱερὸν τοῦτο καὶ τὴν
γραφὴν ἀνέθηκε τῷ Κρόνῳ. Ξ. Πότερον οὖν, ἔφην ἐγώ,

φιλοσόφων, υἱὸς τοῦ Μνησάρχου, γεννηθεὶς ἐν Σάρφῃ τῇ
608 π. χ. Ὁ ἀνὴρ οὗτος ἦν μαθητὴς τοῦ Φερεκύδου, καὶ
περιηγήθη 22 ἔτη τὴν Αἴγυπτον καὶ Ἰνδίαν καὶ μετὰ
τὴν ἐπιστροφὴν τοῦ μὴ δυνάμενος νὰ ζήσῃ ἐν τῇ πατρίδι
του, τυραννουμένη ὑπὸ τοῦ Πολυκράτους, μετέβη εἰς τὴν
ἐν Ἰταλίᾳ πόλιν Κρότωνα, ἐνθα συνέστησε τὴν ἰταλικὴν
λεγομένην σχολήν, καὶ ἀπέθανεν εἰς ταύτην τὴν πόλιν ἢ
εἰς τὸ ἐν Μεταποντίῳ δάσος τῶν Μουσῶν ἡλικίᾳ 100
περίπου ἐτῶν. Ἐκ δὲ τῶν πολλῶν καὶ ποικίλων συγγραμ-
μάτων αὐτοῦ διασώθησαν μόνον τὰ λεγόμενα χρυσὰ ἔπη,
τὰ ἱερὰ ἀποφθέγματα καὶ τινες ἐπιστολαί. Τινὲς λέγου-
σιν ὅτι τὰ λεγόμενα ἦσαν γραμμένα ἐν Θήβαις ὑπὸ τοῦ
Πυθαγορείου Λυσίδου, μαθητοῦ τοῦ Πυθαγόρου· διότι εἰ μὲν
ἀμέσως μαθηταὶ τοῦ Πυθαγόρου ὠνομάζοντο Πυθαγόρειοι, οἱ
δὲ μαθηταὶ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ Πυθαγορεῖοι, εἰ δὲ φρονούν-
τες τὰ τοῦ Πυθαγόρου καὶ Πυθαγορείων Πυθαγορισταί.—¹⁸.
Παρμενίδειον] Θέλων ὁ Κίβης νὰ παρστήτῃ τὴν ἀρεμπτὸν
καὶ ἐνάρετον ζωὴν, μεταχειρίσθη ὡς παρομίαν τὸν τοῦ Πυ-
θαγόρου καὶ Παρμενίδου βίον, διότι ἀμφοτέρω οὗτοι ἐνσχό-
λουντο εἰς τὴν πρακτικὴν φιλοσοφίαν, τὴν ἠθικὴν, διδάσκον-
τες τοὺς ἀνθρώπους τὰ ἀρεταῖα αὐτῶν καθήκοντα. Ὁ δὲ
Παρμενίδης ἦτο περίφημος φιλόσοφος ἐξ Ἑλλάδας, χρηματίσας
μαθητὴς τοῦ Ξενοφάνους καὶ διδασκαλὸς τοῦ Ζήνωνος, ὑπὸ
τῶν ὁποίων συνεστήθη καὶ ἡ λεγομένη ἐλεατική σχολή· συνέ-
γραφε δὲ ἐμμέτρως πολλὰ φιλοσοφικά συγγράμματα, ἐξ ὧν
λείψαντά τινα σποράδην σώζονται.—¹⁹. ἐξηλωκώς] Ζηλω μὲν
ἐπὶ καλοῦ, μιμούμαι τι καλόν, ἐπὶ κακοῦ δὲ, λυποῦμαι φθο-
νῶ, κοινῶς ζηλεύω.—²⁰. βίον] Βίος ζωὴς διαφέρει· βίος μὲν
ἐπὶ τῶν λογικῶν τάσσεται ζῶων, τούτῃστιν ἀνθρώπων μόνων

καὶ αὐτὸν τὸν ἄνδρα γινώσκεις ἑωρακώς;⁵³ Π. Καί⁵⁴ ἐθαύμασά γε, ἔφη, αὐτὸν πολὺν χρόνον⁵⁵ νεώτερος⁵⁶ ὢν. Πολλὰ⁵⁷ γάρ⁵⁸ καὶ σπουδαῖα διελέγετο⁵⁹, καί⁶⁰ περὶ ταύτης

ζωῇ δὲ ἐπὶ τῶν ἀθρόων καὶ ἐπὶ τῶν ἐλόγων ζώων. Ἐντεῦθεν ὁ Ἀριττοτέλης τὸν βίον ὠρίσασα οὕτως· «βίος ἐστὶ λογικῇ ζωῇ· ὁ οὖν, ἐπὶ τῶν θηρίων βίον τάσσειν ἀκυρολογεῖ». —⁵³. Πότερον οὖν—ἑωρακώς; | σύνθετος ἐρωτήματι, πρῶτ. τῆς ὁποίας τὸ δεύτερον ἐρώτημα παρελείφθη, ὡς ἐννοούμενον εὐκόλως· ἐξῆθεν=πότερον οὖν καὶ αὐτὸν τὸν ἄνδρα γινώσκεις ἑωρακώς ἢ ἀκηκώς; —⁵⁴. Καὶ ἐθαύμασα] Ὁ καὶ ἐπιδοτικός= εὐμόνον τὸν ἐγνώρισα, ἀλλὰ καὶ τὸν ἐθαύμασα. Τὸ θαυμάζω ἐπὶ ἐπαίνου μὲν αἰτιατ. συντάσσ. ἐπὶ δὲ μομφῆς ἢ ἀντὶ τοῦ παραξενεύομαι γενικῇ· οἷον, πολλάκις ἐθαύμασα τῶν τὰς πανηγύρεις συναγαγόντων... Ἰσοκρ. Πανηγυρ. 1, πολλάκις ὅμως καὶ ἐπὶ καλοῦ συντάσσ. μετὰ γεν. οἷον, καὶ σοῦ πάλοι θαυμάζω. Πλατ. Κρίτ.—⁵⁵. πολὺν χρόνον] ἴδε ἀνωτέρω σημ. 36. —⁵⁶. νεώτερος] ἐντυχῆ ἐλλείπει ὁ δεύτερος ὅρος τῆς συγκρίσεως ὡς εὐκόλως ἐννοούμενος, δηλ. νεώτερος ἐκαίνου. —⁵⁷ Πολλὰ—καὶ σπουδαῖα] ἀντὶ τοῦ: πολλὰ σπουδαῖα· οἱ Ἀττικοὶ προσδιορίζοντες οὐσιαστ. τι ὑπὸ ἐπίθετον προσδιοριζόμενον ἢ καὶ ἀπλῶς ἐπίθετον οὐσιαστ. τόπον ἐπέχον διὰ τοῦ πληθ. ἀρθ. τοῦ πολὺς συνειθίζουσι νὰ πρενθίσωσι τὸν καὶ π. γ. ὑπὸ πολλῶν καὶ σεμνῶν γυναικῶν. Ξενοφ. Ἀπ. 1, 2, 24. «θερραπαῖνας πολλὰς καὶ εὐσιδεῖς» Δημ. 2, 35, Ἰσοκρ. «πολλὰ καὶ καλὰ». —⁵⁸. γάρ] ὁ γὰρ αἰτιολογεῖ τὸ: ἐθαύμασα. —⁵⁹. διελέγετο] τὸ διαλέγομαι δὲν λέγεται μόνον περὶ ἀληθοῦς διαλόγου, ἀλλὰ καὶ περὶ παντὸς ἄλλου λόγου προερχομένου ἐκ διαλόγου. —⁶⁰. καί] ἐπιδοτικός.—⁶¹. αὐτοῦ ἡκηκόειν δεξιόντος] Τὸ ἀκούω συντάσσ. μετὰ γεν. προσ. καὶ κατηγορ. μετχ. ἐπὶ ἀμέσου ἀντιλήψεως, ἐπὶ αὐτηκοῖας δηλ.

δὲ τῆς μυθολογίας πολλάκις αὐτοῦ ἡκηκόειν⁶¹ δεξιόντος⁶². Ξ. Πρὸς Διὸς⁶³ τοίνυν⁶⁴, ἔφην ἐγὼ, εἰμή⁶⁵ τίς σοι⁶⁶ μεγάλη ἀσχολία τυγχάνει οὔσα⁶⁷, διήγησai ἡμῖν πάνυ⁶⁸ γάρ⁶⁹ ἐπιθυμοῦμεν⁷⁰ ἀκοῦσαι, τί ποτ' ἐστὶν ὁ μῦθος⁷¹.

διὰ τῶν ἰδίων μου ὧτων εἶχον ἀκούσει αὐτὸν νὰ διηγῆται. Ὁ ὑπερσυντελικὸς τοῦ ἀκούω, ὁμινοῦμι, ὁλλοῦμι καὶ ὀρυσσω μετὰ τὸν ἀναδιπλασιασμόν αὐξίνε πάντοτε σχεδὸν χρονικῶς· οἷον ἡκηκόειν, ὠλωμόκειν, ὠλώλειν καὶ ὠρωρύχειν.—⁶² δεξιόντος] τὸ δεξιέναι καὶ διεξέρχεσθαι κυρίως τίθενται ἐπὶ κινήσεως, μεταφορικῶς ὅμως καὶ ἐπὶ διηγήσεως ἀπ' ἀρχῆς μέχρι τέλους.—⁶³ Πρὸς Διὸς] Ἡ πρὸς σημ. ὄρειον κατ' ἐλλείψιν τοῦ ἰκετεύω ἢ θέομαι—ἐν ὀνόματι τοῦ Διὸς, εἰ ἀγάπην τοῦ Θεοῦ· Ὁ Ζεὺς ἦν υἱὸς τοῦ Κρόνου καὶ τῆς Ῥέας, ὁ ἀνώτερος πάντων τῶν θεῶν καὶ καθ' Ὁμηρον «πατὴρ ἀνδρῶν τε θεῶν τε». Τὸ ὄνομα αὐτοῦ ἄλλοι μὲν παράγουσιν ἐκ τοῦ ζῆν ὡς προξένου τῆς ζωῆς, ἄλλοι δὲ ἐκ τοῦ ρῆμα. δεύω=βρέχω, δεύς, (ἐξ οὗ καὶ τὸ λατ. deus) καὶ αἰολ. οδεύς Πλειότερα περὶ τοῦ Διὸς ἴδε εἰς τὴν Μυθολογίαν.—⁶⁴. τοίνυν] Διὰ τοῦ τοίνυν συνδέεται πρότασις δηλοῦσα συμπέρασμα ἐξαγόμενον ἐκ τῶν ἡγουμένων (ἀσθενέστερον τοῦ εὖν). —⁶⁵. εἰ μή] ἐτέθη μὴ διὰ τὴν δύναμιν τῆς ὑποθέσεως. —⁶⁶. σοι] ὅσοι. προσ. τοῦ τυγχάνει οὔσα.—⁶⁷. τυγχάνει οὔσα] περίφρασις ἀντὶ τοῦ: ὑπάρχει, διότι τὸ ὑπαρκτικὸν πολλάκις περιφράζεται διὰ τοῦ τυγχάνειν καὶ τῆς ἰδίας αὐτοῦ μετοχ. (ὢν), ἥτις ἐνίοτε δυνατόν καὶ νὰ ἐλλείπῃ, οἷον τυγχάνει εὐνους.—⁶⁸. πάνυ] τοῦτο παράγ. ἐκ τοῦ πᾶν ὡς καὶ τὸ πάμπαν· τὸ μὲν πᾶν τίθεται ἐπὶ ἐπαινετοῦ, τὸ δὲ ἄγαν ἐπὶ φεκτῆς ὑπερβολῆς.—⁶⁹. γάρ] ὁ γὰρ αἰτιολογεῖ τό: διήγησαι.—⁷⁰. ἐπιθυμοῦμεν] τὸ μὲν ἐπιθυμεῖν λέγεται ἐπὶ τῶν μελλόντων, τὸ δὲ ποθεῖν ἐπὶ τῶν παρελθόντων. «μὴ ποθεῖν τοὺς τεκόντας πρὸς ἐμὲ βλέποντας» Βασιλ. Μεγ. Παραιν.—⁷¹. ὁ μῦθος] δηλ. ἡ ζωγραφία

§. 2) ΠΡΕΣ.—Οὐδεὶς φθόνος, ὦ ξένοι, ἔφη. Ἀλλὰ τουτί¹ πρῶτον² δεῖ³ ὑμᾶς ἀκοῦσαι⁴, ὅτι ἐπικίνδυνόν τι⁵ ἔχει

αὕτη Ἡ λέξις μῦθος ἐτυμολογεῖται πρῶτον παρὰ τὸ μύω= κλείω, δεύτερον παρὰ τὸ μυέω=διδάσκω καὶ εἰσάγω τινὰ εἰς τὰ μυστήρια, τρίτον παρὰ τὸ μύθω, μύζω=ἐκτέμνω ἡχόν τινα διὰ τῶν μυκτήριων, κεκλεισμένον ἔχων τὸ στόμα. Ἐκ πασῶν δὲ τῶν ἐτυμολογιῶν ταύτων προκύπτει ἡ κυρία σημασία τῆς μήπω ἐκπεφρασμένης, ἀλλ' ἐνδιαθέτου οὗτης ἐστὶ ἐννοίας. Ὅθεν μῦθος κατ' ἀρχὰς ἐσήμαινε τὸν λόγον ὡς ἔκφρασιν τῆς ἐννοίας. Εἰς τὴν γλῶσσαν τοῦ Ὁμήρου καὶ τῶν Ὀμηριδῶν ἡ λέξις μῦθος λαμβάνεται ἐπὶ πάσης διηγήσεως, εἴτε ἀληθοῦς, εἴτε ψευδοῦς, καὶ τὸ μυθεῖσθαι ἀντὶ τοῦ λέγειν, ὁμιλεῖν καὶ ἐν γένει διηγείσθαι· ἐπὶ καὶ ὁ Πλάτων μεταχειρίζεται τὸ μυθολογεῖν ἀπλῶς ἀντὶ τοῦ λαλεῖν καὶ διηγείσθαι. Κατ' ἀρχὰς λοιπὸν μῦθος καὶ λόγος δὲν διέφερον ἀλλήλων κατὰ τὴν σημασίαν· ἀπ' οὗ ὅμως μετὰ ταῦτα παρετηρήθη ὅτι ἐν ταῖς ἀρχαῖς ἐκείναις διηγήσεσι περιείχοντο πολλὰ πεπλασμένα καὶ ψευδῆ, διακρίθη ἑκατέρως λέξεως ἡ ἐννοία, καὶ τὸ μὲν λόγος παρελήφθη ἐπὶ ἀληθοῦς, τὸ δὲ μῦθος ἐπὶ ψευδοῦς διηγήσεως. Καὶ τὸ λατ. fabula, ὡς ἐκ τῆς ἐτυμολογίας αὐτοῦ (ἐκ τοῦ fragi) ἀκολουθεῖ τὴν αὐτὴν ἀναλογίαν τοῦ ἑλληνικοῦ μῦθος.—¹ Οὐδεὶς φθόνος| ἐνν. ἐστὶ· διότι τὸ συνδυατικὸν παραλείπεται ἐπὶ τῶν οὐσιαστικῶν ἀνάγκη, χρῆσιν, θέμις, ἀκμή, καιρὸς, ὧρα καὶ ἐπὶ τοῦ οὐδεὶς φθόνος· τὸ πλῆρες ἤθελεν εἶσθαι· οὐδεὶς ἐστὶν ἐμὲ τοῦτου φθόνος=μεθ' ἀπάσης τῆς εὐχαριστήσεως ἐγὼ τοῦτο θά σοι εἰπω. Οὕτω καὶ παρὰ Ξενοφ. Συμποσ. 3, 5. αὐτὸς φθονήσω εἰπεῖν τὴν τέχνην.—² τουτί| Δεικνύει τὰ ἐπόμενα· ὅτι ἐπικίνδυνον κτλ.—³ πρῶτον| ἐντὶ ἐπιρρ.=κατ' ἀρχὰς.—⁴ δεῖ| Τὰ ἀπρόσωπα δεῖ, γὰρ, προσήκει, καίπερ ἐξηγούμενα διὰ τοῦ πρέπει, διαφέρουσιν ὁμοῦς ἀπ' ἀλλήλων, διότι τὸ μὲν πρῶτον ὡς παραγόμενον ἐκ τοῦ δέω σημα.

ἡ ἐξηγησις. Ξ. Οἶόν τι; ἔφη ἐγώ. Π. Ὅτι, εἰ μὲν προσέξεται⁶, ἔρη⁷, καὶ συνήσετε⁸ τὰ λεγόμενα⁹, φρόνιμοι καὶ

ἐλλείψαν, φυσικὴν ἀπαίτησιν καὶ ἀνάγκην, τὸ δὲ δεύτερον σημα. τὸ χρεωστούμενον, εἶνε καθήκον, τὸ δὲ προσήκει σημα. ἡθικὴν ὑποχρέωσιν=ἀνήκει εἰς τινὰ ὡς χρεὸς ἢ ὡς πρέπον, —⁵ ἀκοῦσαι| τὸ ἀκούω ἐνταῦθα συνετέχθη αἰτ. πραγ. διότι εἶνε γνωστικόν.—⁶ Ὅτι ἐπικίνδυνον τι κτλ.| ἐπεξηγησις τοῦ· του τί.—⁷ Οἶόν τι;| ἐνν. ἐπικίνδυνον ἔχει ἡ ἐξηγησις. Ἐνταῦθα τὸ δεικτικὸν παρελήφθη καὶ ἐτέθη μόνον τὸ ἀναφορικόν, διότι καίται ἐπὶ θαυμασμοῦ.—⁸ εἰ μὲν προσέξετε| τὸ πλῆρες εἶνε· εἰ μὲν προσέξετε τὸν νοῦν (τοῖς λεγομένοις), διότι κατὰ Θωμ. Πάγ. ἀπροσέχω σοὶ τὸν νοῦν κάλλιον ἢ προσέχω σοὶ μόνον.—⁹ ἔρη| τὸ φημί ἔχει δύο σημασίας τὴν τοῦ λέγω καὶ τὴν τοῦ βεβαίω. Ὁ περὶ. ἔχει συνήθως σημασίαν ἀερ. τὸ δεύτερον προσφῆς (ὅπερ κακῶς γράφεται καὶ φῆς) ὀξύνεται καὶ οὕτε ἐγκλίνεται οὕτε ἐν συνήσει ἀναβιβάζει τὸν τόνον τοῦ οἶον, σύμφημι.—σύνφῆς, ἀντίφῆμι—ἀντιφῆ. εὐρίσκεται ὁμοῦς καὶ σύμφῆς, ἀντίφῆς ἐν Τοργίᾳ Πλάτ 500, 501 καὶ ἀλλαχοῦ. Ἡ δὲ μετ. εἶνε ἄχρο. παρὰ τοῖς πεζογράφοις Ἀπ. καὶ ἀντ' αὐτῆς τίθεται ἡ τοῦ φάσκων.—¹⁰ συνήσετε| μελ. τοῦ συνήμι, ὅπερ κυρίως σημα. βάλλω δύο πράγματα ἢ δύο ἰδέας ὁμοῦ· ἐκ τῆς παραθέσεως ὁμοῦς προκύπτει ἡ νόησις καὶ ἐνταῦθεν ἡ σημασία τοῦ ἐννοεῖν, συναισθάνεσθαι καὶ συνεννοεῖσθαι· τὸ συνήμι ἀντὶ μὲν τοῦ ἐννοῶ αἰτ. συντασσ. ὡς ἐνταῦθα, ἀντὶ δὲ τοῦ συναισθάνομαι ἢ συνεννοεῖσθαι γενικῶς.—¹¹ τὰ λεγόμενα| δηλ. ὑπ' ἐμοῦ. Ὅρα § 1, σημ. 8.—¹² φρόνιμοι καὶ εὐδαίμονες ἐσεσθε| Δύναται τις νὰ παρατηρήσῃ ὁποῖόν τινα κίνδυνον ἔχει ἡ ἐξηγησις αὕτη· Ἡ ἐξηγησις αὕτη καθ' ἑαυτὴν βεβαίως δὲν ἔχει κίνδυνόν τινα, ἀλλὰ συνίσταται εἰς τοῦτο μόνον, ὅτι, ὅταν τις ἀπλῶς μόνον παρατηρῇ καὶ δὲν ἐκτελεῖ ὅσα ἀκούει, τότε ἡ εὐθύνη εἶνε μεγάλη εἰς αὐτὸν καὶ οὐδῶς δύναται νὰ δικαιολογήσῃ ἑαυτόν.

εὐδαίμονες ἔσεσθαι¹¹. εἰ δὲ μὴ¹², ἄφρονες¹⁴ καὶ κακοδαίμονες καὶ πικροὶ¹⁵ καὶ ἀμαθεῖς γενόμενοι¹⁶ κακῶς βιώσεσθε¹⁷. Ἔστι γὰρ ἡ ἐξηγήσις ἐοικυῖα¹⁸ τῇ τῆς Σφιγγός¹⁹ αἰνίγ-

Οὕτω καὶ ὁ Σωτὴρ λέγει· «Ἐκεῖνος ὁ δοῦλος ὁ γνούς τὸ θέλημα τοῦ Κυρίου ἑαυτοῦ, καὶ μὴ ἑτοιμάσας μηδὲ ποιήσας πρὸς τὸ θέλημα αὐτοῦ θαρήσεται. πολλὰς· ὁ δὲ μὴ γνούς, ποιήσας δὲ ἄξια πληγῶν, θιρήσεται ὀλίγας». Λουκ. 12, 47.—¹¹. εἰ δὲ μὴ) ἐξυπονοεῖται τό· προσέξετε· διότι ἐπὶ τοῦ ἐναντιωματικοῦ εἰ δὲ μὴ, προηγουμένου τοῦ· εἰ μὲν ἢ τοῦ ἐάν μὲν πολλάκις παραλείπεται τὸ ῥῆμα τῆς προτάσεως ὡς εὐκόλως ἐννοούμενον ἐκ τῶν ἀνωτέρω.—¹². ἄφρονες| ἀνόητος καὶ ἄφρων διαφέρει· ἀνόητος μὲν γὰρ ἐστὶν ὁ μηδὲν νοῶν· ἄφρων δὲ, ὁ νοῶν μὲν, οὐ φρονίμως δὲ διοικῶν. Ἀμμώνιος.—¹³. πικροὶ) τὸ πικρὸς εἶναι ἀντίθετον τοῦ γλυκέως· μεταφορικῶς ὁμοίως λέγεται ἐπὶ πολλῶν, οἶον, ἀνθρώπου, θανάτου, βελῶν, λόγων κτλ. ἐκ τῆς ῥίζης πικ, ἐξ ἧς καὶ τὸ παρ' Ἑσυχ. πικρός ἢ πεικός· καὶ πεύκη, λατ. pinus καὶ rix καὶ πίσσα.—¹⁴. γενόμενοι) χρόν. μετ.=ἐπειδὴν γένητε. Τὸ γίγνομαι διαφέρει τοῦ εἶναι· καθότι τὸ μὲν πρῶτον σημ. μεταβολὴν καταστάσεως, τὸ δὲ δεύτερον σημαίνει ἀπλῶς ὑπαρξιν.—¹⁵. βιώσεσθε) μελ. τοῦ ζᾶω-ω, διότι ὁ ἐνεστώς βιώ καὶ ὁ παρστ. ἐβίουσιν εἶνε σπάνιοι παρὰ τοῖς Ἀττ. καὶ συνήθως παρὰ τοῖς μετγν. ἀναπληρούμενοι ἐκ τῶν τοῦ· ζῶ ἢ· βιοτεύω. Παθ. ἐν τῷ γ', ἐνικ. προσ. βιοῦται=ζῇ τις, βεβίωται μοι=ἐζήσα, μετ. τὰ βεβιωμένα=αἱ ἐν τῷ βίῳ μου πράξεις, ἢ διαγωγὴ μου· παρ' Ἑρῶδ. καὶ Ἀριστοτ. εὐρηται καὶ τὸ μέσον βιοῦμαι=πορίζομαι τὰ πρὸς τὸ ζῆν. Παρὰ δὲ τοῖς μετγν. εὐρηται καὶ ὁ ἐνεργ. μελ. βιώσω.—¹⁶. ἐστι—ἐοικυῖα) περίφρασις=ἔστι· διότι τὸ συν' ἐστ. πολλάκις μετὰ τῆς μετ. ἐκάστου ῥήμ. περιφραστικῶς λέγεται.—¹⁷. Σφιγγός) Ἡ Σφίγξ ἦτο θυγάτηρ τῆς Ἐχιδνῆς καὶ τοῦ Τυφῶνος, τέρας, πρόσωπον μὲν ἔχον γυναικὸς, στῆ-

ματι²⁰, ὁ ἐκείνη προὔβαλλετο τοῖς ἀνθρώποις. Εἰ μὲν οὖν αὐτὸ συνίη τις, ἐσώζετο· εἰ δὲ μὴ συνίη, ἀπόλλυτο²¹ ὑπὸ τῆς Σφιγγός. Ὡσαύτως δὲ καὶ ἐπὶ τῆς ἐξηγήσεως ἔχει²²

Θεὸς δὲ καὶ πόδας καὶ οὐρανὸν λέοντος, καὶ πτέρυγας ὀρνέου. Μαθοῦσα δὲ παρὰ τῶν μουσῶν αἰνίγμα, ἐκάθητο ἐπὶ τῷ Φίκειον λεγόμενον ὄρος τῆς Βοιωτίας, καὶ προὔτεινεν αὐτὸ εἰς τοὺς Θηβαίους, τοὺς ὁποῖους κατέτρωγε πάντοτε. ὅτε δὲν ἠδύναντο νὰ λύσωσιν αὐτό· εἶνε δὲ τὸ αἰνίγμα τοῦτο· «ποῖον ζῶον εἶναι τὸ μὲν πρῶτ. τετράπουν· τὴν δὲ μεσημβρίαν δίπουν· καὶ τὸ ἑσπέρας τρίπουν». Ἐπειδὴ δὲ ἠφάνισε τοιοῦτοτρόπως πολλοὺς, ἐκήρυξεν ὁ Ἥρῳ, ὅτι, ὅστις ἂν λύσῃ τὸ αἰνίγμα θέλει λάβει τὴν βασιλείαν καὶ τὴν Ἰσκάστην, τὴν γῆρα τοῦ Λαίου εἰς γυναῖκα. Ἀκούσας τὴν συμφωνίαν ταύτην ὁ Οἰδίπους, ἔσπευσεν εὐθὺς εἰς τὰς Θήβας, ἔλυσε τὸ αἰνίγμα καὶ ἀπῆλλαξε τὴν πόλιν τοῦ μεγάλου τούτου κακοῦ (διότι ἡ Σφίγξ, λυθίντος τοῦ αἰνίγματος ἔρριψεν ἑαυτὴν ἀπὸ τῆς Ἀκροπόλεως καὶ ἀπέθανε), καὶ οὕτως ὁ Οἰδίπους ἔλαβε τὸ προταθὲν βραβεῖον.—¹⁸. αἰνίγματι) Αἰνίγμα εἶναι λόγος σκοτεινός καὶ λίαν κεχυρμένος. Οἱ παλαιοὶ ἐκάλουν τὰ αἰνίγματα καὶ γρίφους· ὡς τό· ἐπὶ τὸ ἴδιον εὐδαμοῦ καὶ πανταχοῦ· «καὶ εἶνε· ὁ χρόνος· Ὀμοίως καὶ οἱ σοφοὶ τῶν Ἑλλ. καὶ μάλιστα ὁ Πυθαγόρας πολλὰ αἰνίγματα λέγων, δι' αὐτῶν προέτρεπε τοὺς μαθητάς του πρὸς ἐκπλήρωσιν τῶν καθηκόντων τῶν, καθὼς «μὴ ζυγὸν ὑπερβαίνειν» ὁπλ. μὴ ὑπερβαίνει τὴν δικαιοσύνην. «πῦρ σιδήρεϊ μὴ σκαλεύειν» ὁπλ. τὸν θυμωμένον μὴ τὸν ἐρεθίζῃς περιστότερον κτλ.—¹⁹. ἀπόλλυτο) τὸ ἀπλοῦν ὀλλωμι παρὰ τοῖς πεζοῖς ἀπαντᾷ πάντοτε μετὰ τῆς ἀπό· τὸ ῥῆμ. τοῦτο ὡς καὶ τινα ἄλλα ἐνεργ. ἔχουσι τὸν πρῶτον καὶ δεύτερον παρακ. τῆς ἐνεργ. φωνῆς, ἀλλ' ὁ μὲν πρῶτος ἔχει μεταβ. σημασι., ὁ δὲ δ', ἀμεταβ., ὥστε ὁ δ',

ταύτης· ἡ γὰρ Ἀφροσύνη²² τοῖς ἀνθρώποις Σφίγξ ἐστίν. Αἰνίττεται δὲ τάδε· τί ἀγαθόν, τί κακόν, τί οὔτε ἀγαθόν, οὔτε κακόν²³ ἐστίν ἐν τῷ βίῳ. Ταῦτ' οὖν ἐάν μὲν τις μὴ συνῇ²⁴ ἀπόλλυται ὑπ' αὐτῆς οὐκ εἰσάπαξ²⁵, ὥσπερ ὁ ὑπὸ τῆς Σφιγγὸς καταβρωθεὶς²⁶ ἀπέθνησκειν²⁷ ἀλλὰ²⁸ κατὰ μι-
 παρακ. χρησιμεύει κατὰ σημασ., ὡς παρακ. τοῦ μέτου ἀμε-
 ταθάτου αὐτῶν, ὡς, ἀπολώλεκα=ἔχω καταστρέφει, παρακ.
 6. ἀπόλωλα=εἶμαι χαμένος, πράττω, παρκα. α'. πέπραχα,
 παρακ. 6. πέπραγα=εὐρίσκομαι κτλ. ἀντιθ. τοῦ ἀπόλλυμι
 εἶνε τὸ σώζω.—²². ἔχει) τὸ ἔχω τριγῶς συντάσσ. αἰτ. μὲν
 ὅταν εἶνε ἀντὶ τοῦ κέκτῃμαι, ἀπαρεμ. ἀντὶ τοῦ δύναμαι, ἐ-
 πιρρήματι δὲ, ἀντὶ τοῦ διάκειμαι.—²³. Ἀφροσύνη) ἐνταῦθα ἡ
 Ἀφροσύνη ὡς καὶ αἱ κατωτέρω ἰδιότητες καλὰ ἢ κακὰ προ-
 σωποιοῦνται, διότι οἱ ἀρχαῖοι δὲν ἠρεσέσθησαν μόνον νὰ πλη-
 ρώσωσι τὸν οὐρανόν, τὴν ἀτμόσφαιραν, τὴν ἐπιφάνειαν τῆς
 γῆς καὶ τὰ σπλάγγνα αὐτῆς ἐκ τῶν ἀναριθμητῶν ψευδῶν αὐ-
 τῶν θεῶν, ἀλλ' ἀπεθέωσαν καὶ αὐτάς τὰς ἀφηρημένας ἰδέας
 οἶον, τὰς ἀρετὰς, τὰς κακίας, τὰς τύψεις τοῦ συνειδότος, καὶ
 ἐν ἐνὶ λόγῳ, πάντα τὰ αἰσθήματα, τὰ ὅποια παρασύρουσι τὴν
 θέλησιν τοῦ ἀνθρώπου. Ὅθεν ἐνταῦθα ἐννοητέον τὴν θεὰν
 Ἀφροσύνην.—²⁴. τί οὔτε ἀγαθόν οὔτε κακόν| τὰ ἐπίγεια
 πράγματα οἱ ἀρχαῖοι φιλόσοφοι διήρουν, εἰς ἀπλῶς καλὰ,
 εἰς ἀπλῶς κακὰ καὶ εἰς οὔτε καλὰ οὔτε κακὰ ἦτοι εἰς
 διάφορα.—²⁵. ἐάν μὲν τις μὴ συνῇ) εἶνε ὑπόθεσις δυνατὴ
 καὶ ἐνδεχομένη ἐν τῷ παρόντι ἢ ἐν τῷ μέλλοντι, ἡ δὲ
 ἀπόδοσις ἀπόλλυται ὑπ' αὐτῆς εἶνε ὠρισμένη καὶ βε-
 βαία.—²⁶. οὐκ εἰσάπαξ) Ἐμπροθ. προσδ. ποσοτικός. Τὰ
 ἐπὶ πρ. λαμβάνοντα ἐννοίαν οὐσιαστικῶς δέχονται προθέ-
 σεις οὕτως· οὐκ ἐς μακρὰν, εἰς αὐρίον κτλ.—²⁷. καταβρω-
 θεὶς) ἡ κατὰ ἐνταῦθα εἰς τὴν σύνθεσιν σημ. τὸ ἐξ ὅλο-
 κλήρου ἢ τὸ ἐντελῶς.—²⁸. ἀπέθνησκειν) τὸ ἀποθνήσκειν εἶνε

κρὸν²⁹ ἐν ὅλῳ τῷ βίῳ καταφθείρεται, καθάπερ τῇ τιμωρίᾳ³¹
 παραδιδόμενος. Ἐάν δέ τις γνῶ³² ἀνάπαλιν ἢ μὲν Ἀφροσύνη
 ἀπόλλυται, αὐτὸς δὲ σώζεται καὶ μακάριος³³ καὶ εὐδαίμων
 γίγνεται ἐν παντὶ τῷ βίῳ. Ὑμεῖς οὖν³⁴ προσέχεται, καὶ μὴ
 παθ. τοῦ ἀποκτείνειν καὶ λέγεται οὐ μόνον ἐπὶ τοῦ φυσικοῦ
 θανάτου ἀλλὰ καὶ ἐπὶ τοῦ βιαίου· ὅθεν ἀποθνήσκω ὑπὸ τινος
 =φονεύομαι ὑπὸ τινος. Πάντες εἰ χρόνοι τοῦ ρήματος τούτου
 παρὰ τοῖς παλαιοῖς εὐρίσκονται σύνθετοι μετὰ τῆς ἀπό, πλὴν
 τοῦ παρὸν. καὶ ὑπερσ., οἵτινες εὐρίσκονται πάντοτε σχεδὸν
 ἀπλοῖ, καὶ ἐν τοῖς δοῦλοῖς καὶ πλὴθ. τῆς ὀριστ. καὶ ἐν τῇ
 προστακτ. καὶ εὐκτ. καὶ πολλάκις ἐν τῇ ἀπαρεμφ. καὶ μτχ.
 συγκόπτονται. Σύνθετ. ἐκθνήσκω=κινδυνεύω ν' ἀποθάνω.—
²⁹. ἀλλὰ) θετικός.—³⁰. κατὰ μικρὸν) ἐμπροθ. χρόν. προσδ. ἐλ-
 λιπῆς μεταπεσὼν εἰς ἐπιρρηματικὴν σημασίαν=βαθμῶδον,
 ὀλίγον κατ' ὀλίγον.—³¹. τῇ Τιμωρίᾳ) Εἶναι πρόσωπον ἀλ-
 ληγορικόν, διότι οὐδαμοῦ ὑπάρχει ὃν ζῶν καλούμενον Τι-
 μωρία. Διαφέρει δὲ τιμωρία κολάσεως· ἡ μὲν γὰρ κολάσις
 τοῦ πάσχοντος ἐνεκά ἐστιν, ἡ δὲ τιμωρία τοῦ ποιοῦντος ἵν'
 ἀποπληρωθῇ. Ἀριστοτ. Ρητ. 1, 10. —³². Ἐάν δέ τις γνῶ)
 ἐνν. ταῦτα.—³³. μακάριος)=εὐδαίμων, καλότυχος. Κυρίως
 μακάριος ἐπονομάζεται ὁ Θεός, ὡς μόνος ἔχων τὴν ἀναρχον
 καὶ ἀτελεύτητον εὐδαιμονίαν « μακάριος ὁ πάντοτε ἐν ἀγα-
 θῷ ὢν, εὐδαίμων » κατὰ τὸν Ἡσύχιον. Μέρος τῆς μακαριό-
 τητος δύναται ν' ἀποκτήσῃ καὶ ὁ ἄνθρωπος· ἀλλ' ἐπειδὴ ἐν
 ὅσῳ ζῇ κινδυνεύει ν' ἀπολέσῃ αὐτὴν ὀνομάζεται μετὰ θάνα-
 τον μακάριος· ὅθεν ἐγεννήθη τὸ τῆς κοινῆς γλώσσης μακα-
 ρίτης καὶ ἡ εὐχὴ « ὁ Θεός μακαρίσῃ τον ! » ταυτέστιν ὁ
 Θεός νὰ τὸν κατατάξῃ εἰς τοὺς μακαρίους· καὶ μακαρία ὁ
 προσφερόμενος οἶνος μὲ παρρημάδια εἰς τοὺς παρευρισκομένους
 μετὰ τὴν ταφὴν τοῦ νεκροῦ. Ὁ Ἀριστοφάνης εἶπει καὶ μα-
 καρίτης ἀντὶ τοῦ μακάριος « ὡς μακαρίτην, ὦ δάματερ, τὸν

παρκαλύετε. ΞΕΝ.—'Ω 'Ηράκλεις', ὡς²⁸ εἰς μεγάλην τινὰ ἐπιθυμίαν ἐμβεδίληκας ἡμᾶς, ἐνταῦθα οὕτως ἔχει. ΠΡΣ.—'Αλλ' ἔστιν, ἔφη, οὕτως ἔχοντα'. Ξ. Οὐκ ἂν φθάνοις

βίον αὐτοῦ κατέλεξας. Πλούτ. 555.—²⁸. οὖν) ὁ σύνδεσμος οὗτος προάγεται ἐκ τοῦ ὅ, ὅπερ ἐπιβεβαιούται καὶ ἐκ τῆς ἀρχικῆς βεβιωτικῆς σημασίας τοῦ συνόεσμου.—²⁹. 'Ω 'Ηράκλεις) Οἱ ἀρχαῖοι ἐκτός τοῦ ὅτι ἐθεοποιήσαν τὰς φυσικὰς δυνάμεις καὶ τὰς ἀφρημένους ἰδέας προσέδωκαν καὶ εἰς ἀποθέωσιν τῶν κτηνῶν, τῶν πραξάντων μεγάλα κατορθώματα, τῶν μεγάλως εὐεργετησάντων τοὺς ὁμοίους τῶν, καὶ ἵνα περισσότερον πλησιάζωσιν αὐτοὺς πρὸς τοὺς θεοὺς, ὑπέθεσαν ὅτι ἐγεννήθησαν οὗτοι ἐκ τοῦ γάμου τῶν θνητῶν γυναικῶν μετὰ τῶν θεῶν. 'Ο 'Ηρακλῆς λοιπόν ὁ καὶ 'Αλκείδης καλούμενος, ἦτο υἱὸς τοῦ Διὸς καὶ τῆς 'Αλκμήνης. 'Η γέννησις αὐτοῦ παρετάθη διὰ τῶν ὁδῶν τῆς 'Ηρας, ἐπεταχύνθη δὲ ἡ τοῦ Εὐρύστειως, ἵνα προλαβὼν οὗτος λαβῇ τὴν ἐπὶ τῶν περιουκούντων ἀρχὴν, ἣν ὁ Ζεὺς εἶχεν ἐνόρκως ὑποσχέσθαι νὰ δώσῃ εἰς τὸν υἱὸν τῆς 'Αλκμήνης. Περὶ τῶν ἄλλων τοῦ 'Ηρακλέους θεῶν ἐν τῇ μυθολογίᾳ. 'Αλληγορικῶς ὁμοίως οἱ ἄλλοι καὶ τὰ ἄλλα μυθώδη κατορθώματα τοῦ 'Ηρακλέους παριστῶσι τὴν ἱστορίαν τῆς ἀναπτύξεως καὶ μερφέσεως τῆς 'Ελλάδος, ἥτις ἐγένετο κατὰ τρεῖς τρόπους φυσικῶς, διὰ τῆς ὀρύξεως τῶν ὄρεων, διὰ τῆς ἐκρίζωσως τῶν ὀρεῶν, καὶ ἐξελείψεως τῶν ἐν αὐτοῖς εὐρισκομένων ἀγρίων θηρίων· ἐμπορικῶς διὰ τῆς ναυτιλίας καὶ ἐπιμειξίας μετ' ἄλλων ἐθνῶν· πολιτικῶς διὰ τῆς καταστάσεως ἱερῶν ἀγώνων, διὰ τῆς νομοθεσίας καὶ τῶν τοιοῦτων. Τὸ ὄνομα αὐτοῦ ἐτυμολογεῖται ἐκ τοῦ 'Ηρα καὶ κλέος ὡς διὰ τῆς 'Ηρας δοξασθεῖς³⁰. ὡς) τὸ ὡς ἐνταῦθα θευμαστικὸν ἢ ἀναφωνητικὸν=πόσον.—³¹. ἔστιν οὕτως ἔχοντα) περιφρ.=ταῦτα οὕτως ἔχουσιν. 'Ορα σημ. 48 § 2.—

ταῖνον διηγούμενος³² ὡς³³ ἡμῶν προσεζόντων οὐ παρέργως, ἐπιείπερ καὶ τὸ ἐπιτίμιον³⁴ τοιοῦτόν ἐστιν;

§. 3). 'Αναλαβὼν) οὖν βλάβδον τινὰ καὶ ἐκτείνας πρὸς τὴν γραφὴν. Π.—'Ορᾶτε', ἔφη, τὸν περίβολον τοῦτον; Ξ.—'Ορώμεν. Π.—'Τοῦτο πρῶτον δεῖ εἰδέναι ὑμᾶς, ὅτι καλεῖται³⁵ ὁ τόπος οὗτος Βίος'· καὶ ὁ ὄχλος ὁ πολὺς, ὁ παρὰ

²⁸. Οὐκ ἂν φθάνοις—διηγούμενος τὸ θάνατον τιθέμενον ἀρνητικῶς εἰς εὐκτ. μετὰ τοῦ δυνητικοῦ ἂν ἐν ἐρωτῇ δηλοῖ ἀνυπόμονον προτροπὴν (μετὰ δεήσεως) καὶ καίται ἀντὶ ζωῆς προστακτ.=διηγῆσθαι εὐθὺς εἰς ἡμᾶς (παρακαλοῦμεν), σπεύσον νὰ μᾶς διηγήθῃς, νὰ μᾶς ἐξηγήσῃς δηλ. ὅσον τάχος τὴν ἀλληγορίαν τῆς εἰκόνης.—²⁹. ὡς) Τὸ ὡς ἐτέθη μετὰ αἰτιολογ. ἀπολύτ. μετοχ. πρὸς δὴλῶσιν τῆς ὑποκειμενικῆς αἰτίας, ἥτοι γνώμης καὶ δοξασίας τοῦ ὑποκειμένου.—³⁰. τὸ ἐπιτίμιον) Τὸ ἐπιτίμιον ἐνταῦθα ὅσο τινὰ σημ. τὴν ποινὴν καὶ τὴν ἀμειδίην, διότι ὅστις πολιτεύεται συμφώνως τῇ διδασκαλίᾳ τοῦ Πίνακος γίνεται μακάριος καὶ εὐδαίμων καθ' ὅλην του τὴν ζωὴν· ὅστις δὲ τούναντίον δὲν ἐννοεῖ καὶ δὲν ἐκτελεῖ τὰ ἐν τῷ Πίνακι περιεχόμενα τιμωρεῖται ὅλον ἐν καθ' ὅλον τὸ διάστημα τῆς ζωῆς του, καὶ τέλος καταστρέφεται ὁλοτελῶς.—³¹. 'Αναλαβὼν) γρον. μετοχ.=ἐπειδὴν ἀνέλαβεν. 'Η πρώτη σημασία τοῦ ἀναλαμβάνειν εἶναι λαμβάνειν, παίρνειν ὑπὸ τὴν φροντίδα, ἐνταῦθα δὲ σημ. τὸ παίρνειν εἰς τὰς χεῖρας· ἐπὶ ἀσθενοῦς δὲ, ἰατροῦσθαι ἢ λαμβάνειν πάλιν τὰς πρώτας δυνάμεις.—³². 'Ορᾶτε) Τοῦτο διαφέρει τοῦ θεᾶσθαι, καθ' ὅσον ἐκεῖνο μὲν σημ. ἀπλῶς τὴν ἐνέργειαν τῆς ὁράσεως· τοῦτο δὲ, βλέπειν τι τῶν τεχνικῶς γενομένων, οἷον πάλην, παγκράτιον κτλ. ἐπομένως τὸ μετὰ περιεργίας καὶ προσοχῆς βλέπειν, ἐξ οὗ καὶ θεάτρον ὁ ἀγὼν.—³³. ὅτι καλεῖται...) ἐπεξηγήσεις τοῦ: τοῦτο.—³⁴. Βίος) Τοῦτο εἶναι κατηγορ. τοῦ ὑποκειμ.: ὁ τόπος. 'Ορα

τὴν πόλιν ἐφροσῶς, οἱ μέλλοντες εἰσπορεύεσθαι εἰς τὸν βίον οὗτοί εἰσιν⁵. Ὁ δὲ γέρον ὁ ἄνω ἐστηκώς, ἔχων χάρτην⁶ τινὰ ἐν τῇ χειρὶ, καὶ τῇ ἐτέρᾳ ὥσπερ δεικνύων⁷ τι, οὗτος⁸ Δαίμων⁹ καλεῖται· προστάττει δὲ τοῖς εἰσπορευομένοις, τί

συντακτ. X. A. § 71.—⁵. οὗτοί εἰσιν) Ἡ φυσικὴ σειρά τῶν λέξεων εἶνε αὕτη: ὁ ὄχλος ὁ πολὺς οὗτοι εἰσιν οἱ μέλλοντες εἰσπορεύεσθαι εἰς τὸν βίον· εἶναι δὲ σχῆμα κατὰ τὸ νοούμενον, διότι τὸ περιληπτικὸν ὄνομα ὄχλος συντ. μετὰ πληθ. ῥήματος.—⁶. ἄνω) δηλ. τῆς εἰσόδου τοῦ πρώτου πυλῶνος καὶ περιδόλου.—⁷. χάρτην) Ὁ χάρτης, ὃν κρατεῖ ὁ Δαίμων σημαίνει ὅτι ἕκαστος ὀφείλει ν' ἀναγινώσκη ἐπισταμένως τὰ συγγράμματα τῶν σοφῶν καὶ πεπαιδευμένων ἀνδρῶν καὶ ἐξ αὐτῶν νὰ ὀφύηται τὰς ὠφελίμους καὶ ἀρμοδίους γνώσεις πρὸς βελτιώσιν τοῦ βίου του.—⁸. ὥσπερ δεικνύων) Ἴδε § 1, σημ. 33.—⁹. οὗτος) Ἐὰν ἡ δεικτικὴ ἀντωνυμ. εἶνε ὑποκείμεν. ἢ ἀντικ. τὸ δὲ οὐσιαστ. κατηγορ. τότε τὸ οὐσιαστ. τίθεται ἄνευ ἀρθρου.—¹⁰. Δαίμων) Τὸ Δαίμων κατὰ τινὰς μὲν παράγεται ἐκ τοῦ δαίω, οἰονεὶ διανομεὺς τῶν τυγῶν τοῦ ἀνθρώπου· κατ' ἄλλους δὲ ἐκ τῆς ῥίζης δα—δαῖναι=δαῖμων, οἰονεὶ εἰδήμων καὶ σημ. σοφὸν καὶ ἐμπειρον. Ἐπειδὴ λοιπὸν οἱ Ἕλληνες ἐδόξαζον ὅτι οἱ Δαίμονες ἦσαν σοφοὶ καὶ διδάσκαλοι τῶν ἀνθρώπων, διὰ τοῦτο ἔλεγον ὅτι οὗτοι ἐγεννῶντο συγχρόνως μετὰ τῶν ἀνθρώπων καὶ παρέμενον ὡς φύλακες καὶ ὁδηγοὶ αὐτῶν μέχρι θανάτου, ὡς μορτυρεῖ καὶ Μένανδρος ὁ ποιητὴς «ἅπαντι βρωτῷ δαίμων συμπαρσताται εὐθὺς γενωμένῳ μυσταγωγὸς τοῦ βίου». Καὶ ἡ χριστιανικὴ θρησκεία παραδέχεται καὶ δοξάζει ὅτι ἕκαστος ἀνθρώπος ἔχει ὡς φύλακα Ἄγγελόν τινα, ὡς καὶ ὁ Ἰακώβ λέγει «ὁ Ἄγγελος ὁ τρέφων με, καὶ βυβανός με ἐκ νεότητός μου» Γενεσ. 48, 16, καὶ ἡ εὐχὴ «Ἄγιε Ἄγγελε, ὁ ἐφροσῶς τῆς ἀθλίης μου ψυχῆς καὶ ταλαπώρου

δεῖ αὐτοὺς ποιεῖν, ὡς ἂν εἰσέλθωσιν¹¹ εἰς τὸν βίον· καὶ δεικνύει ποίαν ὁδὸν αὐτοὺς δεῖ βαδίζειν¹², εἰ σώζεσθαι μέλλουσιν¹³ ἐν τῷ βίῳ. Ξ.—Ποίαν οὖν ὁδὸν κελεύει¹⁴ βαδίζειν, ἢ πῶς¹⁵; ἔφην ἐγώ. Π.—Ὅρας, εἶπε, παρὰ τὴν πό-

μου ζωῆς κτλ. ». Παρ' Ὀμήρῳ θεοὶ καὶ δαίμονες συγγέονται. Ὁ Θαλῆς διέσταλλε θεοὺς, δαίμονας καὶ ἡρώας. Ὁ Πλάτων θεωρεῖ τοὺς δαίμονας κειμένους μεταξὺ θεῶν καὶ ἀνθρώπων «πᾶν τὸ δαιμόνιον μεταξὺ ἐστὶ θεοῦ τε καὶ θνητοῦ...» Συμπ. 202. Ἐν τῇ καθομιλουμένῃ ὁ δαίμων ἔχει κακὴν σημασίαν «ὁ δαίμονας» = ὁ κακὸς δαίμων.—¹¹. ὡς ἂν εἰσέλθωσιν) χρον. πρότασις, ἣτις ἐκφέρεται εἰς ὑποτακτ. μετὰ τοῦ ἀοριστολ. ἂν, ὡς σημαίνουσα ἀόριστον σημεῖον χρόνου καὶ ἐξαρτωμένη ἀπὸ ῥήματος ἀρχικοῦ χρόνου.—¹². βαδίζειν) ἐνταῦθα τὸ βαδίζειν συνετάχθη μετ' αἰτ. συνωνύμου ὀνόματος. Τὰ ἐνεργ. ἀμετάτρεπτα δὲν σχηματίζονται παθ. εἰς μαι, πλὴν τῶν κινήσεως σημαντικῶν, ἅπερ σχηματίζουν τὰ γ' πρόσ. μόνον παθητ., οἷον ἀναβαίνεται τὸ ὄρος, βαδίζεται ἡ ὁδὸς κτλ.—¹³. εἰ σώζεσθαι μέλλουσιν) τὸ μέλλω ἐνταῦθα = τῷ βούλομαι. Τὸ ἀπαρίμπττον τοῦ ῥήματος μέλλω ἂν καὶ εἶνε εἰδικόν, ἐν τῇ καθομιλουμένῃ ἀναλύεται πάντοτε διὰ τοῦ νά.—¹⁴. κελεύει) τὸ κελεύω συνήθως σημαίνει προτρέπω παρακινῶ, παραγγέλλω καὶ σπαν. διατάσσω, καὶ λέγεται οὐ μόνον ὑπὸ ἀνωτέρου εἰς κατώτερον, ἀλλ' ἐνίοτε καὶ ὑπὸ κατωτέρου πρὸς ἀνώτερον. Τὰ σύνθετα παρακελεύομαι, διακελεύομαι εἶναι μέσα ἀποθετικά.—¹⁵. ἢ πῶς) τὸ πῶς εἶνε: ἢ πῶς οὐκ ἀντὶ τῆς σώζεσθαι. Τὸ Δαιμόνιον παραγγέλλει εἰς ἕνα ἕκαστον ἅμα εἰσέλθῃ εἰς τὴν παρούσαν ζωὴν καὶ συμβουλεύει διὰ τῶν γονέων καὶ διδασκάλων, πῶς πρέπει νὰ διάγῃ τὸν ἐν τῷ παρόντι κόσμῳ βίον, δεικνύων αὐτῷ τὴν ὁδόν, ἣτις ἀγεί εἰς εὐδαίμονα καὶ μακαρίαν ζωὴν· ὅστις λοιπὸν γίνεται

λην¹⁷ ὁρόνον τινά κείμενον¹⁸ κατὰ τὸν τόπον τοῦτον¹⁹, καθ' ὃν²⁰ εἰσπορεύεται ὁ ὄχλος, ἐφ' οὗ κάθηται γυνή πεπλασμένη τῷ ἦθει²¹ καὶ πιθανῇ φαινόμενη καὶ ἐν τῇ χειρὶ ἔχουσα ποτήριόν τι; Ξ. Ὁρῶ²². Ἀλλὰ τίς ἐστὶν αὕτη; ἔφη ἐγώ. Π.—Ἀπάτη καλεῖται²³, φησὶν, ἡ πάντας τοὺς ἀνθρώπους πλανῶσα. Ξ.—Εἴτα²⁴ τί πράττει αὕτη; Π.—Τοὺς εἰσπορευομένους εἰς τὸν βίον ποτίζει τῇ ἐαυτῆς δυνάμει²⁵. Ξ.—Τοῦτο δὲ τί ἐστὶ τὸ ποτόν²⁶; Π.—Πλάνος²⁷,

δυστυχῆς αὐτὸς ὁ ἴδιος εἶνε αἷτιος τῆς δυστυχίας του, διότι δὲν ἤκουσε τὴν φωνὴν τοῦ λογικοῦ καὶ τῆς συνειδήσεως αὐτοῦ. ἦτις εἶνε ὁ ἀνώτατος διδάσκαλος, ὃν διέταξεν ὁ Θεὸς τοῖς ἀνθρώποις. —¹⁷. Τὴν πύλην| ὄρα τὰ σημειωθέντα ἐν § 1 σημ. 24. —¹⁸. κείμενον| εἰδικὴ μετοχὴ ἐξαρτημένη ἐκ τοῦ : ὅρας, ὡς αἰσθήσεως σημαντικοῦ. Τὸ κεῖμαι κυρίως ἐπὶ ἐμφύχων σημ. εἶμαι ἐξαπλωμένος, κοίτομαι· ἐπὶ πραγμάτων δὲ, εὐρίσκωμαι, εἶμαι. —¹⁹. κατὰ τὸν τόπον τοῦτον| ἢ κατὰ ἐνταῦθα σημαίνει τὴν ἐν τόπῳ στάσιν=ἐν τῷ τόπῳ τούτῳ. —²⁰. καθ' ὃν| Ἐνταῦθα ἢ κατὰ σημ. τὴν εἰς τόπον κίνησιν. —²¹. τῷ ἦθει| δοτ. τοῦ κατὰ τι εἰς τό : πεπλασμένη=ἔχουσα πλαστόν τὸν χαρακτῆρα, πλαστὴ κατὰ τοὺς τρόπους. Κατ' ἄλλην γραφὴν ἀπαντᾷ : πεπλασμένη τῷ εἶδει. —²². Ὁρῶ| ἐνν. ταύτην. —²³. Ἀπάτη καλεῖται| Τὸ ἀπάτη εἶνε κατηγορ. Ἴδε § 2 σημ. 23. —²⁴. εἴτα| Τὸ εἴτα πολλάκις, μάλιστα δὲ ἐν ἀρχῇ ἐρωτήσεως σημ. ἀγανάκτησιν ἢ θαυμασμόν καὶ ἀπορίαν ὡς ἐνταῦθα. —²⁵. τῇ ἐαυτῆς δυνάμει| Τούτῃστι μὲ τὸ ἐαυτῆς ποτόν ἦτοι φάρμακον, διότι «δυνάμεις, τὰ τῶν ἱατρῶν φάρμακα» Τιμόστρ. Ἀντιπτ. 91, 4. Εὐρηται δὲ καὶ γραφὴ τὴν ἐαυτῆς δυνάμειν. —²⁶. τὸ ποτόν| Ποτόν μὲν πᾶν τὸ πινόμενον, πότος δὲ τὸ συμπόσιον. —²⁷. Πλάνος| Συνηθέστερον τοῦ

ἔφη, καὶ ἄγνοια²⁸. Ξ.—Εἴτα τί²⁹; Π.—Πιόντες³⁰ τοῦτο πορεύονται εἰς τὸν βίον. Ξ.—Πότερον οὖν, πάντες πίνουσι τὸν πλάνον, ἢ οὐ; Π.—Πάντες, πίνουσιν, ἔφη, ἀλλ' οἱ μὲν πλεῖον, οἱ δὲ ἥττον³¹. Ἐτι δὲ οὐχ ὅρας ἐνδόν³² τῆς πύλης πληθὺς τι γυναικῶν ἑταιρῶν³³, παντοδαπὰς³⁴ μορφὰς ἔχουσιν; Ξ.—Ὁρῶ³⁵. Π.—Αὗται τοίνυν Δόξαι καὶ Ἐπιθυμίαι καὶ Ἡδοναί³⁶ καλοῦνται. Ὅταν οὖν εἰσπορεύηται ὁ

θηλυκαῦ : πλάνη, διότι κατὰ Μοῖριν σ. 315 σπλάνος Ἀττικοί, πλάνη Ἑλληνες. Ἀλλὰ καὶ ὁ Δισγύλος καὶ ὁ Πλάτων καὶ ὁ Δημοσθένης μεταχειρίζονται καὶ τὴν λέξιν πλάνη.—²⁸. ἄγνοια| Ἀπροσεξία, ἀμάθεια, ἀνοησία.—²⁹. Εἴτα τί;| ἐνν. γίνεταί ἢ : τί ποιοῦσιν οἱ πίνοντες. —³⁰. Πιόντες| χρομ. μετχ.=ἐπειδὴν πίνουσιν.—³¹. ἀλλ' οἱ μὲν πλεῖον, οἱ δὲ ἥττον| ἐπιμεριστικοὶ προσδιορισμοὶ τοῦ : πάντες· λέγεται δὲ ἐπιμερισμός ἡ λογικὴ διαίρεσις ὅλου τινος εἰς τὰ ἴδια αὐτοῦ μέρη· γίνεταί δὲ διὰ τοῦ ἀθροῦ μετὰ τοῦ μὲν ἡγουμένου καὶ τοῦ δὲ ἐπιφερομένου ἀπαξ ἢ πολλάκις.—³². ἐνδόν| Τὸ μὲν ἐνδόν λαμβάνεται ἐπὶ στάσεως, τὸ δὲ εἰσω ἢ ἔσω συνήθως ἐπὶ κινήσεως· ἀμαρτάνει λοιπὸν ὅστις λέγει ἐνδόν εἰσέρχομαι, ἢ εἰσω ἐστὶν ὁ παῖς.—³³. γυναικῶν ἑταιρῶν| Αὗται αἱ ἑταῖραι δὲν εἶνε πόρνοι ὡς εἰπὼν τινες, διότι ὡς κατωτέρω λέγει, αἱ μὲν ἐξ αὐτῶν ὁδηγοῦσι τοὺς ἀνθρώπους εἰς τὴν σωτηρίαν, αἱ δὲ εἰς τὴν ἀπώλειαν.—³⁴. παντοδαπὰς| Τὸ δαπὸς κατὰ τὴν πιθανωτέραν γνώμην δὲν ἔχει σχέσιν μετὰ τοῦ ἔδαφος, ἀλλ' εἶνε ἐπιθετικὴ κατάληξις, ὡς καὶ ἐν τοῖς : ἀλλοδαπός, πολεμικός κτλ. Τούτου εὐρίσκεται καὶ συγκριτ. παντοδαπώτερος καὶ ὑπερθ. παντοδαπώτατος.—³⁵. Ὁρῶ| δηλαδὴ, ταύτας.—³⁶. Δόξαι—καὶ Ἡδοναί| Αἱ λέξεις αὗται εἶναι κοινὰι λαμβανόμεναι καὶ ἐπὶ καλοῦ καὶ ἐπὶ κακοῦ, ὡς καταφαίνεται ἐν τῇ ἐπομένῃ περιόδῳ, διότι εἰς μὲν τὴν πρώτην πρότασιν λαμβάνονται ἐπὶ καλοῦ, εἰς δὲ τὴν δευτέραν ἐπὶ κακοῦ, αἱ

ὄχλος ἀναπληθῶσιν αὐταὶ καὶ περιπλέκονται³⁷ πρὸς ἕκαστον³⁸, εἶτα ἀπάγουσι. Ξ.—Ποῦ δὲ ἀπάγουσιν αὐτούς; Π.—Αἱ μὲν³⁹ εἰς τὸ σώζεσθαι⁴⁰, ἔφη, αἱ δὲ εἰς τὸ ἀπόλλυσθαι διὰ τὴν ἀπάτην. Ξ.—ὦ δαιμόνιε⁴¹, ὡς χαλεπὸν⁴² τὸ πόμα

μὲν καλὰ, ἀληθεῖς καὶ τίμαι· Ἐπιθυμία· καὶ Ἡδοναὶ ὁδηγοῦσι τοὺς ἀνθρώπους εἰς τὴν σωτηρίαν δηλ. εἰς τὴν ὁδὸν τῆς ἀρετῆς, αἱ δὲ ψευδεῖς Δόξαι καὶ πονηραὶ Ἐπιθυμία· καὶ αἰσχαὶ Ἡδοναὶ ἀγούσιν εἰς τὴν ἀπώλειαν. —³⁷. περιπλέκονται] μέσ. αὐτοπαθ.=περιπλέκουσιν ἑαυτάς.—³⁸. ἕκαστον] Ἐκαστος μὲν εἰς ἕκ τῶν πολλῶν χωριστά, ἑκάτερος δὲ, εἰς ἕκ τῶν οὐο χωριστά.—³⁹. Αἱ μὲν—αἱ δὲ] Τα ἄλλα ἐπὶ τῶν ἀντιθέσεων τῶν γινομένων διὰ τῶν ἀντιθετικῶν συνθέσεων καθ' ὅλας τὰς πτωσεῖς εἶνε ἀντὶ δεικτικῆς ἀντωνυμίας =ἐκεῖναι μὲν, αὐταὶ δὲ, ἡ ἀρίστως=ἄλλαι μὲν, ἄλλαι δὲ, ὡς ἐνταῦθα. —⁴⁰. σώζεσθαι] Τοῦτο ὡς καὶ τὸ κατωτέρω ἀπολλυσθαι ἐνάρθρως κεῖται ἀντὶ ἀπρηρημένου οὐσιαστικοῦ.—⁴¹. ὦ δαιμόνιε] Δαιμόνιον ὀνομάζεται πᾶν τὸ ποιοῦν ἐντύπωσιν, ὡς διὰ θεῶν ἐνεργείας γινόμενον καὶ ἐξηγούμενον, ἐντεῦθεν τὸ : ὦ δαιμόνιε, εἶνε κλητικὴ ἀναφώνησις πρὸς ὁδηγῶσιν διαφόρων αἰσθημάτων, οἷον θυμασμοῦ, ἐκπλήξεως, ἀγανακτήσεως, περιφρονησεως καὶ ὁμοίων. Ἐνταῦθα κεῖται ἐπὶ καλοῦ=ὦ θυμασιε, μακάριε· ἐπὶ κακοῦ δὲ=ἀνόητε, θεότρελλε, δαιμονισμένε· πολλαχοῦ δὲ τίθεται μετὰ πολλῆς εὐνοίας ἐλαφρῶς επιτιμητικὸν ὡς τὸ τῆς καθομιλουμένης : καῦμένα ! παράξενος (ἡ ἰδιότροπος) ποῦ εἶσαι —⁴². ὡς χαλεπὸν] Τὸ ὡς ἐπὶ ἀναφωνήσεων τοῦ θυμασμοῦ σημ. ποσὸν=πόσον χαλεπὸν εἶνε τὸ πόμα, ὃ λέγεις. Τὸ χαλεπὸς εἶνε ἐναντίον τοῦ ῥῆων καὶ γίνεσθαι ἐκ τοῦ χαλέπτω (=καταπιέζω, στενοχωρῶ), ὡς τὸ ἀσταπὴ ἐκ τοῦ ἀστράπτω, τὸ καλύδῃ ἐκ τοῦ καλύπτω, τὸ ἐνιπὴ ἐκ τοῦ ἐνίπτω κτλ.—⁴³. Καὶ πᾶσι γε| ὁ γε ἐναντιώμ.

λέγεις! Π.—Καὶ πᾶσι γε⁴³, ἔφη, ἐπαγγέλλονται⁴⁴, ὡς⁴⁵ ἐπὶ τὰ βέλτιστα ἄξουσιν καὶ εἰς βίον εὐδαίμονα καὶ λυσιτελῆ⁴⁶. Οἱ δὲ, διὰ τὴν ἄγνοιαν καὶ τὸν πλάνον ἃ πεπώκασι παρὰ τῆς Ἀπάτης οὐχ εὐρίσκουσι ποία ἐστὶν ἡ ἀληθινὴ ὁδὸς ἢ ἐν τῇ βίῳ, ἀλλὰ⁴⁷ πλανῶνται εἰκῇ⁴⁸, ὥσπερ ὄρεας καὶ τοὺς

=ὁμοίως. Ἡ ἐννοια εἶνε αὕτη : καὶ ὁμοίως ὅλοι ὑπόσχονται καὶ καυχῶνται ὅτι ὁθῆεν θὰ ὁδηγήσωσι τὸν ἄνθρωπον εἰς βίον εὐδαίμονα καὶ καλὸν τέλος ἔγοντα, ἐνῷ ἀπεναντίας μόνον αἱ ἀληθεῖς Δόξαι καὶ Ἐπιθυμία δύνανται νὰ πράξωσι τοῦτο. Ἡ αὕτη ἀλληγορία ἀπαντᾷ καὶ ἐν τοῖς Ἀπομνημ. Ξενοφ. 2. 1, 1, ὡς καὶ ἐν τῇ Ἐνυπνίῳ τοῦ Λουκιανοῦ. —⁴⁴. Ἐπαγγέλλονται] Τὸ ἐπαγγέλλομαι κυρίως σημ. γνωστοποιῶ δημοσίως ἑμαυτὸν ὡς γνωρίζοντα καὶ ἀσκούντα τέχνην ἢ ἐπιστήμην τινά, καὶ ἀκολούθως ὑπόσχομαι νὰ τὴν διδάξω εἰς ἄλλους. Ἀλλ' ἐπειδὴ ἀπὸ τοὺς ἐπαγγελιομένους τούτους πολλοὶ πολλάκις ἢ δι' ἀνοησίαν ἢ δι' ἀπάτην ὑποκρίνονται ὅτι γνωρίζουσιν ἐκεῖνο, ὅπερ ἀγνοοῦσιν, ἐλαβε τὸ ἐπαγγέλλομαι καὶ τὴν σημασίαν τοῦ : καυχῶμαι. Ῥημ. Ἐπαγγελία, ἥτις ἐν τῇ Νέᾳ Διαθήκῃ συνηθέστατα σημ. ὑπόσχεσις ἢ ἐπαγγελία, ὑπόσχεσις καὶ ἐπαγγελμα ὃ λέγει ὁ Ἡτύχιος.—⁴⁵. ὡς —ἄξουσιν] Ἡ εἰδικὴ μτχ. πολλάκις λαμβάνει τὸ ὡς, ὅπερ σημ. γνώμην, εἰκασίαν, πεποιθήσιν τοῦ ὑποκ. Ἰδὲ καὶ § 6 σημ. 11.—⁴⁶. λυσιτελῆ] (λύω—τέλος)· κυρίως ὁ ἀναπληρῶν ἢ πληρῶνων τὰ γινόμενα ἔξωθεν, ἐπομένως ἐπωφελεῖς, χρήσιμος.—⁴⁷. οὐχ εὐρίσκουσι—ἀλλὰ] συνθέσις κατ' ἄρνησιν καὶ θέσιν ἢ κατὰ ἀπόφασιν καὶ κατάφασιν, καθ' ἣν αἵρεται τι καὶ τίθεται ἕτερον· καὶ αἵρεται μὲν ἡ, ἔχουσα τὸ : οὐ ἢ τὸ : μὴ, τίθεται δὲ ἡ, ἔχουσα τὸν ἀλλὰ, ὅστις διὰ τοῦτο ἐνταῦθα καλεῖται θετικὸς.—⁴⁸. εἰκῇ] ἢ εἰκῇ—ἀκρίτως, μάτην ὃ λέγει ὁ

πρότερον εἰσπορευομένους ὡς περιάγοντας⁵³ ἔφη⁵⁴ ἂν τύχη·
Ξ.—Ὅρῳ τούτους, ἔφη.

§ 4). Ἡ δὲ γυνὴ ἐκείνη τίς ἐστίν, ἢ ὥσπερ τυφλὴ καὶ
μαινομένη τις εἶναι δοκοῦσα καὶ ἐστηκυῖα ἐπὶ λίθου τινὸς
στρογγύλου; Π.—Καλεῖται μὲν, ἔφη, τύχη· ἔστι δὲ οὐ
μόνον τυφλὴ, ἀλλὰ καὶ⁵⁵ μαινομένη καὶ κωφὴ. Ξ.—Αὕτη
οὖν τί ἔργον ἔχει; Π.—Περιπορεύεται πανταχοῦ, ἔφη, καὶ
παρ' ὧν μὲν ἀρπάζει⁵⁶ τὰ ὑπάρχοντα καὶ ἑτέροις δίδωσι.

Ἡσύχιος.—⁵³. ὡς περιάγοντας] κατηγορ. εἰδικ. μετ. τοῦ :
εἰσπορευομένους· τὸ δὲ ὡς εἶνε τροπικόν=τρόπον τινά.—
⁵⁴. ἔφη] μῦθον τροπικόν ἀναφορικόν στάσιν δηλοῦντι, ἀλλὰ
τίθεται καὶ ἐπὶ στάσει· σκοπομένης διὰ κινήσεως.—⁵⁵. Τύχη]
Ἡ Τύχη κατὰ μὲν τὸν Ἡσίοδον ἦτο θυγάτηρ τοῦ Ὀκεανοῦ,
τούτῃστι γέννημα τῆς ἀστασίας καὶ ἀβεβαιότητος, ἐπειδὴ τῆς
θαλάσσης μάλιστα ἡ κατὰστασις μεταβάλλεται συχνάκις καὶ
αἰφνιδίως. Κατὰ δὲ τὸν Πίνδαρον ἦτο μία τῶν Μοιρῶν καὶ
κατ' ἄλλους θυγάτηρ τοῦ Διὸς καὶ τῆς Νηϊσσεως, διανέμευσα
εἰς τοὺς ἀνθρώπους κατ' ἀρεσκείαν τὸν πλοῦτον καὶ τὴν πε-
νίαν, τὰς ἡδονὰς καὶ τὰς θλίψεις. Οἱ ποιηταὶ περισιτῶσιν αὐ-
τὴν φαλακρὰν, τυφλὴν ἢ δεδεμένην τὰ ὄμματα, πτερωτὴν
καὶ ἱσταμένην ἐπὶ σφαίρας ἢ τροχοῦ ἐμφαίνοντες οὕτω τὸ
ἀστατον καὶ εὐμεταβλητον αὐτῆς.—⁵⁶. οὐ μόνον—ἀλλὰ καὶ]
Ἡ πλοκὴ τοῦ λόγου διὰ τοῦ συνδυασμοῦ τῶν μοιρῶν : οὐ
μόνον, ἀλλὰ καὶ δὲν ἐκφράζει ἀρνησιν, ἀλλὰ βαθμολογικὴν
παράταξιν τῶν δύο τούτων μερῶν μετὰ τινὸς ἐπιτάξεως ἐπὶ
τοῦ δευτέρου μέλους ὅπερ καὶ ἐξαίρεται μᾶλλον τοῦ πρώτου·
ἢ σύνδεσις· αὕτη λέγεται κλιμακωτή.—⁵⁷. ἀρπάζει] Τὸ ἀρπά-
ζειν σημ. βίαιως ἀφαιρεῖν τι καὶ τίθεται πολλάκις ἐπὶ θη-
ρίων ἀρπακτικῶν (ἐκ τῆς πεποιημένης ῥίξης ἀρπάζω. γαρίο).

παρὰ δὲ τῶν αὐτῶν· πάλιν ἀφαιρεῖται⁵⁸ παραχρῆμα⁵⁹ ἃ ἔ-
δωκε καὶ ἄλλοις δίδωσιν εἰκῇ καὶ ἀβεβαίως⁶⁰. Διὸ καὶ τὸ
σημεῖον καλῶς μνησκει τὴν φύσιν αὐτῆς. Ξ.—Ποῖον τοῦτο;
ἔφη ἐγώ. Π.—Ὅτι ἐπὶ στρογγύλου λίθου ἐστηκεν. Ξ.—
Εἰτα τί τοῦτο σημαίνει; Π.—Ὅτι οὐκ ἀσφαλὴς οὐδὲ βε-
βαία ἐστίν ἡ παρ' αὐτῆς δόσις⁶¹. Ἐκπτώσεις⁶² γὰρ μεγάλαι

—⁵⁸. τῶν αὐτῶν] Ἡ ὁριστικὴ ἀντωνυμία μετὰ τοῦ ἄρθρου σημ.
ταυτότητα=παρὰ τῶν ἰδίων, ὁπλ. παρ' ἐκείνων εἰς τοὺς ὑ-
ποίους δίδει· ἀρπάσασα παρ' ἄλλων.—⁵⁹. ἀφαιρεῖται] Ἀφαιρῶ
καὶ ἀφαιρούμαι ἀδιαφόρως ἐλέγετο ὑπὸ τῶν παλαιῶν, ὡς :
δώρῳ καὶ δωρούμαι, σκοπῶ καὶ σκοπούμαι, ταλαιπωρῶ καὶ
ταλαιπωρούμαι κτλ.—⁶⁰. παραχρῆμα] Τὸ χρῆμα εἶνε συνῶ-
νυμον μὲ τὸ ἔργον· ὅθεν παραχρῆμα σημ. κυρίως τὸ γινόμενον
ἢ λεγόμενον πλησίον τοῦ ἔργου, καὶ οὐχὶ πρότερον οὐδὲ ὕστε-
ρον, ἀλλὰ τὸ αἰφνιδίον καὶ ἐξ ἀπροόπτου, ἐπομένως τὸ :
πα·εὐθὺς —⁶¹. ἀβεβαίως]=ἀστάτως, οὐχὶ σταθερῶς. Τὴν ἀ-
βεβαιότητα καὶ ἀστασίαν τῶν εὐτυχιῶν καὶ τοῦ πλοῦτος δι-
δάσκει ἡμᾶς ἡ ἱστορία τοῦ Κροίσου, τοῦ Ξέρξου, τοῦ Θαι-
στοκλέους, τοῦ Ἀντίπα, τοῦ Πομπηίου, τοῦ Βελισταρίου, τοῦ
Μεγάλου Ναπολέοντος καὶ πολλῶν ἄλλων ἐνδοξῶν καὶ με-
γάλων ἀνδρῶν. Διὰ τοῦτο ὁ βασιλεὺς τῶν Μακεδόνων Φίλιπ-
πος, ὅτε ἔλαβε τρεῖς χάριτας παρὰ τῆς Τύχης, ὡς ἔλεγε,
πρῶτον ἀπέκτησεν υἱόν, δεύτερον ἐνίκησεν ἐν τοῖς Ὀλυμπια-
κοῖς ἀγῶσι, καὶ τρίτον κατέβαλε τοὺς Ἰλλυριοὺς, παρεκάλεσε
τὴν Τύχην ἵνα στείλῃ αὐτῷ καὶ δυστυχίαν τινά, ὅπως ἐνθυ-
μηταὶ ὅτι καὶ αὐτὸς εἶνε ἄνθρωπος.—⁶². ἡ παρ' αὐτῆς δόσις]
Ἐν τῇ Ἑλληνικῇ καὶ Λατ. γλώττῃ εὐτυχιστικὰ τινα παρα-
γόμενα ἐκ ῥημάτων λαμβάνουσιν ἐμπρόθετον προσδιορισμὸν
φυλάττοντες τὴν ῥηματικὴν αὐτῶν φύσιν, οἷον ἡ εἰς τὴν πο-

καὶ σκληραὶ γίνονται¹⁰, ὅταν τις αὐτῇ πιστεύσῃ¹¹. Ξ.—
 'Ο δὲ¹² ὄχλος τῶν ἀνθρώπων ὁ πολὺς οὗτος περὶ αὐτὴν ἐ-
 στηκώς, τί βούλεται¹³, καὶ τίνες καλοῦνται; Π.—Κα-
 λοῦνται μὲν οὗτοι Ἀπροβούλευτοι¹⁴. αἰτοῦσι¹⁵ δὲ ἕκαστος
 αὐτῶν ἃ ῥίπτει. Ξ.—Πῶς οὖν οὐχ ὁμοίαν ἔχουσι τὴν μορ-
 φήν, ἀλλ' οἱ μὲν αὐτῶν¹⁷ δοκοῦσι χαίρειν¹⁸, οἱ δὲ ἀθυμοῦσιν

λιν ἐλευσις, ἢ ἐπὶ θάνατον ἀπαγωγή. Συχνότερα παραδείγ-
 ματα ἀπαντῶσιν ἐν τῇ Λατινικῇ γλώσσῃ.—¹⁰. ἐκπτώσεις
 Δυστυχίαι ὀηλ. καὶ καταστροφαί, κοινῶς ξεπεσμεί.—¹⁰. γί-
 γνονται] Ὅρα § 2, σημ. 16. — ¹¹. πιστεύσῃ| Τὸ πιστεύω
 ὁστ. συντάσσ. ἐνίοτε δὲ καὶ αἰτ. μετὰ ἢ ἄνευ τῆς εἰς· οἷον
 πιστεύω ταῦτα, καὶ πιστεύω εἰς ἕνα Θεόν.—¹² 'Ο δὲ] Ἐτέθη
 ἄνευ προηγουμένου μὲν, καὶ μάλιστα τίθεται οὕτω, ὅταν εἶνε
 προσθετικός ἢ μεταβατικός ὡς ἐνταῦθα.—¹³. βούλεται| Τὸ
 βούλεσθαι τοῦ ἐθέλῃν διαφέρει· καθ' ὅσον ἐκεῖνο μὲν, ὡς συν-
 τιθέμενον ἐκ τοῦ ἐπιτατ. κοῦ μορίου βοῦ καὶ τοῦ ῥήματος λῶ
 (=ἐπιθυμῶ) σημ. τὴν μεγίστην καὶ τὴν μετὰ προηγουμένην
 σκέψιν καὶ βουλὴν θέλῃσιν τῆς ψυχῆς· τοῦτο δὲ, σημ. ἀπλῶς
 τὴν θέλῃσιν τῆς ψυχῆς. Κατὰ δὲ Ἀρμῳνιον «βούλεσθαι ἐπὶ
 μόνου λογικοῦ, θέλῃν καὶ ἐπὶ ἁλόγου ζώου». —¹⁴. τίνες κα-
 λοῦνται| Τοῦτο ἀποδίδεται εἰς τὸ ὄχλος κατὰ τὸ σημαινόμε-
 νον ἢ νοούμενον σχῆμα. Ἴδε ἀνωτέρω.—¹⁵. Ἀπροβούλευτοι]
 τὸ ἀπροβούλευτος ἐνταῦθα ἔχει ἐνεργητικὴν σημασίαν=ὁ μὴ
 προστοχαζόμενος, ἀπρόσεκτα πράττων. Νόμοι δὲ ἀπροβού-
 λευτοὶ ἐλέγοντο οἱ νόμοι, οἵτινες ἐθεσπίσθησαν ἄνευ συναι-
 νέσεως καὶ συγκαταθέσεως τῶν πολιτῶν.—¹⁶. αἰτοῦσι| Τὸ μὲν
 αἰτεῖν τίθεται ἐπὶ τοῦ λαβεῖν καὶ ἀποδοῦναι ἅπαξ τι· τὸ δὲ
 αἰτεῖσθαι ἐπὶ τοῦ χρήσασθαι εἰς ἀπόδοσιν. Κατὰ δὲ Θωμ.
 Μαγ. «αἰτοῦμαι λέγουσιν, ὅταν ζητῇ τις, ὁ μὲλλει ἀποδώ-
 σαι». —¹⁷. αὐτῶν| γεν. συντακτ. τοῦ· οἱ μὲν κατὰ σχέσιν

ἐκτετακότες τὰς χεῖρας; Π.—Οἱ μὲν δοκοῦντες, ἔρη, χαί-
 ρειν¹⁸ καὶ γελᾶν αὐτῶν¹⁹ οἱ εἰληρότες τι παρὰ τῆς τύχης
 εἰσὶν· οὗτοι δὲ καὶ Ἀγαθὴν Τύχην αὐτὴν καλοῦσιν· οἱ δὲ
 δοκοῦντες κλαίειν²⁰ καὶ τὰς χεῖρας ἐκτετακότες εἰσὶ παρ'
 ὧν²¹ ἀφείλετο ἃ δέδωκε πρότερον αὐτοῖς. Οὗτοι δὲ πάλιν
 Κακὴν Τύχην²² αὐτὴν καλοῦσι. Ξ.—Τίνα²³ οὖν ἔστιν ἃ
 εἰδῶσιν αὐτοῖς, ὅτι²⁴ οὕτως²⁵ οἱ μὲν λαμβάνοντες χαίρου-
 σιν, οἱ δὲ ἀποβάλλοντες κλαίουσι; Π.—Ταῦτα²⁶, ἔρη, ἃ
 παρὰ τοῖς πολλοῖς²⁷ ἀνθρώποις δοκεῖ²⁸ εἶναι ἀγαθὰ. Ξ.—

διαίρετικὴν.—¹⁸. Χαίρειν| Ὁ σχηματισμὸς τοῦ ῥήματος τοῦ-
 του εἶνε· ἐνεστ. χαίρω, παρτ. ἔχαιρον, μελ. χαίρομαι, χαι-
 ρήσομαι καὶ χαροῦμαι, ὁ δὲ χαρῶ καὶ ἀόρ. ἐχαίρομαι εἶναι
 τῶν μετγν. παρκ. κεχάρηκα (μὲ σημασίαν ἐνεστ.) παθ. ἀόρ.
 ἐχάρην (μὲ ἐνεργ. σημασι.). —¹⁹.— γελᾶν αὐτῶν| τὸ γελᾶν
 εἶνε ἐνεργ. ἀμεταβ. ὡς φυσικῆς ἐνεργείας σημαντικόν. Ἡ δὲ
 γενική· αὐτῶν εἶνε γεν. διαίρετικὴ τοῦ· οἱ μὲν δοκοῦντες.
 —²⁰. κλαίειν| τοῦτο λέγεται οὐ μόνον ἐπὶ τῶν κυρίως κλαίον-
 των μετὰ θαυρύων, ἀλλὰ καὶ ἐπὶ τῶν δεινοπαθούντων καὶ
 οἰμωζόντων. —²¹. παρ' ὧν| ἐλλείπει τοῦ δεικτικοῦ=εἰσὶν ἐ-
 κεῖνοι παρ' ὧν.—²². Κακὴν Τύχην| Ἡ Κακὴ Τύχη ἀπεικονί-
 ζετο ὡς γυνὴ ἐγκαταλελειμμένη ἐπὶ πλοίου ἄνευ ἱστατοῦ, ἱστιῶν
 καὶ πηδάλιου. —²³. Τίνα| Ἡ ἐρωτηματ. ἀντωνυμ. τίς τίθεται
 κατ' οὐδ. γένος ὅταν ζητῇται τὸ γένος ἢ ἡ τάξις εἰς τὴν ὁ-
 ποίαν ἀνήκει τι, κατ' ἀρσενικόν δὲ ἢ θηλ. γένος, ὅταν ζητῇ-
 ται ἡ ποιότης ἢ ἡ ιδιότης προσώπου ἢ πράγματος.—²⁴. ὅτι|
 αἰτιολ. αἰτιολογοῦν τὰ κατωτέρω.—²⁵. οὕτως| ἐπιτακτικόν.
 —²⁶. Ταῦτα| ἐνν. ἐστίν.—²⁷. παρὰ τοῖς πολλοῖς| τὰ πληθ.
 τοῦ πολὺς ἐνάριθρος ἐκπερόμενα ἔχουσι παραθετικὴν ἔννοιαν, οἱ
 πολλοὶ—οἱ περισσότεροι.—²⁸. δοκεῖ| προσωπικόν, ὡς συντακ-

Ταῦτα οὖν τίνα ἐστί; Π.—Πλοῦτος²⁹ ὁ γὰρ καὶ Δόξα καὶ Εὐγένεια καὶ Τέκνα καὶ Τυραννίδες καὶ Βασιλεῖαι³⁰ καὶ τὰλλα ὅσα τούτοις παραπλήσια. Ξ.—Ταῦτα οὖν πῶς οὐκ ἐστὶν ἀγαθὰ; Π.—Περὶ μὲν τούτων, ἔρη, καὶ αὐθις³¹ ἐκποιήσῃ³² διαλέγεσθαι³³. νῦν δὲ περὶ τὴν μυθολογίαν γενώμεθα³⁴. Ξ.—Ἐστω οὕτως³⁵.

§. 5. Π.—Ὅρᾳς οὖν, ὥς ἂν παρέλθῃς¹ τὴν πόλιν ταύτην, ἀνωτέρω² ἄλλον περιόλον, καὶ γυναῖκας ἔξω τοῦ περιόλου ἐστηκίνας³, κεκοσμημένους, ὥσπερ [αἱ] ἑταῖραι εἰώ-

σόμενον μετὰ εἰδ. ἀπαρεμφάτου. —²⁹. Πλοῦτος] ἰδοὺ τί λέγει Ἰωάνν. ὁ Χρυσόστομος περὶ τοῦ πλούτου «ἄκανθα γὰρ ὄντως ὁ πλοῦτος οὐδένα καρπὸν ἔχων οὐσιδὴς καὶ ὀφθῆναι, καὶ χρήσασθαι ἀφθὴς λυπῶν τοὺς ἀπτομέτους, βουλομένους κατέχειν ἐμποδίζει . . . ». —³⁰. Τυραννίδες καὶ Βασιλεῖαι] Ἡ μὲν κατὰ νόμους ἀρχή, βασιλεία ἡ δὲ μὴ κατὰ νόμους τυραννίς. —³¹. αὐθις] Τὸ αὐθις εἶναι ἐπιρρ. χρόν. καὶ σημ. τό : πάλιν ἢ ἔπειτα· καὶ ἐπὶ τῆς σημασίας μὲν τοῦ πρώτου τίθεται μετὰ παρρηχ. ἢ ἐνεστ. χρόνου· ἐπὶ δὲ τῆς σημασίας τοῦ ἔπειτα ἢ ἄλλοτε τίθεται μετὰ μέλλοντος, ὥς ἐνταῦθα. —³². Ἐκποιήσῃ] ἀπρόσωπον=πρόχειρον ἐστὶν, ἐξίσταται. —³³. Διαλέγεσθαι] τοῦτο εἶναι ἴσον τῷ ἐρωτᾶν καὶ ἀποκρίνεσθαι. —³⁴. γενώμεθα] =νῦν δὲ ὡς ἀσχοληθῶμεν εἰς τὴν διήγησιν τοῦ μύθου, εἰς τὴν ἐξηγήσιν τῆς ἀλληγορίας τῆς ἐν τῷ Πίνακι, ὡς τὸ παρ' ἡμῶν, ὡς ἐλθῶμεν εἰς τὴν διήγησιν τῆς μυθολογίας. Τὸ νῦν τιθέμενον μετὰ τοῦ δὲ, ἡγουμένου τοῦ μὲν, δηλοῖ ἐνίστε οὐχὶ χρόνον, ἀλλὰ συνέχειαν τοῦ ἡγουμένου λόγου. —³⁵. ἔστω οὕτως] δηλ. ὡς γένηται τοῦτο τοιοῦτοτρόπως, καθὼς σὺ λέγεις. —¹. ὥς ἂν παρέλθῃς] χρόν. προσ. ὅτε τὰ σηματοῦνται ἐν § 11. —². ἀνωτέρω] Τὸ χειρόγραφον ἔχει ἀνώτερον, ἀλλὰ τοιοῦ-

θισί; Ξ. Καὶ μάλα⁴. Π. Αὐτοὶ τείνου⁵ ἡ μὲν Ἀκρασία⁶ καλεῖται, ἡ δὲ Ἀσωτία⁷, ἡ δὲ Ἀπληστία⁸, ἡ δὲ Κολακεία⁹. Ξ. Τί¹¹ οὖν ὧδε ἐστήκασιν αὐταί; Π. Παρατηροῦσιν, ἔρη, τοὺς εἰληρότας τι παρὰ τῆς Τύχης. Ξ.

τον ἐκ τοῦ ἀνω συγκριτικὸν δὲν ἀπαντᾷ παρὰ τοῖς Ἀττικοῖς —³. ἐστηκίνας] παρακ. τῆς μετοχ. τοῦ ἵστημι· ἴδε § 1 σημ. 31. —⁴. εἰώθασιν] ἐνν. κεκοσμησθαι. Ὁ παρακ. εἰώθα εἶναι ἀντὶ ἐνεστ. καὶ ἐγένετο ἐκ τοῦ σφίθω—ἐσφίθα καὶ ἐκπτώσει τοῦ σ, καὶ τροπῇ τοῦ φ εἰς ε, ἐέσθα καὶ συναϊρέσει εἰσθα καὶ τροπῇ τοῦ ε εἰς ο εἰσθα καὶ ἀναπληρωτικῇ ἐκτάσει τοῦ σ εἰς ω, εἰώθα. —⁵. Καὶ μάλα] ἐνν. ὁρῶ. —⁶. Αὐτοὶ τείνου] ἀντὶ τούτων τείνου ἡ μὲν κτλ. Σχῆμα καθ' ὅλον καὶ μέρος, διότι ἀντὶ νὰ τεθῇ τὸ ὅλον κατὰ γενικὴν διακριτικὴν, ἐτέθη ὁμοιωπώτως πρὸς τὰ μέρη. —⁷. Ἀκρασία] Ἡ ἀκρασία κυριολεκτεῖται ἐπὶ τῶν ἡδονῶν καὶ ἀπολαύσεων καὶ ὁρίζεται οὕτως : ἀκρασία εἶναι ἡ ἀνικανότης καὶ ἀδυναμία πρὸς χαλιναγώγησιν τῶν ὁρίσεων καὶ παθῶν. —⁸. Ἀσωτία] ἡ λέξις αὕτη κυριολεκτεῖται ἐπὶ τῆς δαπάνης καὶ σώζεται ἐν τῇ καθομιλουμένῃ συνώνυμον ἔχουσα τὴν κοινῶς λεγομένην παράλυσιν ἢ παραλυσίαν, ὡς καλοῦμεν καὶ παραλελυμένον τὸν ἄσωτον. —⁹. Ἀπληστία] Ἡ Ἀπληστία κυριολεκτεῖται ἐπὶ τῶν ἐδεσμάτων καὶ τῆς ἀποκτήσεως. —¹⁰. Κολακεία] Τὴν κολακείαν καλῶς ἐχαρακτήρισεν ὁ Θεόφραστος εἰς τὸ περὶ χαρακτήρων λέγων «τὴν κολακείαν ὑπολάβοι ἂν τις ὁμιλίαν αἰσχροῦν εἶναι, συμφέρουσαν δὲ τῷ κολακεύοντι κτλ.». Κατὰ δὲ Πλάτωνα ὁρίζεται οὕτω «κολακεία, ὁμιλία ἢ πρὸς ἡδονὴν ἄνευ τοῦ βελτίστου. » ὅρα σ. 415. Κατὰ δὲ Ἀριστοτέλην, «ἐν τῷ βίῳ ὁ μὲν, ὡς δεῖ, ἡδὺς ὢν, φίλος, καὶ ἡ μεσότης φίλιος· ὁ δ' ὑπερβάλλων, εἰ μὲν οὐδενὸς ἕνεκα, ἄριστος, εἰ δ' ὡφελείας τῆς αὐτοῦ, κόλαξ. » Ἠθικ. Νικομ. Β, 7, 13. —¹¹. Τί] ἢ αἱ-

Εἶτα τί; Π. Ἀναπηρῶσι καὶ συμπλέκονται αὐτοῖς καὶ
κατακλείουσι καὶ ἄξιοι¹³ παρ' αὐταῖς μένειν, λέγουται ὅτι
βίον ἐξουσιν ἡδὺν τε καὶ ἄπνον καὶ κακοπάθειαν ἔχοντα
οὐδεμίαν. Ἐάν οὖν τις πεισθῇ ὑπ' αὐτῶν εἰσελθεῖν εἰς τὴν
'Ἡδυπάθειαν'¹⁴, μέχρι μὲν τινος¹⁵ ἡδεῖα δοκεῖ εἶναι ἡ δια-
τριβή, ἕως ἂν γαργαλίξῃ¹⁷ τὸν ἄνθρωπον· εἶτ' οὐκέτι¹⁶.
Ὅταν γὰρ ἀνκνήψῃ¹⁸ αἰσθάνεται ὅτι οὐκ ἦσθιεν¹⁹, ἀλλ' ὑπ'

τις τικτὴ τῆς ἐρωτημ. ἀντωνυμ. τί τίθεται πολλάκις ἄνευ προ-
θέσεως εἰς ὁμολογίαν τῆς αἰτίας=διὰ τί· Τί τῆνικαδε ἀφίξει,
ὦ Κρίτων· οὐ Πλάτ. Κριτ. Ι. —¹³. εἶτα τί] ἐνν. ποιοῦσιν. —

¹⁴. ἀξιοῦσι=συμβουλεύουσι, παρακαλοῦσι. Τὸ ἀξιώ ἀπὸ τοῦ
αὐτοῦ κρίνω ἀξίον γέν. καὶ αἰτιατ. συντάσσεται, οἷον ἀξιώ σε
τῆς τιμῆς, ἀντὶ δὲ τοῦ παρακαλῶ, ἀπειτῶ ἀπρεμαρ. ὡς ἐν-
ταῦθα. —¹⁵. 'Ἡδυπάθειαν] ἡδυπάθεια λέγεται ἡ πρὸς τὰς τρυ-
φὰς καὶ ἡδονὰς ροπὴ καὶ προάδοσις, κοινῶς καλοπάθεια. —

¹⁶. Μέχρι μὲν τινος] ὁμολ. χρόνου. —¹⁷. ἕως ἂν γαργαλίξῃ=
ἕως ὅτου, ἐφ' ὅτου εὐφραίνεται, εὐχαριστεῖ. Καὶ δικαίως ὁ
Πλάτων λέγει· «τὴν ἡδονὴν μέγιστον κακοῦ δέλεαρ» Τιμ.
σ. 69. Μόνον ἡ παιδιόθεν χρηστὴ ἀγωγὴ, δύναται νὰ προφυ-
λάξῃ τοὺς ἄνθρωπους ἀπὸ τῆς ὀλεθρίου κατὰχρησιν τῶν ἡδο-
νῶν. —¹⁸. Εἶτ' οὐκέτι] ἀναπληρωτέον οὕτως· εἶτ' οὐκέτι ἡ
διατριβὴ δοκεῖ εἶναι ἡδεῖα. —¹⁹. Ὅταν γὰρ ἀνκνήψῃ. Τοῦτου
ὑποκείμεν. εἶνε ὁ ἄνθρωπος, ὅπερ λαμβάνεται κατ' ἀναλογίαν
ἐκ τῶν ἀνωτέρω. Τὸ ἀνκνήψω εἶνε κυρίως τὸ τῆς κοινῆς
γλώττης ξεμαθῶ (se dégriser) καὶ μετρ. ἐρχομαι εἰς ἑαυτὸν,
εἰς τὰ λογικὰ μου (revenir à soi, en son bon sens). Ἀ-
νκνήσκει μετρ. ὁ ἄνθρωπος, ὅταν ἐσκοτισμένος ὢν ἐκ σωματι-
κῆς ἀσθενείας ἢ παραλελογισμένος ἀπὸ τὰ πάθη τῆς ψυχῆς
ἐπανερχεται εἰς τὴν προτέραν αὐτοῦ ὀφθαλμὴν κατὰστασιν. —

²⁰. οὐκ ἦσθιεν] πολλάκις τὸ ἀντικείμενον ἐλλείπει, ὅταν δὲν εἴ-

αὐτῆς κατησθίετο²¹ καὶ ὑβρίζετο. Διὸ καὶ ἔταν ἀνωλείωσι
πάντα, ὅσα ἔλαβε παρὰ τῆς Τύχης, ἀναγκάζεται ταύ-
τας ταῖς γυναῖξιν δουλεύειν²², καὶ πανθ' ὑπομένειν καὶ ἀ-
σχημονεῖν, καὶ ποιεῖν ἐνεκεν τούτων ὅσα ἐστὶ βλαβερά,
οἷον ἀποστερεῖν, ἱεροσυλεῖν, ἐπιορκεῖν, προδιδόναι, ληΐζε-
σθαι²³ καὶ πανθ' ὅσα τούτοις παραπλήσια. Ὅταν οὖν πάν-
τα αὐτοὺς ἐπιλίπῃ²⁴, παραδίδονται τῇ Τιμωρίᾳ. Ξ. Πῶς
δὲ ἐστὶν αὕτη; Π. Ὅρῳ ὅπισθ' αὐτῶν, ἔφη ὥσπερ θύ-
ριον μικρὸν²⁵ καὶ τόπον στενόν τινα καὶ σκοτεινόν; Ξ. Καί

νε ἀνάγκη νὰ ἐρῇ εἰς τί μεταβαίνει ἡ ἐνέργεια τοῦ ὑπο-
κειμένου. —²¹. ὑπ' αὐτῆς κατησθίετο] καὶ βεβαίως εἰ παραδιδό-
μενοι εἰς τὴν ἡδυπάθειαν μέχρι μὲν τινος νομίζουσιν ὅτι εὐχα-
ριστοῦνται καὶ λογιζοῦσιν ἑαυτοὺς εὐτυχεῖς ἐπὶ τῇ ἀπολαύσει
τῶν ἡδονῶν, ἐνῶ τούναντίον λελθόντως βαίνουσιν εἰς τὸ βάρα-
θρον τῆς ἀπωλείας, καθ' ὅτι, ἀφ' οὗ ἡ ἡδυπάθεια ἐκχυμνώσῃ
αὐτοὺς ἐξ ὅλων τῶν ἐχομένων αὐτῶν δυνάμεων σωματικῶν
τε καὶ πνευματικῶν, συναισθάνονται τότε ὅτι διεφθέρησαν ὑπ'
αὐτῆς καὶ κατανοοῦσιν τὴν ἀδυναμίαν των πρὸς ἐκτέλεσιν τῆς
ἀρετῆς. Ὅστε λίαν ὀρθῶς ἔχει τὸ γνωμικόν· «βραχχεῖα ἢ τέρ-
ψις ἡδονῆς ἀθετίμου». —²². δουλεύειν] τὸ δουλεύω=εἶμαι δοῦλος,
δουλόω-ω=κάμνω τινα δοῦλον, παθ. δουλοῦμαι=γίνομαι δοῦ-
λος, μετ. δουλοῦμαι=ὑποτάσσω τινὰ ἑμαυτῷ· ἐνταῦθα τὸ δου-
λεύειν μετρ. σημ. τὸν κατεχόμενον ὑπὸ τῶν παθῶν του. —²³. ληΐ-
ζεσθαι] Δὲν ὑπάρχει ἄλλο χειρότερον καὶ δηλητηριωδέστερον
πρᾶγμα τῶν σαρκικῶν ἡδονῶν, διότι ἐξ αὐτῶν προέρχονται
πλεῖστα ὅσα κακά. —²⁴. Ὅταν οὖν πάντα αὐτοῖς ἐπιλίπῃ] Ὅ-
ταν λοιπὸν πάντα ταῦτα τοὺς λειψώσιν. —²⁵. ὥσπερ θύριον μι-
κρὸν] ὡς μικρὸν παραθυράκι, καθὼς καὶ ἡμεῖς· τὸ· μικρὸν πλη-
σίον τοῦ ὑποκοριστικοῦ θέτομεν, μικρὸ ἀγοράκι, μικρὸ ἀρνάκι
κτλ. —²⁶. Οὐκοῦν] Ὁ οὐκοῦν διαφέρει τοῦ οὐκ οὐκ, καθ' ὅσον ὁ

μάλα. Π. Οὐκοῦν²⁸ καὶ γυναῖκες αἰσχροί²⁹ καὶ ρυπαροί καὶ ῥάκη ἡ κρησμέναι δοκοῦσι συνείναι; Ξ. Καὶ μάλα. Π. Αὐταὶ τοίνυν³⁰, ἔρη, ἡ μὲν τὴν μαστίγα ἔχουσα καλεῖται Τιμωρία³¹ ἡ δὲ τὴν κεφαλὴν ἐν τοῖς γόνασιν ἔχουσα Λύπη³² ἡ δὲ τὰς τρίχας τίλλουσα ἐαυτῆς Ὀδύνη³³. Ξ. Ὁ δ' ἄλλος οὗτος, ὁ περὶ στήθεος αὐταῖς, δυσειδὴς τις καὶ λεπτός καὶ γυμνός, καὶ μετ' αὐτοῦ τις ὁμοία αὐτῷ αἰσχρὰ καὶ λεπτή, τίνας εἰσὶν; Π. Ὁ μὲν Ὀδυρμός καλεῖται, ἔρη· ἡ δὲ ἀδελφή³⁴ αὐτοῦ Ἀθυμία. Τούτοις οὖν παραδίδονται³⁵ καὶ μετὰ τούτων συμβῶσι τιμωρούμενος. Εἴτα ἐνταῦθα πάλιν εἰς τὸν ἕτερον οἶκον³⁶ ῥίπτεται, εἰς τὴν Κακοδαιμονίαν, καὶ

μὲν οὐκοῦν ἐκφράζει συμπέρασμα μετὰ καταφάσεως, ὁ δὲ οὐκοῦν ἐκφράζει συμπέρασμα μετὰ ἀποφάσεως· ἀλλ' ἐπὶ ἐρωτητήτως ἐνόησε καὶ ὁ οὐκοῦν λέγεται ἐπὶ ἀποφάσεως, ὡς ἐνταῦθα—δὲν σοὶ φαίνεται λοιπὸν ὅτι. Δινατὸν ὁμῶς ἐνταῦθα ὁ οὐκοῦν νὰ ἐκληφθῇ καὶ ὡς προσθετικὸς=πρὸς τούτοις.—²⁸ αἰσ/ροί|τὸ αἰσχρὸν εἶνε ἀντίθετον τῷ καλῷ· ἐπὶ φυσικῇ σημασίᾳς τιθεμένη ἡ λέξις σημαίνει τὸν ἀσχημον, κακοπρόσωπον. Κατὰ δὲ Λουκίαν. Χρηδ. 26 αἰμόνους γούν τοὺς μὴ καλοὺς ὀνομάζομεν αἰσ/ρούς. —²⁹ Αὐταὶ τοίνυν|ἀντί: τούτων τοίνυν. Ἴδε ἀνωτέρω σημ. 6. —³⁰ Ὀδύνη|Ἡ ὀδύνη εἶνε ἰσχυρότερος βαθμὸς τῆς λύπης· κατὰ μὲν τὸν Λοβεκκ. συγγ. τῷ: ὀδύ=βίαστος, συμφορὰ, κατ' ἄλλους δὲ πιθανώτερον ἐκ τῆς βίξης ἐδ' ὀδύ=τρώγω, ἐπομένως πᾶν ὅ,τι κατατρώγει τὸ σῶμα ἢ τὴν ψυχὴν τοῦ ἀνθρώπου.—³¹ ἀδελφὴ|(ἐκ τοῦ ἀθροιστ. α καὶ ἀδελφός=μήτρα, κοιλία) ἐπομένως ὁ ἐκ μιᾶς καὶ τῆς αὐτῆς μήτρας γεννηθείς· ὡς ἐπὶ 9. ἐκλαμβάνομένη ἡ λέξις τίθεται ἐπὶ πραγμάτων ὁμοίων.—³² παραδίδονται|ἐκαστος ἀνθρώπος ὁδύ. —³³ εἰς τὸν ἕτερον οἶκον|ἀκριβέστερος προσηγορία τοῦ ἐνταῦθα.

ὥδε τὸν λοιπὸν βίον καταστρέφει ἐν πάσῃ κακοπραγίᾳ, ἂν μὴ ἡ Μετάνοια³⁷ αὐτῷ τύχῃ συναντήσασα³⁸. Ξ. Εἴτα τί γίνεται, ἐάν ἡ Μετάνοια αὐτῷ συναντήσῃ; Π. Ἐξαίρει αὐτὸν ἐκ τῶν κακῶν, καὶ συνίστησιν αὐτῷ ἑτέραν Δόξαν³⁹ καὶ Ἐπιθυμίαν, τὴν εἰς τὴν ἀληθινὴν Παιδείαν⁴⁰ ἄγουσαν, ἅμα δὲ καὶ τὴν εἰς τὴν Ψευδοπαιδείαν καλουμένην. Ξ. Εἴ-

—³⁷ ἡ Μετάνοια|Ἡ λέξις μετάνοια ὡς ἐκ τῆς ἐτυμολογίας αὐτῆς σημ. νοῦ μεταλλαγὴν, ὡς καὶ τὸ συνώνυμον αὐτῇ μεταγνώσις, γνώμης μεταλλαγὴν· ἀδιαφόρως λαμβανόμεναι ἀμφοτέραι αἱ λέξεις σημαίνουσι τὴν ἀπὸ τοῦ καλοῦ εἰς τὸ κακὸν ἢ τὴν ἀπὸ τούτου εἰς ἐκεῖνο ἐπιστροφὴν, ἐπεὶ δὴ καὶ ὁ ἄσωτος π. χ. ὅταν σωφρονισθῇ μετανοεῖ, καὶ ὁ σώρων, ὅταν γίνηται ἄσωτος· Ἐκκλησιαστικῶς ὁμῶς ἡ μετάνοια ὀρίζεται οὕτω: ἐγνησίᾳ ἀπὸ πταίσματος ἐπὶ τὸ ἐναντίον ἀγαθὸν ἐπιστροφή. —³⁸ τύχῃ συναντήσασα|Ὅρα § 1 σημ. 1. ὑπάρχει καὶ ἄλλη γραφὴ εἰ μὴ ἡ Μετάνοια αὐτῷ ἀπὸ τύχης συναντήσῃ· ὅτληα δὴ ἂν ἡ Μετάνοια κατὰ τύχην δὲν ἤθελε τὸν συναντήσῃ καὶ οὐχὶ προαιρετικῶς νὰ πορευθῇ πρὸς αὐτὴν καὶ ν' ἀκολουθήσῃ τὴν ὁδὸν τῆς ἀρετῆς. —³⁹ Δόξαν|(ἐκ τοῦ δοκῶ) καὶ σημ. ἐνταῦθα, δόξασιαν, γνώμην, φρόνημα. —⁴⁰ Ἀληθινὴν Παιδείαν|ἀληθινὴ Παιδεία εἶνε ἡ ἔχουσα μεθ' ἐαυτῆς τὴν ἀρετὴν· πᾶσα παιδεία κεχωρισμένη τῆς ἀρετῆς εἶνε ψευδὴς κατὰ τὸν Πλάτωνα, πᾶσα ἐπιστήμη χωρισμένη δικαιοσύνης καὶ ἄλλης ἀρετῆς παρηγορία οὐ σοφία φαίνεται. Ὅσαύτως ὁ Ἰσοκράτης λέγει, ἀπεπαιδευμένοις καλῶ οὐχὶ τοὺς ἔχοντας τέχνας, ἐπιστήμας ἢ δυνάμεις τινάς, ἀλλὰ πρῶτον τοὺς γινώσκοντας τ' ἀληθῆ των συμφέροντα· ἐπειτα τοὺς φυλάσσοντας τὴν δικαιοσύνην εἰς τὴν μετὰ τῶν ἄλλων συναναστροφὴν· τρίτον τοὺς δυναμένους νὰ χαλιναγωγῶσι τὰς ἡδονὰς· καὶ τέταρτον τοὺς μὴ φθειρομένους μηδὲ ὑπεργρανευομένους εἰς τὰς εὐτυχίας των... »

τα τί γίγνεται; Π. Ἐάν μὲν, φησί, τὴν Δόξαν ταύτην προσδέξῃται, τὴν ἄψουςαν αὐτὸν εἰς τὴν ἀληθινὴν Παιδείαν, καθαρθεὶς ὑπ' αὐτῆς σώζεται, καὶ μακάριος καὶ εὐδαίμων γίγνεται ἐν παντὶ τῷ βίῳ· εἰ δὲ μὴ⁷, πάλιν πλανάται ὑπὸ τῆς Ψευδοδοξίας. Ξ. Ὁ Ἡράκλεις, ὡς μέγας ἐκινδύνος ἄλλος οὗτος!

§ 6. Ἡ δὲ Ψευδοπαιδεία ποία ἐστίν; ἔρην ἐγώ. Π. Οὐχ ὅσας τὸν ἕτερον περιδόλον ἐκείνον; Ξ. Καὶ μάλα, ἔρην ἐγώ. Π. Οὐκοῦν ἔξω τοῦ περιδόλου παρὰ τὴν εἴσοδον γυνή τις ἐπτήκεν, ἥ δοκεῖ πάντῳ¹ καθάριος καὶ εὐτακτος² εἶναι; Ξ. Καὶ μάλα. Π. Ταύτην τοίνυν³ οἱ πολλοὶ⁴ καὶ εἰκαῖοι⁵ τῶν ἀνθρώπων Παιδείαν⁶ καλοῦσιν· οὐκ ἔστι δέ⁸, ἀλλὰ Ψευδοπαιδεία, ἔρην. Οἱ μέντοι σωζόμενοι, ὁπόταν βούλωνται εἰς τὴν ἀληθινὴν Παιδείαν ἐλθεῖν, ὧδε⁹ πρῶτον παραγίγνονται. Ξ. Πότερον¹⁰ οὖν ἄλλη ὁδὸς οὐκ ἔστιν ἐπὶ τὴν ἀληθινὴν

Παναθ. § 11.—⁷εἰ δὲ μὴ ὅρα τὰ σημειωθέντα ἐν § 2 σημ. 13.—¹Πάντῳ ἐπιτατικὸν τῶν ἐπιθέτων.—²Εὐτακτος=σεμνὴ, κόσμιος, ἡσυχος.—³Τοίνυν τὸ μόριον τοῦτο παρὰ τοῖς δοκίμοις συγγραφεῦσιν οὐδέποτε εὐρίσκεται· ἐν ἀρχῇ τοῦτο ἐγένετο ἀπὸ Σέξτου τοῦ ἐμπειρικοῦ καὶ ἐξῆς.—⁴Οἱ πολλοὶ οἱ περισσότεροι. ἴδε § 4 σημ. 27.—⁵εἰκαῖοι=μωροί, ἀστόχαστοι. Διότι καθ' ἡσυχίαν καὶ Σουίδα⁶ εἰκαῖον, μάταιον, ἀργόν, ἀνωφελές, μωρόν.—⁶τῶν ἀνθρώπων] γεν. διαιρετική τοῦ: πολλοὶ καὶ εἰκαῖοι σημαίνουσα τὴν σχέσιν τοῦ ὅλου πρὸς τὸ μέρος.—⁷Παιδείαν] δεῦτερον ἀντικείμενον τοῦ: καλοῦσιν ὡς κατηγορούμενον τοῦ πρώτου ἀντικειμένου.—⁸οὐκ ἔστι ἐνν. αὕτη Παιδεία. ἴδε § 3 σημ. 48.—⁹ὧδε] δηλ. εἰς τὴν ψευδοπαιδείαν.—¹⁰Πότερον]

Παιδείαν ἄγουσα¹¹; Π. Ἔστιν, ἔρην. Ξ. Οὗτοι δὲ οἱ ἄνθρωποι, οἱ ἔσω τοῦ περιδόλου¹², ἀνακάμπτοντες¹³, τίνες εἰσιν; Π. Οἱ τῆς Ψευδοπαιδείας, ἔρην, ἐρασταί, ἡπατημένοι καὶ αἰόμενοι μετὰ τῆς ἀληθοῦς Παιδείας συνομιλεῖν¹⁴. Ξ. Τίνες οὖν καλοῦνται οὗτοι; Π. Οἱ μὲν Ποιηταί¹⁵, ἔρην, οἱ δὲ Ῥήτορες¹⁶, οἱ δὲ Διαλεκτικοί¹⁷, οἱ δὲ Μουσικοί, οἱ δὲ Ἀρτι-

εὐθεῖα ἐρωτῶ. σύνθετος πρότασις, ἥς τὸ δεῦτερον μέλος παρελείφθη ὡς εὐκόλως ἐννοούμενον (ἢ ἐστίν).—¹¹ἄγουσα] τὸ μὲν ἄγω λέγεται ἐπὶ ἐμφύγων, τὸ δὲ φέρω ἐπὶ ἀψύγων, ὡς καὶ παρὰ τοῖς Γαλλοῖς τὸ: mener καὶ: porter· τὸ δὲ ἄγω καὶ φέρω (λεηλατῶ) λέγεται ἐπὶ ἐμφύγων καὶ ἀψύγων, διότι οἱ λεηλατοῦντες ἀρπάζουσι πάντα ἐμφυγὰ τε καὶ ἀψυγὰ.—¹²ἔσω τοῦ περιδόλου] Ὁρα § 1. σημ. 8.—¹³ἀνακάμπτοντες] τὸ ἀνακάμπω κυρίως σημ. λυγίζω τι πρὸς τὰ ἄνω ἢ πρὸς τὰ ὀπίσω· ἐνταῦθα εἶνε οὐδέστ. καὶ σημ. τρέχω ἄνω καὶ κάτω, ἐμπρὸς καὶ ὀπίσω, περιφέρομαι (ἰταλιστὶ σολατσάρω).—¹⁴συνομιλεῖν] = ὅτι συναναστρέφονται καὶ συνδιαλέγονται. Ἀναφαίνεται δὲ ἡ λίσσις ἐπὶ ταύτης τῆς σημασίας ἐν τῇ νέᾳ Διαθήκῃ.—¹⁵Ποιηταί] Ποιητῆς λέγεται ὁ ἐμμέτρως παριστῶν τὸ καλόν. Τα κυριώτερα εἶδη τῆς ποιήσεως εἶνε ἡ ἐποποιία καὶ τὸ δράμα. Διὰ τοῦ πρώτου διηγούντο ἥρωϊκὰς πράξεις, διὰ δὲ τοῦ δευτέρου παρισταμένου ἐν τῷ θεατρῷ ἐμιμοῦντο τοὺς λόγους καὶ τὰς πράξεις διαφόρων προσώπων. Ὑπάρχον καὶ ἄλλα δευτερεύοντα εἶδη ποιήσεως τὸ λυρικόν, τὸ εἰσαγωγικόν, τὸ διδακτικόν κτλ. τὰ ὁποῖα πάλιν ὑποδιχοῦντο εἰς μερικώτερα εἶδη λεπτομερῶς καταδεικνύμενα ἐν τῇ ποιητικῇ.—¹⁶Ῥήτορες] Ῥήτορες τὸ πάλαι ἐκαλοῦντο οἱ συμβουλευόντες τῷ δήμῳ καὶ οἱ ἐνώπιον τοῦ δήμου ἀγορεύοντες περὶ τε πολιτικῶν καὶ ἰδιωτικῶν ὑποθέσεων· εἴπα δὲ ῥήτωρ ἐκαλεῖτο καὶ ὁ συνήγορος τινος ἐν τῷ δικαστηρίῳ ὡς ὁ παρ' ἡμῖν δικηγόρος.—¹⁷Διαλεκτι-

μητικοί, αἱ δὲ Γεωμέτραι¹⁸, αἱ δὲ Ἀστρολόγοι¹⁹, αἱ δὲ Ἡδονικοί²⁰, αἱ δὲ Περιπατητικοί²¹, αἱ δὲ Κριτικοί²², καὶ ἔσσι ἄλλοι τούτοις εἰσὶ παραπλήσιοι. Ε. Αἱ δὲ γυναῖκες ἐκείναι,

τοῖς Διαλεκτοῖς καλεῖται ὁ ἐρωτᾶν καὶ ἀποκρίνεσθαι ἐπιστάμενος. Πλάτ. Κρατυλ. 390 α. Σ. τὸν δὲ ἐρωτᾶν καὶ ἀποκρίνεσθαι ἐπιστάμενον ἄλλο τι σὺ καλεῖς ἢ διαλεκτικόν; Ἑρμ. οὐκ, ἀλλὰ τοῦτο». —¹⁸Γεωμέτραι|Ἡ λέξις Γεωμέτρης ἐν γένει σημ. τὸν μαθηματικόν, ὡς ἐν τῷ Θεαιτ. Πλάτ. Θεόδωρος ὁ Κυρηναῖος ὀνομάζεται Γεωμέτρης, διότι ἡ ὑψηλότερα ἀριθμητικὴ περιλαμβάνετο εἰς τὴν γεωμετρίαν· ἐνταῦθα ὅμως ἡ λέξις ἔχει μερικὴν σημασίαν. —¹⁹Ἀστρολόγοι|ἄστρονόμοι· οὕτω δὲ λέγονται οἱ ἐρευνῶντες καὶ ἐξετάζοντες τοὺς ἀστέρας. Ἐν τῇ νεωτέρᾳ ὁμοῦ γλώσσῃ ἀστρονόμος ἀστρολόγος διαφέρει, διότι ὁ μὲν ἀστρονόμος εἶνε ἀληθής, ὁ δὲ ἀστρολόγος ψεύστης. —²⁰Ἡδονικοί|Ἡδονικοὺς καλεῖ τοὺς ὁπαδοὺς τοῦ Ἐπικούρου, ὅστις ἐδίδασκεν ὅτι οὐδὲν ὡς ὑπάρχον θεοί, ὅτι οὐδὲν ὡς ἡ ψυχὴ τοῦ ἀνθρώπου εἶνε ἀθάνατος, καὶ ὅτι τὸ ἄκρον ἀγαθὸν συνίσταται εἰς τὴν ἀπόλαυσιν τῶν ἐπιγείων ἡδονῶν, ὑπὸ τὸν ὅρον ὅτι πρέπει αὐταὶ νὰ εἶνε σύμφωνοι καὶ κεκανονισμέναι πρὸς τὰς ὑπαγορεύσεις τοῦ ὀρθοῦ λόγου. Ἀλλ' οἱ ἐπικούριοι ἐπιλαθόμενοι μετὰ ταῦτα παντὸς λογικοῦ ἀξιώματος, κατέστησαν ὅλως σαρκικοὶ καὶ ἐπεδόθησαν κατὰ κόρον εἰς τὰς ἡδονὰς περισσώτερον τῆς ὑπαγορεύσεως τοῦ διδασκάλου τῶν. —²¹Περιπατητικοί|Περιπατητικοὶ ἐλέγοντο οἱ τοῦ Ἀριστοτέλους μαθηταί, ὅστις μετ' αὐτῶν ὑπὸ τὰ σκιερὰ δένδρα περιπατῶν ἐφιλοσόφει· ὠνομάσθησαν ὅς οὕτως ἐκ τοῦ περιπάτου, διότι καθ' Ἡσύχιον «περίπατοι, αἱ ἱστορίαι καὶ αἱ λόγοι, ἡ τόποι διακινήσεων». Οὕτω δὲ περίπατος ἐλέγετο καὶ ὁ τόπος ἐν ᾧ περιπάτου καὶ ἡ συνδιάλεξις φιλοσόφων, ἐπειδὴ ἐν τοῖς περιπάτοις τὰς τοιαύτας συνδιαλέξεις αὐτοὶ ἐποίουν. Ἐπειδὴ ἐνταῦθα ὁ Κέβης ἀναφέρει τοὺς ἐπικουρείους καὶ περιπατητικοὺς μεταγενεστέρους

αἱ δοκοῦσαι περιτρέχειν, ὅμοιοι ταῖς πρώταις, ἐν αἷς ἔρηρ εἶναι τὴν Ἀκρασίαν, καὶ αἱ ἄλλαι αἱ μετ' αὐτῶν τίνες εἰσιν; Π. Αὐταὶ ἐκείναι²³ εἰσιν, ἔρηρ. Ε. Πότερον οὖν καὶ ὧδε εἰσπορεύονται; Π. Νῆ Δία²⁴ καὶ ὧδε· σπανίως δὲ καὶ οὐχὶ ὥσπερ ἐν τῷ πρώτῳ περιβόλῳ. Ε. Πότερον οὖν καὶ αἱ Δόξαι; Π. Ναί²⁵, ἔρηρ. Μένει γὰρ καὶ ἐν τούτοις²⁶ τὸ πόμα, ὃ ἔπιον παρὰ τῆς Ἀπάτης, καὶ ἡ Ἀγνοία μένει, νῆ Δία,

ὄντας, δια τοῦτο τινες εἶπον ὅτι ὁ Πίναξ οὗτος δὲν εἶνε γνήσιον πόνημα τοῦ Κέβητος. Πιθανὸν ὅμως καὶ πρὸ τοῦ Ἀριστοτέλους νὰ ὑπάρχον φιλόσοφοι καλούμενοι περιπατητικοί, ὡς ἐν τῷ περιπάτῳ φιλοσοφούντες· ἀλλ' ἄλλοι κριτικοὶ εἶπον ὅτι τοῦτο μόνον τὸ γωρίον εἶνε νόθον, τὸ δ' ἄλλο μέρος τοῦ Πίνακος γνήσιον. —²²Κριτικοί|Κριτικούς ἐνταῦθα καλεῖ τοὺς σκεπτικούς φιλοσόφους διότι οὗτοι εἰς πάντα καὶ εἰς αὐτὸ ἔτι τὰ γνωστά καὶ εἰς τὴν ἰδίαν αὐτῶν ὑπαρξίν εἶχον ἀμφβολίαν· οἱ αὐτοὶ μετὰ ταῦτα ὀνομάσθησαν γραμματικοὶ ἐνασχολούμενοι εἰς τὴν ἐξηγήσιν καὶ κρίσιν τῶν ἀρχαίων συγγραφέων καὶ μάλιστα τῶν ποιητῶν, οἱ φιλόλογοι. —²³Αὐταὶ ἐκείναι|Ἡ αὐτὸς μετὰ οὐσίας, ἡ προσώπ. ἡ δεικτ. ἀντων. ἡ καθ' ἑαυτὴν τίθεται, ἵνα μετ' ἐμφάσεως παραστήσῃ τὸ εἰς ὃ ἀναφέρεται πρόσωπον ἢ πρᾶγμα καὶ διαστείλῃ αὐτὸ ἀπὸ παντὸς ἄλλου. Αὐταὶ ἐκείναι—αὐταὶ αἱ ἴδιαι καὶ οὐχὶ ἄλλαι. —²⁴Νῆ Δία|τὸ νῆ μεταχειρίζονται οἱ Ἀττ. συγγραφεῖς καὶ συντάσσ. μόνον μετ' αἰτ. ὡς νῆ τὸν Ἀπόλλωνα. Ἀλλὰ κυρίως οἱ δοκοῦντες ὡς ἀπὸ θεοῦ ὑπὸ θερηκευτικοῦ αἰσθήματος ἐν τῇ ἐποχῇ ἐκείνῃ, ἀλλ' ἦσαν μόνον τυπικοὶ φράσεις βεβαιώσεως. —²⁵Ναί|Μόριον βεβαιωτικὸν χρήσιμον εἰς τὰς καταφάσεις καὶ ἐπιβεβαιώσεις, λέγεται δὲ ἐλλειπτικῶς καὶ συντάσσ. μεθ' ὁριστ. παρρηγ. χιόνος. —²⁶ἐν τούτοις|δηλ. τοῖς ἐρχομαῖς τῆς

καὶ μετ' αὐτῆς γε¹⁷ ἡ Ἀρροσίνη καὶ οὐ μὴ ἀπέλθῃ¹⁸ ἀπ' αὐτῶν οὐθ' ἡ Δόξα, οὐθ' ἡ λοιπὴ Κακία, μέχρις ἂν ἀπογνόντες¹⁹ τῆς Ψευδοπαιδείας εἰσέλθωσιν εἰς τὴν ἀληθινήν ὁδὸν καὶ πίωσι τὰς τούτων καθαρκατικὰς δυνάμεις²⁰. Εἶτα, ὅταν καθαρῶσι καὶ ἐκβάλωσι τὰ κακὰ πάνθ' ἐς ἂν ἔχωσι καὶ τὰς Δόξας καὶ τὴν Ἀγνοίαν καὶ τὴν λοιπὴν Κακίαν²¹ πᾶσαν, τότε ἂν²² οὕτω σωθήσονται. Ὡς δὲ μὲνοντες παρατῇ Ψευδοπαιδείᾳ, οὐδέποτε ἀπολυθήσονται, οὐδὲ ἐλλείψει αὐτοὺς κακὸν οὐδὲν ἐνεκα τούτων τῶν μαθημάτων.

§ 7. Ε. Ποία οὖν ἐστὶν αὕτη ἡ ὁδὸς ἡ φέρουσα εἰς τὴν

Ψευδοπαιδείας. —¹⁷ μετ' αὐτῆς γε | ὁ γὰρ βεβαιωτικὸς = βέβαια, ἴσα ἴσα, ἐξίσει καὶ ἐπιτείνει τὴν λέξιν μετὰ τὴν ἡποίαν τίθεται. Τίθεται ὁμοίως μετὰ τοῦ ἁπορροσίου καὶ τοῦ ὀνόματος οἶον, οἱ γὰρ καλοὶ, σὺν γὰρ τοῖς ἀγαθοῖς. —¹⁸ οὐ μὴ ἀπέλθῃ | Τοῖς οὐ μὴ ση. ἀνητην μετ' ἐπαρκέως καὶ συντάσσ. μετὰ δ', συνήθως ἀπὸ ὑποτακτικῆς, καὶ ἐλλείψει αὐτοῦ μετὰ μελ. ὁριστ. Ἡ προχθεσι τοῦ οὐ καὶ μὴ προχθέν ἐξ ἐλλείψεως ῥήμ. ῥόδου ση. κακῶς, οὐ μὴ ἀπέλθῃ = οὐδεὶς ἐστὶ ῥόδος καὶ ἀπέλθῃ, οὐ μὴ γένηται = οὐ ῥοδῆτιον μὴ γένηται. —¹⁹ ἀπογνόντες | Ἡ κυρία σημασία τοῦ ἀπογνόντω εἶναι δὲν γνωρίζω, δὲν θελῶ νὰ ἤξευρω τι· ἐνταῦθα δὲ ση. ὁδῶ τὴν φέρουσαν, τὴν γνώμην μου ἐναντίον τινός, ἀπορρίπτω τι· συνετάχθη δὲ γεν. δυνάμει τῆς ἀπό. —²⁰ δυνάμεις | προθλ. § 2, ση. 25. —²¹ Κακίαν | Ἡ προσωποποιημένη κακία εἰκάζεται γυνή ἡμίγυνος φέρουσα εἰς ὁδὸν κεκαλυμμένην ὑπ' ἀνθέων, ὑπὸ τὰ ἅποια ἐκρύπτοντο ὄφεις. Καὶ διὰ μὲν τῆς μιᾶς χειρὸς ἐκράτει προσωπίδα γελῶσαν, διὰ δὲ τῆς ἑτέρας ἄγκιστρον καὶ δίκτυον. —²² τότε ἂν | ὁ ἂν ὀνητικὸς φέρου-

ἀληθινήν Παιδείαν; ἔφην. Π. Ὁρᾷς ἄνω, ἔφη, τόπον τινὰ ἐκεῖνον, ὅπου οὐδεὶς ἐπικατοικεῖ¹, ἀλλ' ἔρημος δοκεῖ εἶναι; Ε. Ὁρῶ. Π. Οὐκοῦν καὶ θύραν τινὰ μικράν, καὶ ὁδὸν τινὰ πρὸ τῆς θύρας, ἥτις οὐ πολὺ ὀχλεῖται, ἀλλ' ὀλίγοι πάνυ² πορεύονται, ὥσπερ³ ἀνοδίας⁴ τινὸς καὶ τραχείας καὶ πετρώδους εἶναι δοκούσης; Ε. Καὶ μάλα, ἔφην. Π. Οὐκοῦν καὶ βουνός⁵ τις ὑψηλὸς δοκεῖ εἶναι, καὶ ἀνάβασις στενὴ πάνυ καὶ κρημνοὺς ἔχουσα ἐνθεν καὶ ἐνθεν βαθεῖς; Ε. Ὁρῶ. Π. Αὐτὴ τοίνυν ἐστὶν ἡ ὁδός, ἔφη, ἡ ἄγουσα πρὸς τὴν ἀληθινήν Παιδείαν. Ε. Καὶ μάλα γε⁶ χαλεπὴ προσιδεῖν⁷. Π. Οὐκοῦν καὶ ἄνω ἐπὶ τοῦ βουνοῦ ὄρας πέτραν⁸ τινὰ μεγάλαν

μανὸς πρὸς μελ. ὀριστικῆς. —¹ Ἐπικατοικεῖ | Ἡ λέξις αὕτη οὐδαμοῦ ἀπαντᾷ, διὰ τοῦτο καὶ ὁ Κοραῖς διορθεῖ τὸ χωρίον· εἰς· ἐπὶ κατοικεῖ. —² ἀλλ' ὀλίγοι πάνυ = ὀλίγιστοι· διότι τὰ ἐπιτακτικὰ ἐπιρρ. τίθεμενα μετὰ τῶν ἐπιθ. καὶ τῶν μεσότῃτος ἢ τροπικῶν ἐπιρρ. διδουσιν εἰς αὐτὰ ἐννοίαν ὑπερθετικὴν, οἶον λίαν κακὸς = κάκιστος, λίαν ταχέως = τάχιστα κτλ. —³ ὥσπερ-δοκούσης | Τὸ ὥσπερ μετοχ. προσκειμενον τίθεται πολλάκις ἀπολύτως π. π. ὥσπερ δοκούσης ἀντὶ τοῦ· ὥσπερ εἰ ἐδόκει. Δυνατὸν δὲ νὰ εὐδοθῇ καὶ οὕτω ἡ σύνταξις· ὥσπερ πάνυ ὀλίγοι πορεύονται δι' ὁδοῦ τινος δοκούσης εἶναι ἀνοδίας κτλ. —⁴ ἀνοδίας | Κατ' ἄλλην γραφὴν ἀντὶ ἀνοδίας ἀπαντᾷ· δυσανόδου, ἥτοι δυσαναβάτου, ἥτις ἴσως προτιμωτέρα· εἰ καὶ μόνον ἐνταῦθα ἀπαντᾷ ἡ λέξις. —⁵ βουνός | ἀντὶ λόγου· διότι ἡ λέξις βουνός εἶναι Λυδική ἥτοι Ἀφρικανική· εἰσαγχεῖσα εἰς τὴν Ἑλληνικὴν γλῶσσαν διὰ τῆς Κυρήνης καὶ Ἀλεξανδρείας. —⁶ μάλα γε | Τὸ γὰρ ἐπιτακτικὸν τοῦ μάλα. —⁷ προσιδεῖν | ὀνοματ. ἀπαρέμφ. σημαίνον· τὸ κατὰ

λην καὶ ὑψηλὴν καὶ κύκλῳ ἀπόκρημνον, Ξ. Ὀρῶ, ἔφη. Π. Ὀρῶς οὖν καὶ γυναικας δύο ἐστηκυίας ἐπὶ τῇ πέτρᾳ λιπαράς καὶ εὐεκτούσας τῷ σώματι, ὡς ἐκτετάκασι τὰς χεῖρας προθύμως; Ξ. Ὀρῶ· ἀλλὰ τίνες καλοῦνται, ἔφη αὐταί; Π. Ἡ μὲν Ἐγκράτεια¹⁰ καλεῖται, ἔφη, ἡ δὲ Καρτερία¹¹· εἰσὶ δὲ ἀδελφαί. Ξ. Τί οὖν τὰς χεῖρας ἐκτετάκασιν οὕτω¹² προθύμως; Π. Παρακαλοῦσιν¹³, ἔφη, τοὺς παραγινωμένους ἐπὶ τὸν τόπον θαρρεῖν¹⁴ καὶ μὴ ἀποδειλιάειν, λέ-

τι. Πρὸς. Ξεν. Ἀν. 2, 6, 9. καὶ Ἀπ. 2, 2, 22.—⁸. πέτραν| πέτρα ὁ βράχος, πέτρος ὁ λίθος.—⁹. Ἐγκράτεια| εἶνε ἡ κατακυρίασις ἢ ἐξουσίασις τῶν ἡδονῶν καὶ ἐπιθυμιῶν. Κατὰ δὲ Πλάτωνα «ἐγκράτεια δύναμις ὑπομενητική λυπῆς ἀκολουθούσης τῷ ὀρθῷ λογισμῷ· δύναμις ἀνυπερβλήτος τοῦ ὑπερβληθέντος τῷ ὀρθῷ λογισμῷ». Ὁρα σ. 412.—¹⁰. Καρτερία| ἡ μετὰ τὸ πάθος ὑπομονή. Εἰς ταύτας τὰς δύο ἀρετὰς ὁπλ. τὴν ἐγκράτειαν καὶ καρτερίαν ἐμπεριέχονται πᾶσαι αἱ λοιπαί. Διὸ καὶ ὁ Ἐπίκτητος εἰς δύο ῥήματα ἐμπερὶ ἐκλείπεν εἰς τὸ ἀνέχου καὶ ἀπέχου, διὰ τῶν ὁποίων λέγει ἀνέχου σταθερῶς ἅπαντα τὰ λυπηρὰ συμβεβηκότα τῆς παρούσης ζωῆς, καὶ ἀπέχε πατῶν τῶν αἰσχυρῶν ἡδονῶν, αἵτινες ἐξουτελίζουσι καὶ βλάπτουσι τὴν εὐγένειαν τῆς ψυχῆς.—¹¹. Οὕτω| ἐπιτακτικὸν τοῦ προθύμως.—¹². Παρακαλοῦσιν| τὸ παρακαλεῖν παρὰ τοῖς ἀρχαίοις σημ. προτρέπειν, παρακινεῖν, οὐχὶ δὲ ἰκετεύειν, ἣν σημάσιον ἔχει παρὰ τοῖς μετῴν.—¹³. θαρρεῖν| τὸ θαρρεῖν, θαρσεῖν παρὰ τοῖς ἀρχαίοις Ἀττικοῖς ἀμετάβ. μὲν σημ. ἔχω θάρρος ὡς ἐνταῦθα· μετὰ δὲ συγτάστ. μετὰ ὁστ. προσ. καὶ αἰτ. πραγ. σημ. τοῖς ἐμπιστευομαι εἰς τινα πρῆγμα τι· οἷον θαρρῶτοι τὸ ἀπόρητον· συγκασόμενον δὲ μόνῃ ὁστ. σημ. τοῖς ἔχω ἐλπίδα εἰς τινα· οἷον

γρῆσαι ὅτι βραχὺ¹⁴ ἔτι¹⁵ δεῖ καρτερῆσαι αὐτοὺς, εἴτα ἤξουσιν εἰς ὁδὸν καλὴν. Ξ. Ὅταν οὖν παραγίνωνται ἐπὶ τὴν πέτραν, πῶς ἀναβαίνουν; Ὀρῶ γὰρ ὁδὸν φέρουσιν¹⁶ οὐδὲ μίαν ἐπ' αὐτήν. Π. Αὗται ἀπὸ τοῦ κρημενοῦ προσκαταβαίνουν καὶ ἔλκουσιν¹⁷ αὐτοὺς ἄνω πρὸς αὐτάς. Εἴτα καλεῖουσιν¹⁸ αὐτοὺς διαναπαύσασθαι¹⁹, καὶ μετὰ μικρὸν²⁰ διδάσιν ἰσχυρὸν καὶ θάρρος²¹, καὶ ἐπαγγέλλονται²² αὐτοὺς καταστήσιν πρὸς τὴν ἀληθινὴν Παιδείαν, καὶ δεικνύουσιν αὐτοῖς

ἐθάρρυσαν οἱ Ὀλύμπιοι τῷ Μακεδόνι· αἰτ. δὲ σημ. ἔχω θάρρος καὶ πεποίθησιν εἰς τινα.—¹⁴. βραχὺ| ἀντὶ ἐπιερ.=βραχυίως.—¹⁵. ἔτι| προσθετικόν.—¹⁶. φέρουσιν| κατηγορ. ἢ συμπληρωματικὴ μετ. τοῦ ἀντικειμ. τοῦ ὁδῶ. ὡς αἰσθήσεως σημαντικῶς=ὅτι φέρει.—¹⁷. ἔλκουσιν| ἔλκω καὶ εἴλκον λέγουσιν οἱ Ἀττικοὶ οὐχὶ ἐλκύνω καὶ εἴλκυνον, ὡσαύτως μελ. ἔλξω καὶ ἄρ. εἴλκυσσ· τὸ δὲ ἐλκύνω καὶ εἴλξα εἶνε τῶν μετῴν. Διὸ καὶ Μοῖρις σ. 131 λέγει, «ἔλξει Ἀττικῶς, ἐλκύνει Ἑλληνικῶς».—¹⁸. καλεῖουσιν| τὸ καλεῖν συνηθέστατον παρὰ τοῖς Ἀττ. συντάσσ. μετ' αἰτ. προσ. καὶ ἀπαρεμφ. σπανίως δὲ μετὰ ὁστ. προσ. καὶ αἰτ. πράγματος καὶ σπανιώτερον μετὰ μόνῃς αἰτ. προσ. πρὸς. § 3, σημ. 14.—¹⁹. διαναπαύσασθαι| μέσ. αὐτόπ.=διαναπαῦσαι ἑαυτοῦς. τὸ διαναπαύομαι σημ. ἐν τῷ μεταξύ κόπου ἀναπαύομαι, ξεκουράζεμαι.—²⁰. μετὰ μικρὸν| ἐλλ. τοῦ χρόνου.—²¹. θάρρος| κατὰ τοὺς ἀρχαίους Ἀττ. ἀντὶ θάρρος, καθὼς ἤρσην ἀντὶ ἄρσην. θάρρος τοῦ θράσους διαφέρει διότι θάρρος μὲν εἶνε ἡ ἄλλογος ὁρμή, θράσος δὲ ἡ ἄλογος ὁρμή. Ὁ Σχολιαστὴς τοῦ Ὀμῆρ. εἰς Ἰλ. Ε, 2 λέγει, «θάρρος οὖν ἐστὶ τὸ εὐλογον παράστημα τῆς ψυχῆς, θράσος δὲ τοῦναντίον».—²². ἐπαγγέλλονται| Ὁρα § 3, σημ. 14.—²³. καλὴ τε καὶ ὁμαλὴ| διὰ τοῦ· τὴν καὶ συν-

τὴν ὁδὸν ὥς ἔστι καλὴ τε καὶ ὀκαλὴ²¹ καὶ εὐπόρευτος²² καὶ καθαρά πάντος κακοῦ, ὥσπερ ὁρᾷς. Ξ. Ἐμφάνεται²³, νῆ Δία. Π. Ὅρᾷς οὖν, ἔφη, ἐμπροσθεν τοῦ ἄλσους²⁴ ἐκείνου καὶ τόπον τινά, ὅς ὁραεῖ καλός²⁵ τε εἶναι καὶ λειμωνοειδὲς καὶ φωτὶ²⁶ πολλῷ καταλαμπόμενος²⁷; Καὶ μάλα. Π. Κατα-

δεύονται στενότερον ἢ διὰ μόνου τοῦ καὶ ἔννοια καὶ προτά-
ται· μάλιστα ὁμοειδεῖς. — ²¹. Εὐπόρευτος] Παρὰ τοῖς ἀρ-
χαίοις εὐχρηστον ἦν τὸ εὐποροῦ· ἀπαντὰ δὲ καὶ γραφὴ εὐ-
πόρητος. — ²². Ἐμφάνεται δὲ νῆ Δία] Ἐννοητέον τό· εἶναι
τοιαύτην· ἐτράπη δὲ τὸ ἐμφάνει εἰς ἐμφάνεται, διότι ἀπιο-
σώπως οὕτω δὲν ἀπαντὰ. — ²³. τοῦ ἄλσους] Ἄλσος καλεῖται
πᾶς τόπος δεινρόφυτος ὕδωρ ἔχων, καὶ ἀφιερωμένος εἰς τοὺς
θεοὺς, ἐν γένει δὲ δάσος, καὶ κατὰ διάλεκτον ἄλτος, εἰς τὸ
ὁποῖον προστεθέντος ἀντὶ τοῦ δίγαμμο ἐν τῇ Λατινικῇ τοῦ
σ, ἐγένετο τό· saltus, ἐν δὲ τῇ ἡμετέρᾳ γλώσσῃ τοῦ θ ἐ-
γένετο τό· βάλτος. Ὁ δὲ Ἡσύχιος λέγει ἀλσεας τεμένει,
αἱ κάθυγροι καὶ σύμφυτοι λειμῶνες . . . v. — ²⁴. καλός] Τὸ
καλός τιθέμενον ἐπὶ ἐμφύχων τε καὶ ἀφύχων πρὸς δῆλωσιν
τῆς ἐξωτερικῆς ποιότητος σημ. ὠραῖος, εὐμορφος, καὶ ἐν τῇ
τοιαύτῃ μόνον σημασίᾳ ἀπαντὰ παρ' Ὀμήρῳ, ἐκτός τοῦ οὐδετ.
ὅπερ ἀπαντὰ καὶ ἐπὶ ἐσωτερικῆς ποιότητος. — ²⁵. φωτὶ Τὸ φῶς
ὀφειστονόμενον μὲν τὸν ἄνδρα ὀφλοῖ, περισπώμενον δὲ, τὸ
φάγγος, καὶ μῦθον τὴν σωτηρίαν· παράγονται δὲ ἀμφότερα
ἐκ τοῦ φάω· φάος μὲν καὶ συναιρέσει φῶς, τὸ φάγγος, διότι
φάγγει καὶ ὀφλοῖ τὰ ὁρατά· φῶς δὲ ὀφύτόνως παραγόμεν. ἐκ
τοῦ αὐτοῦ φάω τὸ σημαίνειν τὸ φημί, ὁ ἄνθρωπος, ὅθεν καὶ
ἡ φωνή· διότι ἐκ τῶν ζώων μόνον ὁ ἄνθρωπος εἶνε φωνητι-
κόν. — ²⁶. καταλαμπόμενος] κατηγορ. τοῦ· ὅς. Τιθεμένη ἡ
μετ. ὥς κατηγορ. ὀφλοῖ τὴν κατηγορουμένην κατὰ τοῦ ὀ-
φάμ. ἔννοιαν ἐνεργῶς καὶ ἐμφαντικωτέραν. — ²⁷. ἐν μέσῳ]

νοεῖς οὖν καὶ ἐν μέσῳ²⁸ τῷ λειμῶνι περίβολον ἑτερον καὶ
πύλην ἑτέραν; Ξ. Ἔστιν οὕτως· ἀλλὰ τίς καλεῖται ὁ τό-
πος οὗτος; Π. Εὐδαίμωνων οἰκήτηριον²⁹, ἔφη· ὥδε γὰρ δια-
τρίβουσι αἱ Ἀρεταὶ³⁰ πᾶσαι καὶ ἡ Εὐδαίμονία. Ξ. Εἴεν³¹,
ἔρην ἐγὼ· ὥς καλὸν λέγεις τὸν τόπον εἶναι. Π. Οὐκοῦν
παρὰ τὴν πύλην ὁρᾷς, ἔρη, ὅτι γυνὴ τίς ἐστι καλὴ καὶ
καθεστηκυῖα τὸ πρόσωπον³², μέσῃ δὲ καὶ κεκρυμένη, ἤδη

Τό· μέσῳ εἶνε πλάγιον κατηγορ. τοῦ· λειμῶνι· διότι τὰ· ὀ-
φρος, μέσος, ἔσχατος, μόνος, ὥς ἐπιθ. προσδιορ. τιθέμενα,
παριστῶσι τὸ οὐσιαστ. ἀντιτιθέμενον πρὸς ἄλλα οὐσιαστ. τοῦ
αὐτοῦ γένους, π. γ. ἡ μέσῃ νῆσος—ἡ ἐν τῷ μέσῳ κειμένη
νῆσος κατ' ἀντίθεσιν πρὸς ἄλλας κειμένας πέριξ. Ὡς κατη-
γορούμενα ὅμως τιθέμενα περιορίζουσι τὸ οὐσιαστ. κατὰ τι
μέρος καὶ τοῦτο τὸ μέρος ἀντιτίθεται πρὸς τὸ ὅλον, π. γ. ὁ
λειμῶν μέσος ἢ μέσος ὁ λειμῶν ὀφλοῖ τὸ μέσον τοῦ λειμῶ-
νος. — ²⁸. τῷ λειμῶνι] λειμῶν (ἐκ τοῦ λείδω, λειλεῖμαι) λε-
γεται ὁ ὕψος καὶ βοτανώδης τόπος, τὸν ὁποῖον ἡ κοινὴ
γλῶσσα λιβάδιον λέγει ὡς ἀπὸ τοῦ· ἐλίβον β', ἀερ.— ²⁹. Εὐ-
δαίμωνων οἰκήτηριον] ἀναπληρωτέον οὕτως· ὁ τόπος οὗτος
καλεῖται οἰκήτηριον. — ³⁰. αἱ Ἀρεταὶ] Αἱ ἀρεταὶ εἶνε δύο εἰ-
δῶν, προσωπικαὶ καὶ κοινωνικαὶ· καὶ προσωπικαὶ μὲν λέγον-
ται ὅσαι ἀποβλέπουσι τὴν ἀτομικὴν ὠφελείαν τοῦ ἀνθρώπου
π. γ. ἡ εὐσέβεια, ἡ μετριορροσύνη, ἡ μεγαλοψυχία καὶ αἱ
λοιπαὶ· κοινωνικαὶ δὲ, ἐκείναι τῶν ὁποίων ἡ ὠφελεία δὲν
περιορίζεται εἰς τὸν πραττοντα, ἀλλ' ἀποβλέπει κυρίως τοὺς
ἄλλους π. γ. ἡ δικαιοσύνη, ἡ φιλάνθρωπία, ἡ εὐκρίνεια
καὶ λοιπαὶ. — ³¹. Εἴεν]. γ', πληθ. προσ. τῆς εὐκτ. τοῦ εἶμι·
λαμβάνεται δὲ πολλάκις καὶ ὡς ἐπίρρ. συγκатаθετικόν, εἶνε
δὲ εὐχρηστον ἐν τοῖς διαλόγοις, ὅταν ὁ λέγων ἀποδέχεται
τὰ εἰρημένα, ἵνα μεταβῇ εἰς τὰ ἐπόμενα. — ³². Καθεστηκυῖα

τῇ ἡλικίᾳ³⁸, στολήν δ' ἔχουσα ἀπλήν τε καὶ ἀκαλλώπιστον; ἔστηκε δὲ οὐκ ἐπὶ στρογγύλου λίθου, ἀλλ' ἐπὶ τετραγώνου ἀσφαλῶς κειμένου. Καὶ μετ' αὐτῆς ἄλλαι δύο εἰσι, θυγατέρες τινες³⁹ δοκοῦσαι εἶναι. Ξ. Ἐμφαίνεται οὕτως ἔχειν⁴⁰. Π. Τούτων τοίνυν ἡ μὲν ἐν τῷ μέσῳ⁴¹ Παιδεία ἐστίν, ἡ δὲ Ἀλήθεια⁴², ἡ δὲ Παιθώ. Ξ. Τί δὲ ἔστηκεν ἐπὶ λίθου τετραγώνου αὕτη; Π. Σημεῖον⁴³, ἔρη, ὅτι ἀσφαλῆς τε⁴⁴ καὶ βεβαία ἡ πρὸς αὐτὴν⁴⁵ ὁδὸς ἐστὶ τοῖς ἀρκετινομέ-

τὸ πρόσωπον] ἔχουσα δηλ. εὐσταθὲς καὶ ἀμετάβλητον τὸ πρόσωπον. Ὁ δὲ Ἱπποκρ. Ἀπορ. 4, 12 κατὰ Γαληνὸν «καθεστήκωτας δὲ λέγει τοὺς τὴν μέσσην ἡλικίαν, ἀκμῆς τε καὶ γῆρας ὡς παύεσθαι μὲν ἔδῃ τὰ τῆς ἀκμῆς, μηδέπω δὲ μηδεμίαν αἰσθῆναι σαφῇ γῆρας ἔχειν». —³⁸. κεκριμένῃ ἔδῃ τῇ ἡλικίᾳ] κεκριμένην ἡλικίαν ἐννοεῖ τὴν ἐπὶ τὸ γῆρας νεύουσαν δηλ. ἔχουσα ὥριμον ἡλικίαν, κοινῶς μεσόκοπη. —³⁹. θυγατέρες τινες] δηλ. ἐκείνης, καὶ ἐννοεῖ τὴν παιδείαν, ἣν κατωτέρω ἀναφέρει· τὸ δὲ τινὲς πλεονάζει ἐνταῦθα. —⁴⁰. οὕτως ἔχειν] τὸ ἔχειν ἐπιρρήμ. συντασσόμενον εἶναι ἀντὶ τοῦ διακείμεναι, εὐρίσκειν, εἶναι. —⁴¹. ἡ μὲν ἐν τῷ μέσῳ] ἐνν.: οὕτα. Οἱ παλαιοὶ γραμματικοὶ ἔλεγον ὅτι, ὅταν ἐλλείπῃ τὸ οὐσιαστικὸν τοῦ ἄρθρου ἐννοεῖται ἡ ὑπαρκτικὴ μετοχή ἢ ἄλλη κατάλληλος εἰς τὴν ἐννοίαν· οἷον, οἱ ἐν τῇ πόλει δηλ. ὄντες, ἦλθον εἰς Ἀθήνας οἱ παρὰ Νικίου δηλ. πεμφθέντες κτλ. —⁴². Ἀλήθεια] Ἡ Ἀλήθεια θεότης ἀλληγορικῇ, ἥτο θυγάτηρ τοῦ Κρόνου καὶ μήτηρ τῆς Ἀρετῆς. Εἰκονίζεται μορφῇν παρθένου νεανῆς, κρυπτομένης ἐντός φρέατος καὶ κρατούσης κάτοπτρον εἰς τὴν χεῖρα, ἢ κατ' ἄλλους ὑπὸ μορφῇν γυναικὸς μεγαλοπρεποῦς καὶ ἀπλούστατα ἐνδοδυμένης. —⁴³. Σημεῖον] ἐννοητέον· τοῦτο ἐστὶ. —⁴⁴. ὅτι ἀσφαλῆς] Ἐπεξηγήσεις τοῦ :

νοῖς, καὶ τῶν διδομένων ἀσφαλῆς ἡ δόσις⁴⁶ τοῖς λαμβάνουσι. Ξ. Καὶ τίνα ἐστίν, ἃ διδῶσιν αὕτη; Π. Θάρσος καὶ ἀφοβία, ἔρη ἐκεῖνος. Ξ. Ταῦτα δὲ τίνα ἐστίν; Π. Ἐπιστήμη⁴⁷, ἔρη, τοῦ μηδὲν ἂν ποτε δεινὸν παθεῖν⁴⁸ ἐν τῷ βίῳ. Ξ. Ὡς Ἡράκλεις, ὡς καλὰ, ἔρη, τὰ δῶρα!

§ 8). Ἀλλὰ τίνος ἕνεκεν⁴⁹ οὕτως ἔξω τοῦ περιβόλου ἔστηκεν⁵⁰; Π. Ὅπως τοὺς παραγινομένους, ἔρη, θερμαίνει καὶ ποτίζει τὴν καθαρτικὴν δύναμιν. Εἴθ' ὅταν καθαρθῶσιν, οὕτως αὐτοὺς εἰσάγει πρὸς τὰς Ἀρετάς⁵¹. Ξ. Πῶς

μεῖον, διότι ἡ ἐπεξηγήσις δὲν γίνεται μόνον δι' οὐσιαστικοῦ, ἀλλὰ καὶ δι' ἀπαρεμφάτου καὶ ὁλικλήρου προτασεως συνδεδεμένης διὰ τοῦ ὅτι, ὡς, γάρ, εἰ. Ἰδε Συντακτ. Α. Χ. § 42. —⁴⁶. ἡ πρὸς αὐτὴν] ἐνν.: ἄγουσα. —⁴⁷. ἀσφαλῆς ἡ δόσις] δηλ. ὅσα αὕτη δίδει σταθερὰ καὶ διαρκῇ μένουσιν εἰς τοὺς λαμβάνοντας αὐτά —⁴⁸. Ἐπιστήμη] Ἐπιστήμη λέγεται ἡ ἀκριβὴς καὶ ἀναντήρητος γνῶσις τῶν πραγμάτων —⁴⁹. τοῦ μηδὲν—δεινὸν παθεῖν]. Τὸ πλῆρες καὶ ἡ φυσικὴ σειρά τῶν λέξεων εἶνε αὕτη: Ταῦτά ἐστιν Ἐπιστήμη, ἔρη, τοῦ παθεῖν ἂν ποτε δεινὸν μηδὲν ἐν τῷ βίῳ. Περὶ δὲ τοῦ ἀντικειμένου τοῦ πάσχω ὅρα § 1 σημ. 38. —⁵⁰. τίος ἕνεκεν] ἀναστροφή· γίνεται δὲ ἡ ἀναστροφή συνηθέστατα παρα τοῖς ποιητοῖς, παρὰ δὲ τοῖς πεζοῖς ἀναστρέφεται μόνον ἡ περὶ μετὰ γενικῆς, ἐκ δὲ τῶν καταχρηστικῶν μόνον ἡ ἀνευ καὶ ἕνεκα ἢ ἕνεκεν. —⁵¹. Ἐστηκεν] δηλ. ἡ Παιδεία. —⁵². εἰσάγει πρὸς τὰς Ἀρετάς.]. Ἐνταῦθα ὁ Κεβῆς ἐννοεῖ ὅτι ἡ ἀληθὴς Παιδεία εἶνε τὸ μόνον μέσον, διὰ τοῦ ὁποῦ οὗ ὁ ἄνθρωπος δύναται νὰ ἐπιτύχῃ τὴν διαρρύθμισιν τῶν ἡθῶν αὐτοῦ καὶ νὰ ἐγκολπωθῇ τὸς Ἀρετάς. Διότι ἡ Παιδεία φωτίζουσα τὸ λογικὸν τοῦ ἀνθρώπου παρέχει αὐτῷ τὴν διάκρισιν τοῦ καλοῦ ἀπὸ τοῦ κακοῦ, καὶ ἐν ἐκείνῳ λογῷ καθιερώνει αὐτὸν ἀπὸ παντὸς ἐλαττώματος καὶ ἀδολογίας

τοῦτο; ἔρην ἐγὼ οὐ γὰρ συνήμι. Π. Ἀλλὰ συνήμις, ἔρη ἴς αν', εἴ τις φιλόθινος κάμων ἐτύγχεε — πρὸς ἱκτιό· ἂν ὅη που¹⁰ γενόμενος πρότερον κα' ἰκτινικὸς ἐξέβαλε τα νοσοποιούντα¹¹, εἴτε οὕτως αὖ κατὸν ἱκτιό· εἰς ἀνάληψιν καὶ ὑγίαιον¹² κατεστήσιν· εἰ δὲ μὴ ἐπαίετο οἷς ἐπέ-

αἶον εἰς τὴν ὁρίαν γινώσκων τῶν πειγμάτων καὶ τῶν συμφο-
ρῶν αὐτοῦ, ὥστε κρῖν ἐξέλχει, πατατὰς σιμῶσαι καὶ
ἐτραχυνεῖας ἰδοὺς τοῦ σόφγει αὐτὸν εἰς τὴν εὐκαίμωναν.
—¹⁰ Π. οὐτο;] εἰς: συμβαίνει. ἢ γίγνεται. —¹¹ ἐρη.] Ὅρα
§ 2 σημειωσιν ὅ. —¹² οὐ γὰρ συνήμι] εἰς: τούτων π. ὅλ. §.
2. σημ. 10. —¹³ αὐ. ἂν ἐξέβαλε] τοῖς ὡ. ἂν εἴνε ὁμοιωμα-
τικὸν χ. ἡλίαν· εἰς τα. ὁμοιωτικὰς παραινύσεις. Το δὲ ἐξέ-
βαλεν ὡ· καὶ τὸ κατωτέρω κατεστήσιν εἰς: ἐμπειρικοὶ ἢ
γνωμικοὶ σοφιστοί, καὶ ἰσοδυναμοῦσι ὡς ἐπερώτι, καθεὶς ὁ
ἀσφατὸς ἐπὶ τῶν ἐκ πειρᾶς ἀπομνησμένων ἢ τοῦ συνήθως γι-
νομένων τίεται καὶ τοῦ ἐναετώτος. —¹⁴ φιλόθινος] ἦτοι φι-
λὸς τῶν εὐνοχίων καὶ συμποτικῶν, ὅσοι καὶ Ἡρόδοτος ἀποκρί-
σιν, εὐνοχία, τροφή καὶ τροφή ἢ τροφίσιον. Ὁ Κολαχίας καὶ ἄλ-
λοι ἐκδοτεῖς ἐχρυσίν καὶ ἐφιλοθινος φιλοτιμίας, ὅπερ κατὰ
Σουλᾶν = ὑπερμέτρος, βάρυνος, ἄλλοι δὲ διορθοῦσιν εἰς «φι-
λοθινος», ὅπερ φέρεται ὁρῶτερον. —¹⁵ κάμων ἐτύγχεε] =
κατὰ τύχην ἡττᾶται· πρὸλ. § 1. σημ. 1. Το κάμναι παρὰ
τοῖς Ἀττικοῖς σημ. πατρεῖν, καθεῖν, ἢ δὲ νεωτέρω γλῶσ-
σιν διοτήρησε τὴν Ὀληρικὴν σημασίαν τῆς λέξεως, ἦτοι·
ποιῶ τι. —¹⁶ δήπου] Γνωστὸ διαφέρει τοῦ ἡπου· διότι τὸ μὲν
πρῶτον δηλοῖ Βιδικιστὴτα μετὰ πεποιθήσεως τοῦ λέγοντος
εἶπε το λεγόμενον ὅτι εἶνε δυνατόν ν' ἀναρῶν· τὸ δὲ δευτέ-
ρον ἐλελήθεις ἐχων = εἰς ὡς νομίζω, βεβαίως ἂν ὅτι ἂν
Λουκιαν. Διαλ. Ἡφαίστιον καὶ Διός. —¹⁷ τὰ νοσο-

τάττειν¹⁸ εὐλόγως ἂν δήπου ἀποσθίς ἐξώλετο ὑπὸ τῆς νό-
σου¹⁹. Ε. Ταῦτα μὲν συνήμι, ἔρη ἐγὼ. Π. Τὸν αὖ ὃν
τοῖνον τρόπον, ἔρη, καὶ πρὸς τὴν Πικρίαν ὅταν τις παρα-
γίγηται, θερμαίνει αὐτὸν καὶ ποτίζει τῇ ἐκείνης δυνάμει,
ὅπως ἐκκαθάρῃ πρῶτον καὶ ἐκβάλῃ τα κακὰ ὅσα ἔχων
ἦλθε²⁰. Ε. Ποῖα ταῦτα²¹; Π. Τὴν ἀγνοίαν καὶ τὸν πλά-
νον, ὃ παρὰ τῆς Ἀπάτης²² ἐπεπώκει, καὶ τὴν Ἀλοζο-
ναίαν²³ καὶ τὴν Ἐπιθυμίαν²⁴ καὶ τὴν Ἀκρασίαν καὶ τὸν

ποιούντα] Τοῦτέστι τὰ προξενούντα τὴν νόσον αἷτια. —¹⁸ ὡ-
γίαιον] Ὑγίαια οὐχὶ ὕγαια κατὰ τοὺς Ἀττικοὺς, διότι κατὰ
Μοῖριν σ. 380. —¹⁹ εἰ δὲ μὴ ἐπαίετο οἷς ἐπέταττειν] σχῆμα
ἐφέλξεως = εἰ δὲ μὴ ἐπαίετο ἐκαίνοισ, ὃ ἐπέταττειν· διότι ἡ
ἀναφορ. ἀντων. ἐν ᾧ ἔπρεπε νὰ παθῇ κατ' αἷτ. ὡς ἀποκατὰ τὸ
ῥῆμα τῆς ἀναφ. προτ. ἐτέθη κατὰ δοτ. συμφόνως πρὸς τὴν
πτῶσιν τῆς ἐξυπακουσμένης δεικτικῆς ἀντωνυμίας. —²⁰ ὑπὸ
τῆς νόσου] Τὸ ποιητικὸν αἷτιον τοῦ· ἐξώλετο, ὅπερ ἐνταῦθα
ἔχει παθ. σημασίαν. Διαφέρει νόσος ἀρρωστίας· διότι ἀρρω-
στία μὲν εἶνε ἡ καχεξία καὶ ἀδυναμία τοῦ σώματος, νόσος
δὲ ἡ κλινικὴ κατάστασις. —²¹ ἐχων ἦλθε] ἀντὶ τοῦ· ὅσα εἴ-
χαν ἐλθόν· κατ' ἐναλλαγὴν καὶ μετάληψιν τῶν μερῶν τοῦ
λόγου. —²² Ποῖα ταῦτα;] Ἀναπληρωτέον οὕτως· ποῖα ταῦτα
εἶχεν ἐλθόν. —²³ ὃ παρὰ τῆς Ἀπάτης] Ἐνταῦθα ἡ ἀναφορ.
ἀντων. ἐτέθη κατ' οὐδέτ. γένος πλῆθ. διότι τα ἀναφερόμενα
εὐστιαστ. εἶνε ἄβυσσος. Τίς συντακτ. Α. Χ. § 323. —²⁴ τὴν
Ἀλοζοναίαν] Ἡ Ἀλοζοναία διαφέρει τῆς ὑπερχρυσναίας, ὡς ὁ
ἄλλος τοῦ ὑπερχρυσίνου· διότι ὁ μὲν Ἀλοζὼν θέλων νὰ ἐξάρ-
θῃ τοῦ τῶν ἀλλοῶν κρυφάτω· εἰς ψευδὲς προτιμήματα, ὡς λέ-
γει καὶ ὁ Θεοδώρητος· ὁ Ἀλοζὼν τοὺς μεγάλους μὲν ἔχοντας
πρόσβλιν εἰς προτιμήματα ὕμνησιν, μέτρησιν δὲ προτιμήματα· ὁ

Θυμὸν²³ καὶ τὴν Φιλαργυρίαν²⁴ καὶ τὰ λοιπὰ πάντα, ὧν ἐνεπλήσθη²⁵ ἐν τῷ πρώτῳ περιβόλῳ. Ξ. Ὅταν οὖν κα-

δὲ ὑπερήφανος θέλει νὰ φαίνεται ἀνώτερος τῶν ἄλλων καυχώμενος εἰς ἀληθῆ προτερήματα, ὡς λέγει καὶ ὁ Οἰκουμένιος «ὑπερηφάνους τοὺς κατὰ τῶν οὐχ ἔχοντων ἢ οἷς ἔχουσι φουσκουμένους». —¹⁹ τὴν Ἐπιθυμίαν| ἡ λέξις αὕτη εἰς μέτρηται κοινῇ λαμβανομένη καὶ ἐπὶ καλοῦ καὶ ἐπὶ κακοῦ, ἐνταῦθα καίτοι ἐπὶ κακοῦ. Ἐπιθυμία δὲ καὶ εἶναι ὅτι σκοτίζουσι τὸ λογικόν καὶ καθιστῶσι τὸν ἄνθρωπον ἀληθῶς ἀνόητον, ὡς λέγει καὶ ὁ Ἀπόστολος Παῦλος «ἡμεῖν γὰρ ποτε καὶ ἡμεῖς ἀνόητοι . . . δουλεύοντες ἐπὶ θυμίαις καὶ ἡδοναῖς ποικίλαις» πρὸς Τίτ. γ'. 3. —²⁰ τὸν θυμὸν|. Θυμὸς μὲν εἶναι ἡ πρόθυρος ὁρμή, ὁρμή δὲ πολυχρόνιος μνησικακία καὶ ἐπιθυμία ἐκδικήσεως. Κατὰ δὲ τοῦ Στωϊκοῦ «Ὁρμή στίβει ἐπιθυμία τιμωρίας τοῦ δοκοῦντος ἡδικημέναι οὐ προσηκόντως, θυμὸς δὲ ὁρμή ἀρχομένη» —²¹ τὴν Φιλαργυρίαν|. Ἡ φιλαργυρία εἶναι θυγατέρα τῆς φιλαυτίας, ὁδὸς ὅστις πολλαπλασιάζει τὰς χρεῖας καὶ ἐπιθυμίας του, φυσικῶς παρορμᾷ ἐκυτον εἰς τὴν ἀγάπην καὶ ἀπολαύτην τοῦ ἀργυρίου ὡς μόνου μετρουμένου ἐκπληρώσιν αὐτῶν. Ἡ φιλαργυρία εἶναι ῥίζα πάντων τῶν κακῶν, ὡς λέγει ὁ οὐρανόβιμος Παῦλος· ἐξ αὐτῆς προέρχονται αἱ ἀλλήλακαχίαι, φόνος, κλοπαὶ καὶ ὕβρεις κτλ. Δι' ὁρθῶς καὶ ὁ Διογένης εἶπε τὴν φιλαργυρίαν ἐμνητρόπολιν πάντων τῶν κακῶν, καὶ ὁ Χρυσόστομος αὐτὴ γίνου φιλαργυρία· ἵνα μὴ ἀντὶ Θεοῦ δουλεύῃς τῷ Μαμμωνᾷ. Ὅτι δὲ ἡ φιλαργυρία καταστρεφει γῶρας καὶ πόλεις καταφθίναται καὶ ἐκ τοῦ χρησμοῦ τοῦ εἰς τὴν Σπάρτην δοθέντος «ἀ φιλοχρηματία Σπάρταν ὀλεῖ». Εἶναι καὶ μία τάξις φυλαργύρων, οἵτινες ἀνευ τινος σκοποῦ ἀγαπῶσι τὸ ἀργύριον καὶ τρέμουν νὰ ἐξοδεύσωσιν αὐτό, καὶ ἀποθηήσκουσιν, εἰς ἐκ τυχῆς κλητῇ ἢ ἀπολεσθῇ ὁ θησαυρὸς αὐτῶν. —²² ἐνεπλήσθη| μέσον. αὐτοπαθ. = ἐνέπλησεν

θαρρῇ, ποῦ αὐτὸν ἀποστέλλει; Π. Ἐνδόν, ἔρη, πρὸς τὴν Ἐπιστήμην καὶ πρὸς τὰς ἄλλας Ἀρετάς. Ξ. Ποίας ταύτας²³; Π. Οὐχ ὁρᾷς, ἔρη, ἔσω τῆς πόλεως χορὸν γυναικῶν, ὡς εὐειδεῖς²⁴ δοκοῦσιν εἶναι καὶ εὐτακτοὶ καὶ στολὴν ἀτρυφερόν καὶ ἀπλὴν²⁵ ἔχουσιν, ἔτι τε ὡς ἀπλαστοὶ²⁶ εἰσι καὶ οὐδαμῶς κεκαλλωπισμένοι, καθάπερ αἱ ἄλλαι; Ξ. Ὁρῶ, ἔρη, ἀλλὰ τίνες αὗται καλοῦνται; Π. Ἡ μὲν πρώτη Ἐπιστήμη, ἔρη, καλεῖται· αἱ δὲ ἄλλαι, ταύτης ἀδελφαί, Ἀνδρεία²⁷, Δικαιοσύνη²⁸, Καλοκάγαθία²⁹, Σωφροσύνη³⁰, Εὐευστόν. —²³ Ποίας ταύτας;| ἐνν: λέγεις = ποῖαί εἰσιν αὗται αἱ λέξεις· διότι αἱ δεικτικαὶ ἀντιωνυμ. τίθενται μετ' ἀνάρθρου οὐσιαστικῇ ἐρωτήματι. ἀντων. συμπεριλαμβάνουσι καὶ τὰς ἀνοφορικὰς ἀντων. καὶ ἰσοδυναμοῦσιν ὁμοκλήτῳ ἀνοφορικῷ λόγῳ. Λυσ. 12, 37, ἀγγελίαν φέρω βρεῖν· τίνα ταύτην; = τίς ἐστὶν αὕτη ἡ ἀγγελία, ἥ· φέρεις; Πλάτ. Κριτ. —²⁴ εὐειδής| εὐμορφος εὐειδοῦς διαφέρει, ὅτι εὐμορφος μὲν εἶναι ὁ ἔχων πρόσωπον, τὴν μορφήν ὡραῖαν· εὐειδής δὲ ὁ ἔχων πάντα τὰ μέλη τοῦ σώματος καλῶς καὶ ὡραία. —²⁵ ἀτρυφερόν καὶ ἀπλὴν| δηλ. εἶναι ἐστολισμέναι μὴ τρυφηλῶς, ὅπως αἱ τρυφηλαὶ γυναῖκες εἶναι ἐνδεύμεναι, ἀλλ' ἀπλῶς καὶ ἀκόμφως. —²⁶ ἀπλαστοὶ| δηλ. ἀφικισιδωτοὶ. —²⁷ Ἀνδρεία| (ἐκ τοῦ ἀνδρ. ἀντιστοιχεῖ δὲ πρὸς τὸ λατ. virtus, ὅπερ παράγεται ἐκ τοῦ vir = κτήρ). Ἐκλήθη δὲ ἡ γεννησιότης ἀνδρεία, διότι εἶναι ἴδια τῶν ἀνδρῶν. Τὴν λέξιν ταύτην Ἀπαλλωνίος ὁ Δύσκουλος ἔγραψε μὲ ἀνδρεία· ἀλλ' ἡ ὁρθὴ αὐτῆς γραφὴ εἶναι μὲ εἰ ἀποδείκνυται ἐκ τοῦ Ἰωνικοῦ ἀνδρείη. —²⁸ Δικαιοσύνη| Ἡ προσωποποιημένη δικαιοσύνη εἰκονίζεται ὑπὸ μορφήν γυναικῶς κρατούσης ζυγὸν εἰς τὴν χεῖρα, ἥ· οἱ δίσκοι οὗτε πρὸς τὸ ἐν οὗτε πρὸς τὸ ἕτερον μέρος βίβουσιν· ἐκ τῆς ἐτέρας δὲ κρατεῖ ξίφος. —²⁹ Καλοκάγαθία| Καλοκάγαθια λέγεται παρὰ

ταξία, Ἐλευθερία, Ἐγκράτεια, Πραότης. Ξ. Ὡ καλλι-
σταί! ἔρην ἔγωγε· ὡς ἐν μεγάλῃ ἐλπίδι" ἐσμέν! Π. Ἐάν
συνήτι, ἔρη, καὶ ἔμ" περιποιητήρῃ" ὧν ἀκούετε". Ξ.

ταῖς παλαιοῖς, οὐχὶ ὁμοῦ καλοκάγαθος, ἀλλὰ καλὸς καὶ
γαθός· ἐκ τῶν δύο τούτων ἐπιθέτων τὸ μὲν πρῶτον ἀ-
νάγεται μᾶλλον πρὸς τὸν ἐξωτερικὸν ἄνθρωπον, πρὸς τὸ
σῶμα καὶ τὰς πράξεις του, τὸ δὲ δεύτερον πρὸς τὸν ἐσω-
τερικόν, ἥτοι πρὸς τὴν ψυχὴν ἢ τὴν ἠθικὴν ἀξίαν. Ὡ-
στε καλοκάγαθος ἐλέγχετο ὁ εὐγενὴς καὶ γενναῖος, οὕτινος
ἐπίσης ἦσαν ἀναπτυγμένας αἱ δυνάμεις τοῦ σώματος καὶ τῆς
ψυχῆς· ἡ λέξις αὕτη διεσώθη καὶ ἐν τῇ νεωτέρᾳ γλώσσῃ,
ἀλλ' ἀπώλεσε τὴν περιεκτικὴν ταύτην σημασίαν, καθότι κα-
λοκάγαθος χαρακτηρίζεται σήμερον ὁ καλογνώμων, ὁ καλῶς
ψυχῆς ἄνθρωπος. Καλοκάγαθικός δὲ καὶ καλοκάγαθικῶς ἀπαν-
τᾷ παρὰ Πλουτ. Ἡ9. σ. 225 καὶ ἐν 6. Φωκυλ. σ. 32'—²⁸.
Σωφροσύνη. Ἡ λέξις αὕτη ἐνταῦθα ἔχει γενικωτέραν σημα-
σίαν σημαίνουσα τὴν ὀρθὴν σκέψιν, τὴν φρόνησιν, ὡς βε-
βαιουῦται καὶ ἐκ τῆς ἐτυμολογίας αὐτῆς.—²⁹. ἐλπιδί| τὰ ἐλ-
πίς καὶ ἐλπίζειν εἶνε λέξεις μέσαι λυμβανόμεναι καὶ ἐπὶ κα-
λοῦ καὶ ἐπὶ κακοῦ. Ἐνταῦθα ἐπὶ καλοῦ.—³⁰. ἔξιν| ἔξις μὲν
εἶνε ἡ διὰ τῆς συνήθειας προσκτωμένη ἀξιοτής, ἐπιτηδειότης,
ἥτοι ἄσκησις· συνήθεια δὲ ἡ ἔθος, ἡ ἐπανάληψις πράξεώς τινος
προσκτωμένη διὰ τῆς ἐπιμονῆς.—³¹ περιποιητῇ| μέσον ὠρε-
λείας ἢ περιποιητικόν=περιποιητήτῃ ἐνυτοῖς. Τὸ περιποιου-
μαι ἐκ τῆς κυρίας αὐτοῦ σημασίας (περὶ ἑμαυτὸν ποιῶμαι),
βάλλω γυμνῶ μου, μετὰ ἐχθρῶν εἰς τὴν σημασίαν τοῦ ἰδιοποιου-
μαι, ἀποκτῶ (s'acquérir, se procurer). Ἐκ ταύτης πάλιν
ἐλάβεν ἐν τῇ καθυμνημένῃ τὴν σημασίαν τοῦ φλοφρονῶντος ἢ
φιλικῶς μεταχειριζομένου (traiter bien, soigner).—³² ὧν
ἀκούετε] Κατ' ἐπὶ ἔξιν= ἡ ἀκούετε. Ἡ δὲ ἀκούετε.—³³ ἀ-
κούετε. Ὡς ἡ ἀκούετε. Ὡς ἡ ἀκούετε.—³⁴ ὧς ἡ ἀκούετε. Ὡς ἡ ἀκούετε.
Ὡς ἡ ἀκούετε. Ὡς ἡ ἀκούετε. Ὡς ἡ ἀκούετε. Ὡς ἡ ἀκούετε.

Ἀλλὰ προτέξωμιν" ὡς μάλιστ'α", ἔρην ἔγωγε. Π. Ταγα-
ρον", ἔρη, σωθήτεσθε.

§ 9) Ξ Ὅταν οὖν προκαλῶμαι αὐτὸν αὐτῇ, πρὸ ἀ-
τάγῃ; Π. Πρὸς τὴν μητέρα, ἔρη. Ξ. Αὕτη δὲ τίς ἐστίν;
Π. Εὐδαιμονία, ἔρη. Ξ. Ποῖα δ' ἐστίν αὕτη; Π. Ὅρας
τὴν ὁδὸν ἐκείνην τὴν ρέουσαν ἐπὶ τὸ ὑψηλὸν ἐκεῖνο, ὃ ἐ-
στίν ἀρότολις τῶν περιδῶλων πάντων; Ξ. Ὅρα. Π. Οὐ-
κὼν ἐπὶ τοῦ προπυλαίου γυνὴ καθιστηκυῖα εὐειδῆς τις
καθῆται ἐπὶ θρόνου ὑψηλοῦ, κεκοσμημένη ἐλευθέρως καὶ
ἀπερίεργως, καὶ ἐστεφανωμένη στεφανῷ εὐκνυθεῖ πανυ καὶ
ποικίλῃ; Ξ. Ἐμφαίνεται οὕτω. Π. Αὕτη τίνων ἐστίν ἡ
Εὐδαιμονία, ἔρη. Ξ. Ὅταν οὖν ὧδέ τις παραγένῃται τῇ
ὑπερήτοικῳ ἔχει ἐπιτηδεύειν ἐννοεῖται=ὅταν τὸ δυνατόν πε-
ριτετέρον.—³⁵ Γοιγαροῦν| σύνθετος συλλογισμὸς, χρήσιμος
εἰς τὰς ἐπιθεδωτικὰς προειρημένων καὶ ὁληθῶν ἐντολῶν συλ-
λογισμὸν=ἡ τοῦτο λοιπὸν ἐπιμένω. —³⁶ Εὐδαιμονία] Ἡ
εὐτυχία διαφέρει τῆς εὐδαιμονίας, ὅταν ὁ εὐτυχὴς τοῦ εὐδαι-
μονοῦ, διότι δυνατόν νὰ ἔχῃ τις πλοῦτον, καὶ τὰ ἄλλα τῆς
τύχης ἀγαθὰ, τὰ ὅποια οἱ ἄνθρωποι συνήθως θεωροῦσιν
εὐτυχίαν, καὶ μ' ὅλα ταῦτα νὰ τηροῦται ἕνεκα τῆς καταχρή-
σεως τῶν ἡδονῶν, νὰ τυρηνῇται ὑπὸ τῶν παθῶν τοῦ καὶ νὰ
τύπῃται ὑπὸ τῆς συνειδήσεώς του, ἐν ᾧ τούναντιον στερού-
μενός τις τῶν τυχερῶν ἀγαθῶν δύναται νὰ ζῇ ἀτάραχος.
Εἶνε βεβαίον ὅτι τὰ τυχερὰ ἀγαθὰ συντελοῦσιν εἰς τὴν εὐ-
δαιμονίαν, ὅταν ἡ χρῆσις αὐτῶν γίνηται ὀρθῇ καὶ μετὰ λό-
γου.—³⁷ καθῆται] Τὸ καθῆμαι κυρίως σημ. ἀναπαυτικῶς ἢ
ἀξιοπρεπῶς καθῆμαι, ἐν γένει διατρίβω. Οἱ ἐλλείποντες χρό-
νοι ἀναπληροῦνται ἐκ τοῦ καθίζω ἢ καθίζομαι. Μετ. καθήμε-
νος, ἥτις προπαροξύνεται ὡς ἐνεστώς. Ὑπερτ. ἐκαθήμην (καὶ

ποιεῖ; Π. Στεφανοὶ αὐτόν, ἔρη, τῇ ἑαυτῆς δυνάμει³ ἢ τε Εὐδοκιμονίᾳ καὶ αἱ ἄλλαι Ἀρεταὶ πᾶσαι, ὥσπερ νενικηκότα τοὺς μεγίστους ἀγῶνας⁴. Ξ. Καὶ ποίους ἀγῶνας νενίκηκεν αὐτός; ἔρη ἐγώ. Π. Τοὺς μεγίστους, ἔρη, καὶ τὰ μέγιστα θηρία⁵, ἃ πρότερον αὐτόν κατήσθιε καὶ ἐκόλαζε καὶ ἐποίει δοῦλον· ταῦτα πάντα νενίκηκε καὶ ἀπέρριψεν ἄρ' ἔκυ-

καθήμεν-ῆσο-ῆτο, ἀνθ' οὗ ἐνίοτε καθῆστο). — ². τῇ ἑαυτῆς δυνάμει] = μετὰ τὴν ἐπιτροπὴν τῆς, διὰ τῶν ἰσχυρῶν δώρων τῆς. — ³. τοὺς ἀγῶνας] ἢ αἰτ. αὕτη εἶνε ἀντικ. τοῦ νενικηκότα μετὰ συνεπτυγμένης ἐννοίας = νενικηκότα νίκας ἐν τοῖς μεγίστοις ἀγῶσι. Τισσάρες ἦσαν οἱ ἐν Ἑλλάδι μέγιστοι ἀγῶνες, πρῶτον τὰ Ὀλυμπία συστηθέντα ἐν Ὀλυμπίᾳ, πόλει τῆς Ἡλίδος, κατ' ἀρχὰς ὑπὸ τοῦ Ἡρακλέους, καὶ, μετὰ πολυχρόνιον διακοπὴν, ἀνανεωθέντα ὑπὸ Ἰφίτου, καὶ τελούμενα εἰς τιμὴν τοῦ Ὀλυμπίου Διὸς κατὰ τετραετίαν· τὸ τετραετές δὲ τοῦτο χρονικὸν διάστημα ὠνομάζετο Ὀλυμπιάς καὶ ἐχρησίμευσεν ὡς μονὰς χρόνου. Τα εἶδη τῶν ἀγῶνων εἰς τὰ ὅποια ἠγωνίζοντο οἱ ἀθληταὶ ἦσαν ἡ πάλη, ἡ πυγμὴ, ὁ δρόμος, τὸ ἄλμα καὶ ὁ δίσκος. Εἰς δὲ τοὺς νικητὰς ἐδίδετο ὡς βραβεῖον στέφανος ἐκ κατίνου (ἀγοιελείας). Δεύτερον τὰ Πύθια συστηθέντα ὑπ' αὐτοῦ τοῦ Ἀπόλλωνος εἰς μνημόσυνον τῆς κατὰ τὸν ὄρεως Πύθωνος νίκης του, καὶ τελούμενα ἐπίσης κατὰ τετραετίαν. Τρίτον τὰ Ἰσθμια, ἐν τῷ Ἰσθμῷ τῆς Κορίνθου ὑπὸ τῶν Ἑλλήνων τελούμενα καὶ ὑπὸ Σισύρου τοῦ βασιλέως τῆς Κορίνθου συστηθέντα. Τέταρτον, τὰ Νεμέα, τελούμενα ἀνὰ πᾶσαν τριετίαν ἐν Νεμέᾳ, πολιχνίου τῆς Ἀργολίδος, καὶ συστηθέντα ὑπὸ τοῦ Ἡρακλέους πρὸς τιμὴν τοῦ Νεμέου Διὸς, ὅτε ἐπνίξε τὸν τρομερὸν τῆς Νεμέας λέοντα. — ⁴. θηρία] Ἡ λέξις θηρίων ὡς καὶ χροσίον, σιτίον καὶ ἄλλα κατὰ τύπον μόνον εἶνε ὑποκοριστικὰ οὐχὶ δὲ καὶ κατὰ σημασίαν. —

τοῦ, καὶ κεκράτηκεν ἑαυτοῦ⁶, ὥστε ἐκεῖνα νῦν τούτῳ δουλεύουσι, καθάπερ αὐτὸς ἐκείναις πρότερον. Ξ. Ποῖα ταῦτα⁷ λέγεις θηρία; πάντα γὰρ ἐπιποθῶ⁸ ἀκοῦσαι. Π. Πρῶτον μὲν⁹, ἔρη, τὴν Ἀγνοίαν καὶ τὸν Πλάνον. Ἡ οὐ δοκεῖ σοι θηρία ταῦτα εἶναι; Ξ. Καὶ πονηρά¹⁰ γε, ἔρη ἐγώ. Π. Ἢ τα τὴν Λύπην καὶ τὸν Ὀδυρμόν καὶ τὴν Ὑπερηράνειαν καὶ τὴν Φιλαργυρίαν καὶ τὴν Ἀκρασίαν καὶ τὴν λοιπὴν ἀπάσας κακίας¹¹. Πάντων τούτων κρατεῖ, καὶ οὐ κρατεῖται, ὥσπερ τὸ πρότερον. Ξ. Ὡ καλῶν ἔργων¹², ἔρη ἐγώ, καὶ καλλίστης νίκης! Ἀλλ' ἐκεῖνο ἐπι μοὶ εἰπέ· τίς ἡ δύ-

⁶. κεκράτηκεν ἑαυτοῦ] τὸ κρατεῖν ἀντὶ μὲν τοῦ διὰ τῆς βίας ἐξουσιάζω, γίνομαι κύριος γεν. συντασ., ἀντὶ δὲ τοῦ νικῶ ἢ βραστάζω αἰτ. οἶον, κρατῶ τοὺς πολεμίους, τόξα χερσὶ κρατεῖ. — ⁷. Ποῖα ταῦτα] Ὅρα τὰ σημειωθέντα ἐν § 8. σημ. 22. — ⁸. ἐπιποθῶ] ἢ ἐπὶ σημ. ἐπίτασιν = ἐπιθυμῶ θερμῶς, τὸ δὲ ποθῶ σημ. ἀπλῶς ἐπιθυμῶ. — ⁹. Πρῶτον μὲν] Μετὰ τὸ πρῶτον μὲν δὲν τίθεται δεύτερον δὲ, ἀλλὰ τό· εἴτα ἢ ἔπειτα ἀνευ τοῦ· δὲ, καὶ μετὰ τοῦ· δὲ ἐπὶ πλείονος ἀντιθέσεως. — ¹⁰. Καὶ πονηρά] Ὁ καὶ ἐπιδοστικός. Πονηρὸς λέγεται ὁ εἰς ἄλλους πόνους ἐργαζόμενος, κακὸν τι προξενῶν· τούτου ἕνεκεν δὲν εἶνε ἀνάγκη νὰ εἶνε πάντοτε ὁ ἄνθρωπος καὶ τὰ ζῶα, ἀλλὰ καὶ ἄφυσχα ὄντα· ἐντεῦθεν παρὰ Πλάτῳ καὶ Ξενοκράτει λέγεται οἰκία πονηρὰ, τροφή κτλ. — ¹¹. κακίας] Παρὰ τοῖς ἀρχαίοις ἡ λέξις ἐσήμαινε τὴν δειλίαν ἢ ἀνανδρείαν καὶ κακὸς ἐλέγχετο ὁ ἀνανδρὸς, ὁ δειλός. — ¹². Ὡ καλῶν ἔργων] Τὸ παθηματικὸν ἐπιφώνημα ὡ συνετάχθη μετὰ γεν., ἥτις δηλοῖ τὸ αἶτιον τοῦ θαυμασμοῦ. Τὸ ἐπιφώνημα δηλοῖ αἰσθημα, ὅπερ ἐξαγγέλλεται χωρὶς νὰ συλλογιζώμεθα καὶ χωρὶς νὰ θέλωμεν, διό καὶ συντακτικῶς δὲν πονέχεται μετὰ τὰ ἄλλα μέρη τῆς

νᾶμις τοῦ στεφάνου, ὃ ἔφη στεφανοῦσθαι αὐτόν; Π. Εὐ-
 δαιμονική¹³, ὃ νειάνσκει. Ὁ γὰρ στεφανωθείς ταύτῃ τῇ θυ-
 νάμει εὐδαίμων γίνεται καὶ μακάριος, καὶ ἔχει οὐκ ἐν ἐ-
 τέροις τὰς ἐλπίδας τῆς εὐδαιμονίας, ἀλλ' ἐν αὐτῇ¹⁴. Ξ.
 Ὡς¹⁵ καλὸν τὸ νίκημα λέγεις! Ὅταν οὖν στεφανωθῇ, τί
 ποιεῖ ἢ ποῖ¹⁶ βασιλεῖ; Π. Ἀγροῦσιν αὐτόν ὑπολαβοῦσαι αἱ
 Ἀρεταὶ πρὸς τὸν τόπον ἐκεῖνον, ὅθεν ἦλθε πρῶτον, καὶ
 δεικνύουσιν αὐτῷ τοὺς ἐκεῖ διατρίβοντας ὡς κακῶς καὶ ἀ-
 θλίως ζῶσι καὶ ὡς νουαγοῦσιν¹⁷ ἐν τῷ βίῳ καὶ πλανῶνται

προτάσεως. —¹³. εὐδαιμονική] Τῇ πλήρως εἶναι: ἡ δύναμις τοῦ
 στεφάνου εὐδαιμονική ἐστίν, τοῦτέστιν ἀποκαθίστα τοὺς ἀν-
 θρώπους εὐδαίμονας. —¹⁴. οὐκ ἐν ἐτέροις — ἀλλ' ἐν ἐκυστῇ] Ἡ
 ἀληθὴς εὐδαιμονία οὐκ ἀνίσταται εἰς τὸν πλοῦτον οὐδὲ εἰς
 τὴν λοιπὴν κτήματα οὐδὲ εἰς πολυτελεῖαν, ἐνδύματα καὶ μεγαλο-
 πρεπεῖς οὐκίαν, ἀλλ' ἐνίσταται εἰς ἡμᾶς αὐτοὺς ἡμεῖς τότε
 εἰμεθα εὐδαίμονες καὶ εὐτυχεῖς, ὅταν ἀρκώμεθα ὡς οὐκ ἔχο-
 μεν καὶ ἡ συνείδησις ἡμῶν εἴη καθαρή καὶ ἡ τύχη, διότι εἴαν
 ἡ συνείδησις ἡμῶν εἴη ἡτύχη καὶ ἡ κερὶα καθαρή καὶ ἐ-
 λευθερά πασῶν τῶν ἐπιθυμιῶν καὶ τῶν ἀλόγων παθῶν, δι-
 δακίως εἰμεθα εὐτυχεῖς καὶ μακάριοι. Ὡς ἐκ τούτων ἔφα-
 γεται ὅτι ἡ ἀληθὴς εὐδαιμονία τοῦ ἀνθρώπου ἀνίσταται εἰς
 τὴν ἐξάσκησιν τῆς ἀρετῆς. ἀδοκεῖ δ' ὁ εὐδαίμων βίος κατ'
 ἀρετὴν εἶναι. Ἀριστοτ. «εἴη ἂν εὐδαιμονία ζωῆς τελείας
 κατ' ἀρετὴν τελείαν» (τὸ αὐτό). —¹⁵. Ὡς] Τοῦ ὡς ἐπὶ ἀνθρώ-
 νητεων θαυμασμοῦ σημ. πόσον. —¹⁶. ποῖ] Πῇ καὶ ποῖ καὶ
 ποῦ διαφέρουσι· διότι τὰ μὲν πρῶτα σημαίνουσιν κίνησιν εἰς
 τόπον, τὸ δὲ ποῦ στάσιν ἐν τόπῳ· ὥστε ἀκρτάουσιν εἰς λι-
 γοντες ποῦ ἀπέρχη; ὅθεν, εἰπεῖν ποῖ ἀπέρχη. —¹⁷. νουαγοῦ-
 σιν] Τὸ νουαγῶ σημ. κυρίως πᾶσι νουαγῶν, κοινῶς κερᾶ-

καὶ ἄγονται κατακεκρατημένοι¹⁸ ὥσπερ ὑπὸ πολέμιων¹⁹ οἱ
 μὲν ὑπ' Ἀκρασίας, οἱ δὲ ὑπ' Ἀλαζονείας, οἱ δὲ ὑπὸ Φιλαργυ-
 ρίας, ἑτέροι δὲ ὑπὸ Κενοδοξίας²⁰, ἑτέροι δὲ ὑπ' ἐτέρων κα-
 κῶν ἐξ ὧν οὐ δύνανται ἐκλῦσθαι ἐκυτοὺς τῶν δεινῶν²¹ οἷς
 δέδενται, ὥστε σωθῆναι καὶ ἀφικέσθαι ὧδε, ἀλλὰ ταρατ-
 τονται διὰ πνυτός τοῦ βίου. Τοῦτο δὲ πάσχουσι διὰ τὸ μὴ
 δύνασθαι τὴν ἐνθάδε ὁδὸν εὐρεῖν· ἐπελάθοντο γὰρ τὸ παρὰ
 τοῦ Δαιμονίου πρόσταγμα²².

βατσακίζουσι, μᾶλλον δὲ δυστυγῶν τὴν μεταφορὰν τῆς λέξεως
 ταύτης ἐκ τῶν ποιητῶν πρῶτος μετεχειρίσθη ὁ Αἰσχύλος
 (Ἀθήν. 4, σελ. 17), ἐκ δὲ τῶν πεζῶν ὁ Ψευδοδημοσθένης σ.
 4:10, 10. —¹⁸. ἄγονται κατακεκρατημένοι] Καὶ τοῦτο μετα-
 φορικῶς δηλ. σύρονται ὡς δέσμιοι, ὡς αἰχμάλωτοι ἀπὸ πολ-
 λας καὶ διαφόρους ἐπιθυμίας, ὡς ἀπειρημαὶ κατωτέρω. —¹⁹.
 πολέμιων] πολέμιος καὶ ἐχθρὸς διακρίνει· διότι ἐχθρὸς μὲν εἶ-
 να ὁ πρότερον φίλος καὶ ὕστερον ἐχθρὸς καταστάς, πολέμιος δὲ
 ὁ μετὰ τῶν ὀπλῶν ἐπερχόμενος κατὰ τινος. —²⁰. Κενοδοξίας]
 Ἡ φιλοδοξία γινώμενη μετὰ λόγου εἶναι καλὴ καὶ ἠθικῶς καὶ
 ὕλικῶς π. γ. τοιαύτη εἶναι ἡ φιλοδοξία τῶν τεχνιτῶν, τῶν ἐ-
 πιστημόνων, τῶν συγγραφέων κλπ. οἵτινες ἀποβλέπουσι τὴν
 κοινὴν ὠφέλειαν, εἴαν ὁμῶς ὑπερβῇ τὴν λογικότητα, τότε κα-
 λεῖται κενοδοξία, ὅταν π. γ. ὑπερβαλλόντως ποθῇ τις ν' ἀ-
 ποκτήσῃ ματαίαν δόξαν, πλοῦτον, τιμὰς κτλ. Χόριν τοῦ πά-
 θους τούτου ἵνα ἐπιδειγθῇ ἐπίσημος, καταφεύγει εἰς πολυτε-
 λείας μιμούμενος τοὺς πλοῦτους καὶ πολυτελεῖς βιούοντας,
 ὥστε ὁ τοιοῦτος ὑπερηδῶν τὰ ἐγκαμμένα ὑφίσταται στενο-
 χωρίας, ἀθυμίας καὶ βλάβην τῆς ὑγείας, ἐπὶ δὲ καὶ κένωσιν
 τοῦ βαλαντίου του. —²¹. τῶν δεινῶν] Ἐνταῦθα τὸ οὐδ. εἶναι
 ἀντὶ ἀφροσύμ. οὐσιαστ. — τῶν δυστυγῶν. Ὅρα § 1. σημ. 47.

§ 40). Ξ. Ὅρθως μοι δοκεῖς λέγειν. Ἀλλά καὶ τοῦτο πάλιν ἀπορῶ, διὰ τί δεικνύουσιν αὐτῷ τὸν τόπον ἐκεῖνον αἱ Ἀρεταί, ὅθεν ἦκει τὸ πρότερον; Π. Οὐκ ἀκριβῶς ἤδει, οὐδὲ ἠπίστατο, ἔφη, οὐδὲν τῶν ἐκεῖ, ἀλλ' ἐνεδοίαζε, καὶ διὰ τὴν Ἀγνοίαν καὶ τὸν Πλάνον, ὃ δὴ² ἐπεπώκει, τὰ μὴ ὄντα ἀγαθὰ ἐνόμιζεν ἀγαθὰ εἶναι, καὶ τὰ μὴ ὄντα κακά, κακά. Διὸ καὶ ἔζη κακῶς, ὥσπερ οἱ ἄλλοι οἱ ἐκεῖ διατρέχοντες. Νῦν δὲ ἀνείληφώς τὴν ἐπιστήμην³ τῶν συμπεριόντων, αὐτός⁴ τε καλῶς ζῇ, καὶ τούτους θεωρεῖ ὡς κακῶς πράττουσιν⁵. Ξ. Ἐπειδὴν οὖν θεωρήσῃ πάντα, τί ποιῇ, ἢ ποῖ ἐτι βαδίζει; Π. Ὅποι ἂν βούληται⁶, ἔφη· πανταχοῦ γὰρ

—². ἐπελήθοντο — πρόσταγμα | Τὸ πρόσταγμα περὶ οὗ εἶπεν ἀνωτέρω. ἴδε § 3. σημ. 15. —³. οὐδὲν τῶν ἐκεῖ | ὁλ. οὐδὲν τῶν πραγμάτων τῶν γινομένων ἐκεῖ. —⁴. δὴ | Βεβαιωτικόν. Το δὴ διαφέρει τοῦ οὖν, καθ' ὅσον τὸ μὲν πρῶτον σημ. ἀληθείαν καὶ ἐκείνην ὑπέρχουσαν, τὸ δὲ δευτέρον μόνον κατὰ τὴν κρίσιν καὶ προδοκίαν τοῦ λέγοντος. —⁵. ἀνείληφώς τὴν ἐπιστήμην | Τοῦτέστιν ἀποκτήτας βεδαικὴν καὶ τελείαν γινώσκιν τῶν συμπεριόντων. Πλὴν ὁ ἄνθρωπος μίση σαρῶ, καὶ περὶ σαρῶς καλῶς περὶ τῆς ἀρετῆς καὶ τῶν ἀποτελεσμάτων αὐτῆς, εἶνε ἀδύνατος ν' ἀγαπήσῃ τὴν ἀρετὴν καὶ ν' ἀκολουθήσῃ αὐτῇ ἐξ ὅλης ψυχῆς. Ὅστις λοιπὸν δεῖ ἤθελε ἀναστῆ καὶ μάθῃ τὸν ὀρθὸν ὁρὸν τῆς ἀρετῆς, οὗτος θέλει προσκινεῖ καὶ ἀπ' αὐτοῦ δόξαν εἰδῶσθαι τὰ μὴ κηκόντα εἰς τὴν ἀρετὴν καὶ εἰς τὴν ἀγαθὴν συμπερίεσθαι. —⁶. αὐτός | Ἡ αὐτός ἐνταῦθα ἔχει διαστειλικὴν ἐννοίαν = αὐτός ὁ ἴδιος. —⁷. κακῶς πράττουσιν | Τὸ μὲν κακῶς πράττουσιν = τῷ ὀρθῷ χεῖν, τὸ δὲ τοῦ πράττειν = τῷ εὐταχεῖν. —⁸. Ὅποι ἂν βούληται | Κατ' ἐλευθέρην τοῦ διαιτητοῦ, ὁλ.

ἐστὶν αὐτῷ ἀσφάλεια, ὥσπερ τῷ τὸ κηρύκειον ἔχοντι⁷. Καὶ πανταχοῦ οἱ αἱ ἀρίκηται, πάντα⁸ καλῶς βιώσεται μετὰ πάτης ἀσφαλείας. Ὑποδέχονται γὰρ αὐτὸν ἀσμένως⁹ πάντες, καθάπερ τὸν ἱατρὸν οἱ καίμοντες¹⁰. Ξ. Πότερον οὖν

ἐκεῖσε ὅποι ἂν βούληται. —⁷. τῷ τὸ κηρύκειον ἔχοντι | Εὐρηται καὶ γραφὴ ὡς περ τῷ ἐν Κωρυκείῳ ἄνθρωπῳ εἰκοῦντι, ὅπερ ἦτο ἄνθρωπος παρὰ τοὺς πρόποδας τοῦ Παρνασσοῦ, καὶ ἕτερον ὁμώνυμον ἐν Κιλικίᾳ τῆς Μικρᾶς Ἀσίας· ἀμφοτέρω δὲ ἐθεωροῦντο ὡς ἀσυλα. Ἀλλ' ἡμεῖς παρεδεδήμεθα τὴν γραφὴν ὡς περ τῷ τὸ κηρύκειον ἔχοντι, ἥτις καὶ σαφεστέρην ἐννοίαν ἔχει. Σχολιαστὴς τις τοῦ Θουκυδ. λέγει «κηρύκειόν ἐστι ξύλον ἔχον ἐκατέρωθεν δύο ὄρεις περιπεπλεγμένους καὶ ἀντιπροσώπους ἀλλήλοις, ὅπερ εἰώθισι φέρειν οἱ κήρυκες μετ' ἐκυτῶν, οὗς οὐκ εἴην ἀδικεῖν, παρ' οὗς ἐπύρχοντο· σύμβολον δὲ τὴν τὸ μὲν ὀρθὸν ξύλον τοῦ ὀρθοῦ λόγου, τὸ δὲ πρὸς ἐκάτερον εἶδος τῶν ὄρειων τὰ ἀντικεινόμενα στρατοπέδα· ὁ γὰρ ὀρθὸς λόγος οἱ ἀμφοτέρων χωρεῖ». Ἡ ἀλήθεια ὅτι τὸ πρόσωπον τοῦ πρὸς τῷ τῆς εἰρήνης ἀναμίσχεται κατὰ τὸ κοινὸν δικαίον τῶν ἐθνῶν, τὸ καὶ ἀπαραδίεστον· ἐκράτει δὲ ἐν τῇ δεξιᾷ τὸ κηρύκειον, ὅπερ ἦτο βιβλὸς ἐκ δάφνης ἢ ἐκ κισσοῦ περὶ τὸ ἄκρον τῆς ὑπὸ τῆς ἀντιπαραπληρώσεως μετὰ τὰς κεφαλὰς κατὰ ἐπικλινόμενα, ὡς τῆμα ἐν εἰρήνῃ καὶ ἡμεῖς· —⁸. πάντα | ὡς ἐπὶ. — πάντα, κοινῶς πάντα. —⁹. ἀσμένως | ἴδ' ἐπὶ. τοῦτο γίνεται ἐκ τοῦ καθ. παρακ. τῆς μεταγωγῆς ἀπ' αὐτοῦ, γινόμενου κατ' ὑπερβόλαν τοῦ τόνου καὶ ἀποβολῆς τοῦ ἐργάτου προτακ. Ἡ γ' (σ) μεταπεσόντος τοῦ χιτῶνος εἰς τὸ ὀπίσθιον, ὅπερ πάλιν ἀντικεινόμενα εἰς τὸ φίλον πνεῦμα· (σ) ἀπὸ τῶν πρὸ Ὀμήρου ἀρχαῶν γινώσκων, διὰ τοῦτο ἀπαντῶμεν παρ' αὐτῷ ἡμεῖς καὶ ἡμεῖς, ὅτις καὶ εὖλος καὶ τὰ τραῦτα. —¹⁰. οἱ καίμοντες | ἐνν. κατ' ἀν-

κακείνας τὰς γυναίκας, ἃς ἔρησ θηρία εἶναι, οὐκέτι φοβεῖται μή τι πάθῃ ὑπ' αὐτῶν¹¹; II. Νή Δίη, οὐδὲν οὐ μὴ διοχληθήσεται¹² οὔτε ὑπὸ δδύνης, οὔτε ὑπὸ λύπης, οὔτε ὑπ' Ἀκρασίας, οὔτε ὑπὸ Φυλαργυρίας, οὔτε ὑπὸ Πενίας, οὔτε ὑπ' ἄλλου κακοῦ οὐδενός. Ἀπάντων γὰρ κυριεύει, καὶ ἐπ' αὐτῶν πάντων ἐστὶ τῶν πρότερον αὐτὸν λυπούντων, καθάπερ οἱ ἐχιολέκται¹³. Τὰ γὰρ θηρία¹⁴ δῆπου τὰ πάντα τοὺς ἄλλους κακοποιούντα¹⁵ μέχρι θανάτου¹⁶, ἐκείνους οὐ

λογίζαν ἐκ τῶν ἀνωτέρω: ὑποδέχονται. Περὶ δὲ τοῦ κάμνου ὅρα τὰ σημειωθέντα ἐν § 8, σημ. 8. — ¹¹. μή τι πάθῃ ὑπ' αὐτῶν] Ἐνταῦθα τὸ πάσχω, ἂν καὶ δὲν εἶνε παθητικὸν κύριον δέχεται ὁμοῦ τὴν σύνταξιν τῶν κυρίων παθητικῶν. Πρὸβλ. Πλατ.: Ἀπολογ. I α' Ὁ τι μὲν ὑμεῖς, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, πεπόνθατε ὑπὸ τῶν ἐμῶν κατηγορῶν. Ὅρα καὶ τὰ σημειωθέντα ἐν § 1, σημ. 38. — ¹². οὐδὲν οὐ μὴ διοχληθήσεται] = κατ' οὐδέν, παντάπασι δὲν θέλει ἐνοχληθῇ, διότι καθ' ἑσυχον ἀδιοχλεῖ, ἐκταράττει. Ἐπανελήφθη δ' ἐνταῦθα ἡ ἀρνησις πρὸς περισσοτέραν ἐμφασιν. — ¹³. οἱ ἐχιολέκται] (ἐχισ-λέγω) = συλλέγω) οἱ συλλέγοντες, οἱ πιάνοντες ἐχίδνας. Ὁ Κρατῆς γράφει ἐχιόδηκτοι, ὁρμώμενος ἐκ τῆς πεπλανημένης ἰδέας τῶν ἀρχαίων οἵτινες ἐδόξαζον ὅτι ὁ ὑπὸ τῆς ἐχίδνης ὀχληθεὶς, δὲν ἐβλάπτετο ὑπ' οὐδενός ἄλλου ὄφως, καὶ ἐννοῶν ὅτι ὁ Κέβης συμφώνως πρὸς τὴν ὁδὸν ταύτην ἐποίησε ταύτην τὴν παραβολήν, οὐδόλως φροντίσας περὶ τῆς ἀληθείας τοῦ πράγματος. Ἄλλοι γράφουσιν ἐχιόθηραι, ἐχιούθηται καὶ ὁμογενεῖς. — ¹⁴. Γὰρ γὰρ θηρία] Καταχρηστικῶς ἀντι τῶν ἐρπετῶν ὀφλ. τῶν ὄφρων. — ¹⁵. κακοποιούντα] Κατὰ Μοῖριν ἐκακῶς ποιεῖν Ἀττικοί, κακοποιεῖν Ἑλληνες. Κακοποιεῖν = βλάπτειν, κακῶς πράττειν = δυστυχεῖν, εὖ ποιεῖν = εὐερ-

λυπεῖ διὰ τὸ ἔχειν ἀντιφάρμακον αὐτοῦς. Οὕτω καὶ τοῦτον οὐκέτι οὐδὲν λυπεῖ διὰ τὸ ἔχειν τὸ ἀντιφάρμακον. III. Καλῶς ἐμοὶ δοκεῖς¹⁷ λέγειν· ἀλλ' ἐπὶ τοῦτο μοι εἰπέ, τίνας εἰσὶν οὗτοι οἱ δοκούντες ἐκείθεν ἀπὸ τοῦ βουνοῦ περαγίνεσθαι, καὶ οἱ μὲν αὐτῶν¹⁸ ἐστεφανωμένοι ἐμρασιν ποιοῦσιν¹⁹ εὐπροσύνης τινός, οἱ δὲ ἀστεράνωται λύπης καὶ ταρχῆς, καὶ τὰς κνήμας δὲ καὶ τὰς κεφαλὰς δοκοῦσι τετρίφθαι, κατέχονται δὲ ὑπὸ γυναικῶν τινῶν. II. Οἱ μὲν ἐστεφανωμένοι οἱ σεσητωμένοι εἰσὶ²⁰ πρὸς τὴν Παιδείαν, καὶ εὐρακίνονται²¹ τετυχηκότις αὐτῆς· οἱ δὲ ἀστεράνωται²² οἱ μὲν ἀπεγνωσμένοι²³ ὑπὸ τῆς Παιδείας²⁴ ἀνακάμπτουσι, κακῶς

γεταῖν, εὖ πράττειν = εὐτυχεῖν· παθητικὸν τοῦ κακῶς ποιεῖν εἶναι τὸ κακῶς πατχεῖν. — ¹⁷. — [δοκεῖς] τὰ ἀπρόσπεκτα ῥήματα λαμβάνονται πρωτοπικῶς μὲν, ὅταν ὁ λέγων θέλῃ νὰ ἔκωχ. τὸ πρόσωπον, ἀπρωτοπικῶς δὲ ὅταν θέλῃ νὰ ἔκωχ. τὴν πράξιν (τὸ πάθος, τὴν καταστάσιν) αὐτοῦ — ¹⁸. αὐτῶν] γεν. μεριστική ἢ διακριτική, τοῦ ἐστεφανωμένοι. — ¹⁹. ἐμρασιν ποιοῦσιν] Περιφραστικῶς = φαίνονται, δείκνυσθαι ὅτι εὐχουσιν καποικὴν χάριν. — ²⁰. οἱ μὲν ἐστεφανωμένοι οἱ σεσητωμένοι εἰσὶ] Ὡς ὑποκαείμενον ἐκλήπτειν τὸ πρῶτον, πρὸβλ. § 1, σημ. 18. — ²¹. εὐρακίνονται] Κατὰ Πλάτωνα (ἐν Πρωταγόρᾳ) τὸ εὐρακίνεσθαι διακρίσει τοῦ ἡδεσθαι· αὐρακίνεσθαι μὲν γὰρ ἐστὶ, μηχανάζεσθαι τι καὶ φρονήσεως μεταλαμβάνοντα αὐτῇ τῇ διανοίᾳ· ἡδεσθαι δὲ ἐσθιοντά τι ἢ ἄλλο ἡδὺ πάσχοντα αὐτῷ τῷ σώματι. — ²². Οἱ δὲ ἀστεράνωται οἱ μὲν — οἱ δὲ] Ἀντιτῶν δὲ ἀστεράνωτων οἱ μὲν — οἱ δὲ. Σχῆμα καθ' ὅλον καὶ μέρος. — ²³. Οἱ μὲν ἀπεγνωσμένοι] Περὶ τοῦ ἀπογινώσκω ἴδε § 6, σημ. 29. — ²⁴. ὑπὸ τῆς παιδείας] Τὸ παιητικὸν αἶτιον

καὶ ἀθλίως διακείμενοι· οἱ δὲ ἀποδεδειγμένοι καὶ ἀναβε-
 δηκότες πρὸς τὴν Καρτερίαν πάλιν ἀνακκάπτουσι καὶ πλά-
 νωνται ἀνοδία²⁵. Ξ. Αἱ δὲ γυναῖκες, αἱ μετ' αὐτῶν ἀκο-
 λουθεῖσαι, τίνας εἰσὶν αὐταί; Π. λύπαι, ἔρη, καὶ Ὀδύνη
 καὶ Ἀθυμία καὶ Ἀδοξία καὶ Ἀγνοιαί. Ξ. Πάντα κακὰ
 λέγεις αὐτοῖς ἀκολουθεῖν. Π. Νῆ Δίε, πάντα, ἔρη, καὶ
 ἐπακολουθεῖσιν²⁶. Οὗτοι δὲ ὅταν παρχένονται εἰς τὸν
 πρῶτον περίβολον πρὸς τὴν Ἡδυπάθειαν καὶ τὴν Ἀκρα-
 σίαν, οὐχ ἑαυτοὺς αἰτιῶνται²⁷, ἀλλ' εὐθὺς κακῶς λέγουσι²⁸
 καὶ τὴν Παιδείαν καὶ τοὺς ἐκεῖσε βαδίζοντας ὡς ταλαίπω-

τοῦ : ἀπεγνωσμένοι· τρεπομένη δὲ ἡ παθ. σύνταξις εἰς ἐνέργ.
 γίνεται : Οἱ δὲ ἀστεράνωτοι, οὓς ἡ Παιδεία ἀπέγνω κτλ.—
²⁵. ἀνοδία] Ἀντί ἐπιρ. δηλ. μὴ εὐρίσκοντες τὸν δρόμον, εἰς
 μέρος· ὅπου ὁδὸς δὲν ὑπάρχει.—²⁶. ἐπακολουθεῖσιν] Τὸ ἐπα-
 κολουθεῖν σημ. πλέον τοῦ ἀπλοῦ ἀκολουθεῖν, τούτέστιν ἀκολου-
 θεῖν προθύμως καὶ κατόπιν τινός· ἐκ φόβου μὴ με διαφύγῃ, με-
 ταφορικῶς δὲ καταγίνομαι εἰς τι, προσέχω μὴ τι ἀποτύχω
 τούτου.—²⁷. αἰτιῶνται] Ἀποθ. μετὰ σημασίας ἐνέργ.=ἀ-
 ποδίδω τὴν αἰτίαν εἰς τινα, κατηγορῶ. Ὁ παρὰκ. ἡττάμαι ἔχει
 ἐνέργ. καὶ παθ. σημασίαν, ὁ δὲ ἀόρ. ἡττήθη μόνον παθητικῇ.
 τὸ παθητ. τούτου συνήθως ἐκφέρεται περιφραστικῶς=αἰτίαν
 ἔχειν, δι' αἰτίας ἔχειν, ἐν αἰτία ἔχειν, οὐδέποτε αἰτιασθαι,
 ὡς καὶ ὁ : ὑποψίαν ἔχειν=ὑποπτεῖσθαι παθ. τοῦ : ὑποπ-
 τεύειν, διαβολὴν ἔχειν=διαβάλλεσθαι παθ. τοῦ διαβάλλειν
 κτλ.—²⁸. κακῶς λέγουσι]=κακολογεῖσιν, κατηγοροῦσι, τοῦ
 ὁποῦ παθ. εἶνε τό : κακῶς ἀκούειν=κακολογεῖσθαι, ὡς καὶ
 εὐ λέγειν=ἐπαινεῖν τοῦ ὁποῦ παθ. εἶνε τό : εὐ ἀκούειν=
 ἐπαινεῖσθαι.—²⁹. ταλαίπωροι] (ἐκ τοῦ τλάω=ὑπομένω καὶ

ροι²⁹ καὶ ἀθλίαι εἰσι καὶ κακοδαίμονες, οἱ τὸν βίον τὸν παρ'
 αὐτοῖς καταλιπόντες κακῶς ζῶσι³⁰ καὶ οὐκ ἀπολαύουσι
 τῶν παρ' αὐτοῖς ἀγαθῶν³¹. Ξ. Ποῖα δὲ λέγουσιν ἀγαθὰ
 εἶναι; Π. Τὴν Ἀσωτίαν καὶ τὴν Ἀκρασίαν, ὡς εἶπαι ἄν-
 τις ἐπὶ κεφαλαίῳ³². Τὸ γὰρ εὐαγεῖσθαι³³ βροσχημάτων τρό-
 πον καὶ ἀπολαύειν μέγιστον ἀγαθὸν ἡγοῦνται εἶναι. Ξ. Αἱ
 οὖν ἐκεῖθεν παραγιγνώμεναι ἕτεραι γυναῖκες ἱλαραί τε καὶ
 γελωσται τίνας καλοῦνται; Π. Δόξαι, ἔρη· καὶ ἀγαγεῖσθαι
 πρὸς τὴν Παιδείαν τοὺς εἰσελθόντας πρὸς τὰς Ἀρετὰς ἀ-
 νακκάπτουσι ὅπως ἑτέρους ἀγάγωσι καὶ ἀναγγεῖλωσιν ἐπι-
 ευδαίμονες ἤδη γεγονάσιν, οὓς τότε ἀπήγαγον. Ξ. Πότερον

πῶρος, ὅπερ σημ. ῥοζος ἢ σκληρῶμα ἐν τοῖς ὀστέοις ἢ ἐν ταῖς
 κλειδώσεσι γινόμενον), ἐπομένως ὁ βαρέως καὶ ἐπιπόνως ὑ-
 ποτέρων, ἀθλίας· ἐλαεινός, δυστυχής.—³⁰. οἱ τὸν βίον—κακῶς
 ζῶσι]=διότι τὸν βίον τὸν παρ' αὐτοῖς καταλιπόντες κακῶς
 ζῶσι· διότι πολλάκις ἐκ τῶν ἀναφορικῶν λόγων ἐκφέρεται αἰ-
 τιον, οἶον, θαυμαστὸν ποιεῖς, ὅς ἡμῖν μὲν οὐδὲν ὀδῶς· δι-
 ὅτι. Ξεν. Ἀπ. 1, 2, 64, αὐτόθ. 2, 3, 15 «ἄτοπα λέγεις,
 ὦ Σώκρατες, καὶ οὐδαμῶς πρὸς σοῦ, ὅς γε καλεῖσαι ἐμὲ νεώ-
 τερον ὄντα καθηγεῖσθαι».—³¹. οὐκ ἀπολαύσωσι—τῶν—ἀ-
 γαθῶν.] Οἱ παραδεδομένοι εἰς τὰς ἡδονὰς καὶ διεφθαρμένοι ἄν-
 θρωποι λατρεύουσιν αὐτῷ καὶ δὲν παρατηροῦσι τοῦ σοφούς καὶ
 ἰσχυροῦς ἀνδρός, οἵτινες δὲν εἶνε ἐκδοτοὶ εἰς τὸ κερταῖον,
 πῶμα εὖριον γὰρ ἀπεθνήσκωμεν, ἀλλὰ καταγίνονται εἰς
 τὴν πρόδον τῆς ἀρετῆς καὶ βελτίωσιν τῆς ἀληθοῦς παιδείας,
 ἥτις εἶνε ἡ μὲν καθαρὰ καὶ εἰλικρινὴς ἡδονὴ τῆς ψυχῆς.—³².
 Ἐπὶ κεφαλαίῳ] ἢ ἐπὶ ἐνταῖθα ἐπιρρηματ. ἐνταῖθα καὶ σημ.
 τρόπον=συντόμως.—³³. τὸ γὰρ εὐαγεῖσθαι] τὸ εὐαγ. εὐα-

οὖν, ἔφην ἐγώ, αὐταὶ εἰπὼ πρὸς τὰς ἀρετὰς εἰσπορεύονται·
 Π. Ἐφην, οὐ. Οὐ γὰρ θέμις Δόξαν εἰσπορεύεσθαι πρὸς τὴν
 Ἐπιστήμην¹, ἀλλὰ τῇ παιδείᾳ παραδιδόσθαι αὐτοὺς. Εἶτα,
 ὅταν ἡ Παιδεία παραλάβῃ, ἀνακάμπτουσιν αὐταὶ πάλιν ἄλ-
 λους ἄξουσιν². ὥσπερ αἱ νῆες³ τὰ φορτία ἐξελόμεναι πάλιν ἀνακάμπτουσι καὶ ἄλλων τινῶν γεμίζονται.

§ 14) Ξ. Ταῦτα μὲν δὴ καλῶς μοι δοκεῖς, ἔφην, ἐξη-
 γείσθαι. Ἀλλ' ἐκεῖνο⁴ οὐδέπω⁵ ἡμῖν δεδήλωκας, τί προσ-
 τάττει τὸ Δαιμόνιον τοῖς εἰσπορευομένοις⁶ εἰς τὸν βίον παι-

χεῖν σημ. διδῶ εἰς τινὰ καλὰ φαγητὰ, τὸ δὲ μετ. εὐωχεῖσθαι
 σημ. φιλεῦσθαι πλουσιοπαρόχως, ὅθεν τρώγω καὶ πίνω καὶ ἄ.
 κοινῶς ξεραντόνω.—². Οὐ γὰρ θέμις—πρὸς τὴν Ἐπιστήμην
 Ἡ δοξασία δὲν εἶναι ἀληθῆς παιδεία οὔτε ἐπιστήμη, ἀλλὰ μέ-
 σον διὰ τοῦ ὁποίου εἰσερχόμεθα εἰς τὴν παιδείαν καὶ ἐπι-
 στήμην, διότι ἐξετάζοντες τὰς διαφορὰς δοξασίας καὶ ὑποθέ-
 σεις τῶν πραγμάτων δυνάμεθα ν' ἀποκτήσωμεν τὴν ἀληθῆ
 καὶ βεβαίαν ἐπιστήμην, ἣτις εἶναι γνῶσις ἀκριβὴς καὶ ἀναν-
 τέρρητος, ἐν ᾗ ὁ νοῦς τοῦ ἀνθρώπου ἀναπύεται.—³. ἄξουσιν
 τελ. μετοχή. ἣτις φέρεται συνιθεῖσθαι κατὰ μέλλοντα χρόνον
 καὶ σπανίως κατ' ἐνεστώτα, διότι ἐξαρτᾶται ἐκ ῥήματος κινή-
 σεως σημαντικοῦ.—⁴. αἱ νῆες] Κυρίως νῆες εἶναι αἱ μακρὰί
 καὶ πολεμικαί, πλοῖα δὲ τὰ κοῖλα καὶ φορτηγὰ.—⁵. ἐκεῖνο]
 Προεξαγγελτικὸν τῶν ἐπομένων.—⁶. οὐδέπω] Ἐπὶ χρόν. καὶ
 λέγεται ἐπὶ πραγμάτων παρελθόντων ἢ ἐνεστώτων, ἅπερ δὲν
 ἐγένοντο ἀκόμῃ, ἀλλὰ δυνατόν να γείνωσιν ἐν τῷ μέλλοντι
 τοῦ ἐνεστώτος ἢ τοῦ παρελθόντος=ὄχι ἀκόμῃ, ὄχι ἔτις τῶρα
 τίθεται δὲ μετ' ἐνεστώτος ἢ παρελθόντος χρόνου ὁριστικῆς
 ὡς ἐνταῦθα. ³. τοῖς εἰσπορευομένοις! τὸ ἑλμεστον ἀντικ. τοῦ
 προσταττει, ὅπερ εἶναι καὶ ὑποκ. τοῦ ἀπαρεμ. ποιεῖν· διότι

εἶναι Π. Θάραυν, ἔφην. Διὸ καὶ ὑμεῖς θαρρεῖτε πάντα γὰρ
 ὑμῖν εἰρηγήσονται καὶ οὐδὲν ἀποκρύψει. Ξ. Καλῶς λέγεις,
 ἔφην ἐγώ—Εκτείνας οὖν τὴν χεῖρα πάλιν, Π. Ὁράτε,
 ἔφην, τὴν γυναῖκα ἐκείνην, ἣ δοκεῖ τυρλὴ τις εἶναι καὶ ἐπὶ
 λήθου στραγγύλου ἐστάναι, ἣν καὶ ἄρτι ὑμῖν εἶπον ὅτι
 Τύχη καλεῖται. Ξ. Ὁρῶμεν. Π. Ταύτῃ κελεύει, ἔφην, μὴ
 πιστεύειν, καὶ βέβαιον μηδὲν νομίζειν μηδὲ ἀσφαλὲς ἔχειν
 ὅ,τι ἂν παρ' αὐτῆς λάβῃ τις, μηδὲ ὡς ἴδια ἡγεῖσθαι⁷. Οὐ-
 δὲν γὰρ κωλύει ταῦτα πάλιν ἀφελῆσθαι καὶ ἑτέρῳ διδόναι
 πολλάκις γὰρ τοῦτο εἶωθε ποιεῖν. Καὶ διὰ ταύτην οὖν τὴν
 αἰτίαν κελεύει πρὸς τὰς παρ' αὐτῆς δόσεις⁸ ἀητητήτους γί-
 γνεσθαι, καὶ μήτε χαίρειν ὅταν διδῶ, μήτε ἀθυμεῖν ὅταν ἀ-
 τέληται, καὶ μήτε ψέγειν αὐτὴν μήτε ἐπαινεῖν. Οὐδὲν γὰρ

πολλάκις ὑποκ. τοῦ ἀπαρεμ. εἶναι τὸ ἀντικείμεν. τοῦ ἐξ οὗ ἐ-
 ξαρτᾶται ῥήματος ἢ ἄλλος τις προσδιορισμὸς αὐτοῦ.—⁷. ἄρτι
 —ὀλίγον ἔμπροσθεν, πρὸ ὀλίγου· τίθεται δὲ ἐπὶ παρελθόν-
 των πραγμάτων, ἀλλὰ μὴ πολὺ ἀπεχόντων τοῦ ἐνεστώτος καὶ
 συντάσσεται μετὰ παρελθόντος χρόνου ὁριστικῆς, ἀλλ' ἐνίστα
 καὶ μετ' ἐνεστώτος ὅταν λαμβάνηται ἀντὶ τοῦ νυνί, ἢ ὅταν
 ὁ ἐνεστὼς εἶναι ἱστορικὸς οἷον ἄρτι θαυρῶντες· ἄρτι ἦκω.—⁸.
 ὡς ἴδια ἡγεῖσθαι] ἐνν. εἶναι ἐκεῖνα ἃ ἂν λάβῃ τις παρ' αὐ-
 τῆς. τὸ ἡγεῖσθαι ἀντὶ μὲν τοῦ ὁδηγῶ προπορευόμενος ὅστ. ἢ
 ὅστ. καὶ αἰε. ἢ ὅστ. καὶ γεν. συντάσσεται, οἷον. τοῖς φίλοις
 ἡγεύμεθα, ἡγεύμαι τινι τὴν ὁδὸν ἢ τῆς ὁδοῦ· ἀντὶ δὲ τοῦ ἡ-
 γεμεύω γεν. οἷον, ἡγεύμαι τοῦ στρατεύματος, ἀντὶ δὲ τοῦ
 νομίζω αἰε. ἢ ἀπαρ. καὶ διπλῇ αἰε. ὡς ἐνταῦθα κατ' ἐλλειψιν
 τοῦ εἶναι.—⁹. πρὸς τὰς παρ' αὐτῆς δόσεις] Ὅσα τὰ σημεῖα

ποιεῖ μετὰ λογισμοῦ, ἀλλ' εἰκῇ καὶ ὡς ἐτυχε πάντα, ὥς-
περ πρότερον ὑμῖν ἔλεγον. Διὰ τοῦτο οὖν τὸ Δαιμόνιον κε-
λεύει μὴ θαυμάζειν⁷ ὅ,τι ἂν πράττῃ αὕτη⁸, μηδὲ γίνε-
σθαι ὁμοίους τοῖς κακοῖς τραπεζίταις. Καὶ γὰρ ἐκεῖνοι, ὅταν
μὲν λάβωσι τὸ ἀργύριον⁹ παρὰ τῶν ἀνθρώπων, χαίρουσι
καὶ ἴδιον νομίζουσιν εἶναι· ὅταν δὲ ἀπαιτῶνται, ἀγανακτοῦ-
σι καὶ δεινὰ εἶναι πεπονθέναι¹⁰, οὐ μνημονεύοντες ὅτι ἐπὶ
τούτῳ¹¹ ἔλαβον τὰ θέματα¹², ἐφ' ᾧ οὐδὲν κωλύειν¹³ τὸν
θέμενον πάλιν κομίσασθαι. Ὡσαύτως τοίνυν κελεύει ἔχειν

ωθέντα ἐν § 4. σημ. 8.—⁷. τὸ Δαιμόνιον κελεύει μὴ θαυμά-
ζειν| τὸ νὰ θαυμάζῃ τις καὶ ν' ἀπορῇ εἰς οἰανδήποτε πρᾶγμα
εἶνε σημεῖον βαρβαρότητος καὶ ἀμαθίας, διότι ὁ ἀπαίδευτος μὴ
δυνάμενος νὰ ἐμβαθύνῃ καὶ διευκρινήσῃ τὰς αἰτίας τῶν φαι-
νομένων εἰς πάντα ὅσα βλέπει θαυμάζει καὶ ἀπορεῖ, ἐν ᾧ ἀπ'
ἐναντίας ὁ πεπαιδευμένος, ὡς γινώσκων τὰς αἰτίας τῶν φαι-
νομένων οὐδόλως θαυμάζει. Ὅθεν τὸ μὴ θαυμάζειν εἶναι ἴ-
διον σοφοῦ.—⁸. ὅ,τι ἂν πράττῃ αὕτη| ἢ πρότ. αὕτη εἶναι ἀν-
τικείμεν. τοῦ: θαυμάζειν.—⁹. ἀργύριον| ἄργυρος μὲν καὶ χρυ-
σὸς εἶναι τὰ μέταλλα, ἀργύριον δὲ καὶ χρυσίον τὰ ἐξ αὐτῶν
γινόμενα νομίσματα.—¹⁰. δεινὰ—πεπονθέναι|=δεινὰ πάθῃ,
διότι τὸ σύσσειχον οὐσιαστικ. ἢ ἐσωτερικὸν ἀντικείμεν. παραλεί-
πεται καὶ τίθεται μόνον ὁ ἐπιθετικὸς αὐτοῦ προσδιορισμὸς, ὅς-
τις τότε μεταβάλλεται εἰς οὐδ. γένος συνήθως πληθυντικόν,
οἶον, θέομαι σου τὰ δίκαια=δικαίας δεήσεις κτλ.—¹¹. ἐπὶ
τούτῳ| ἢ ἐπὶ σημ. συμφωνίαν.—¹². τὰ θέματα| δηλ. ὅσα ἐνέ-
χειρα ἔδωκαν εἰς αὐτοὺς μέχρι τῆς ἐπιστροφῆς τῶν χρημά-
των, τὰ ὅποια ἔλαβον παρ' αὐτῶν. τὰ θέματα ἔλεγον οἱ ἀρ-
χῆται παρακαταθήκας, θέματα δὲ ταῦτα λέγει καὶ ὁ Πλούταρχος
Ἡθ. κ' σ. 4168.—¹³. κωλύειν| τελικὸν ἀπάρην. ἐξαρκῶ-

τὸ Δαιμόνιον καὶ πρὸς τὴν παρ' αὐτῆς ὁσίν· καὶ μνημο-
νεύειν ὅτι ταιαύτην ἔχει φύσιν ἡ Τύχη, ὥστε ἂ δέδωκεν
ἀρελέσθαι¹⁴ καὶ ταχέως δοῦναι πολλαπλάσια, αὐθις¹⁵ δὲ
ἀρελέσθαι ἂ δέδωκεν· οὐ μόνον¹⁶ δὲ, ἀλλὰ καὶ τὰ προῦ-
πάρχοντα¹⁷. Ἀ γοῦν ἂν διδοῖ¹⁸ κελεύει¹⁹ λαμβάνειν παρ' αὐ-
τῆς καὶ συντόμως ἀπελθεῖν ἔχοντας πρὸς τὴν βεβαίαν καὶ
ἀσφαλῆ ὁσίν, Ξ. Ποίαν ταύτην; ἔρην ἐγώ. Π Ἦν λήφον-
ται παρὰ τῆς Παιδείας²⁰, ἣν διασωθῶσιν ἐκεῖ. Ξ. Αὕτη²¹
οὖν τίς ἐστιν; Π. Ἡ ἀληθῆς ἐπιστήμη, ἔρην, τῶν συμ-
φερόντων, καὶ ἀσφαλῆς ὁσὶς καὶ βεβαία καὶ ἀμετάβλητος.
Φεύγειν²² οὖν κελεύει συντόμως πρὸς ταύτην· καὶ ὅταν ἔλ-

μενον ἐκ τοῦ: ἐφ' ᾧ ἢ ἐφ' ᾧ ὥστε οὕτω συντάσσεται.—¹⁴ ὥστε
—ἀρελέσθαι| Ἡ σημασία τοῦ: ὥστε μετ' ἀπαραμάρτου εἶναι
ὅτι: ἡ ἰδιότης ἢ ἡ ἐνέργεια εἶναι ταιαύτη, ὥστε δύναται νὰ ἐ-
πιβῇ τὸ περὶ οὗ ὁ λόγος ἀποτέλεσμα, δὲν ἐκφράζει ὁμοῦς ὅτι
καὶ ὧντος ἐπῆλθεν.—¹⁵. αὐθις| τὸ αὐθις διαφέρει τοῦ αὐθι,
καθ' ὅσον τὸ μὲν αὐθις σημ. πάλιν ἢ μετὰ ταῦτα, τὸ δὲ αὐθι
αὐτόθι, ἐκεῖ.—¹⁶. οὐ μόνον δὲ|=οὐ μόνον ἀρκιστὶ ἂ δέδωκεν,
ἀλλὰ καὶ τὰ προῦπάρχοντα ἢ οἱ σύνθεσις εἶναι κλιμακωτῇ,
χωροῦντα ἐκ τῶν μικροτέρων καὶ ἥττον σπουδαίων εἰς τὰ σπου-
δαιότερα.—¹⁷. τα προῦπάρχοντα| Δηλ. τὰ ἀγαθὰ, τὰ κτήμα-
τα, ἅτινα εἶχον αὐτοὶ πρότερον, πρὶν τοῖς ὁσίν ἢ τῇ τύχῃ ταῦ-
τα.—¹⁸. διδοῖ| Δηλ. ἡ Τύχη.—¹⁹. κελεύει| τὸ Δαιμόνιον.—
²⁰. Ἦν λήφονται| Κατ' ἐλλείψιν τοῦ δεικτικού δηλ. αὕτη ἢ
ὁσὶς ἐστίν, ἣν λήφονται παρὰ τῆς Παιδείας.—²¹. Αὕτη| Δηλ.
ἡ βεβαία καὶ ἀσφαλῆς ὁσὶς.—²². Φεύγειν| τοῦτο εἶναι παρ.
τοῦ διώκειν. Ὁ παρ. ἐνεστ. καὶ παρκατ. καὶ ὁ παρ. ἀορ. ἐφεύ-
χθην εἶναι τῶν μετγν. ὁ δὲ παρ. παρκατ. πέφυγμα ἀπαντᾷ

ἔσσι πρὸς τὰς γυναῖκας ἐκεῖνας, ὥς καὶ πρότερον εἶπον ὅτι Ἀκασσία καὶ Ἡούπαθεια καλοῦνται²³, καὶ ἐντεῦθεν καλεῖται συντόμως ἀπαλλάττεσθαι²⁴, καὶ μὴ πιστεύειν μηδὲ ταύταις μηδέν. Ὡς δ' ἂν πρὸς τὴν Ψευδοπαιδεῖαν ἀρίκωνται, καλεῖται αὐτοῖς χρόνον τινὰ ἐνδιατρίψαι καὶ λαβεῖν ὅ,τι ἀν βούλωνται παρ' αὐτῆς, ὥσπερ ἐφόδιον²⁵, εἴτα ἐντεῦθεν ἀπιέ-
λαι πρὸς τὴν ἀληθινὴν Παιδεῖαν συντόμως. Ταῦτ' ἐστὶν ἃ προστάττει τὸ Δαιμόνιον. Ὅστις τοίνυν παρ' αὐτὰ²⁶ τι ποιεῖ ἢ παρακούει, ἀπόλλυται κακὸς κακῶς²⁷. Ὁ μὲν δὴ μῦθος, ὡς ἔστιν, ὁ ἐν τῷ πίνακι²⁸ τοιοῦτος ὑμῖν²⁹ ἐστίν. Εἰ δὲ δεῖ τι

ἔπαξ μόνον ἐν τῇ μετοχῇ μετὰ παθ. σημασίας. —²³ εἶπον ὅτι —καλοῦνται] τὸ μὲν λέγω συνταξ. συνηθέστατα μετὰ εἰδικῆς προτ. τὸ δὲ φησὶ συνηθέστατα μετὰ εἰδ. ἀπαρεμφάτου. —²⁴ ἀπαλλάττεσθαι| μέσ. αὐτοπαθ. = ἀπαλλάττειν ἑαυτοὺς = ἀναχωρεῖν, ἀπομακρύνεσθαι ἀπὸ τινος μέρους. —²⁵ ἐφόδιον| ἐφόδιον λέγεται πᾶν ὅ,τι εἶναι ἀναγκαῖον εἰς ὁδοιπορίαν, ἐπὶ δὲ καὶ τὰ ἐξοδα τοῦ στρατεύματος εἰς ὁδοιπορίαν, ἐν γένει πᾶν ὅποτε ἀπαιτούμενον, ἀναγκαῖον διὰ τι. Ἐφόδια δὲ, ὅπερ παρεχέται εἰς ἡμᾶς ἡ Ψευδοπαιδεῖα εἶναι ἡ μουσικὴ, ἡ ῥητορικὴ κτλ. Καλεῖ δὲ ψευδοπαιδεῖαν τὰς μαθήσεις ταύτας οὕτως ψευδομένας. ἀλλ' ὥς ἔχουσας μὲν ἀσκήσιν νοὸς καὶ ἐκτελεῖν ἐννοιῶν καὶ ὅπως μὴ συντελούσας ὁμῶς εἰς τὴν δι-
αφρονήσασθαι καὶ βεβήτωσιν τῶν ἡθῶν τοῦ ἀνθρώπου, ὅπερ ἐστὶν ἀναγκαῖοτατον εἰς τὸν βίον ἡμῶν. διὰ τοῦτο λοιπόν, ὅφ' οὐ λαβόντων, ἀπὸ τῆς ψευδοπαιδεῖας ὥσπερ ἐφόδιον τ' ἀνωτέρω περὶ τὴν πορείαν πορεύονται ἐπειτα εἰς τὴν ἀληθινὴν παιδεῖαν, ἣτις ἐστὶν ἡ τῶν ἡθῶν διαταξίς. —²⁶ παρ' αὐτὰ| Ἡ παρὰ ἐνταῦθα σημ. τὸ ἐκ τῆς ἡθῶν διαταξίς. —²⁷ κακὸς κακῶς] Κακὸς ὅγλ. ὃν ἀπόλλυται κακῶς· ἐτέθησαν δὲ ἀμφό-

προσπυθέσθαι³⁰ περὶ ἐκάστου τούτων, οὐδεὶς φθόνος³¹. ἐγὼ γὰρ ὑμῖν φράσω³².

§ 12). Ξ. Καλῶς λέλεις, ἔφη ἐγώ. Ἀλλὰ τί καλεῖται αὐτοὺς τὸ Δαιμόνιον λαβεῖν παρὰ τῆς Ψευδοπαιδεῖας; Π. Ταῦτ' ἃ δοκεῖ εὐχρηστοῦ εἶναι. Ξ. Ταῦτ' οὖν τίνα ἐστί; Π. Γράμματα³³, ἔφη, καὶ τῶν ἄλλων μαθημάτων³⁴ ἃ καὶ Πλά-

τα κατὰ σῶμα χειριεντισμοῦ. —²⁸ ὁ ἐν τῷ πίνακι| περιε-
χόμενος ὅγλ. —²⁹ ὑμῖν| δοτ. τῆς ὡφείλειαις ἢ χαριστικῇ, =
πρὸς χάριν, πρὸς ὡφέλειάν σας. —³⁰ προσπυθέσθαι| ἢ πρὸς
ἐνταῦθα σημ. προσθήκην. Τὸ προσπυθέσθαι εἶναι ἀόρ. ὅ. τοῦ
προσπυθάνομαι = πρὸς τοῖς ἄλλοις μαθήματι, ἐρωτῶ, πληροφο-
ροῦμαι. —³¹ οὐδεὶς φθόνος| προβλ. § 2. τεκμ. 1. —³² φρά-
σω] Τὸ ἐνεργ. φράζω σημ. λέγω, φανερόνω, ἐξηγῶ, τὸ δὲ
μέσον φράζομαι κυρίως δεικνύω ἑαυτῷ, ἐπαμείνω· δεικνύ-
μαι, ἀναλογίζομαι, συλλογίζομαι. —³³ Γράμματα] Γράμματα
οἱ ἀρχαῖοι ἐκάλουν τὰς ἐκ τῶν σχολείων ἀρυσμένας προκα-
ταρκτικὰς γνώσεις, τὰς δὲ ὑψηλοτέρας ἐπιστήμας, ἥτοι ῥη-
τορικὴν, φυσικὴν κτλ. ἐκάλουν μαθήματα. —³⁴ μαθημάτων|
γεν. διακρίτ. ἀποδιδομένη εἰς τὴν ἐξυπακουσμένην ὁκτ.
ἀντων. ὅγλ. καὶ τῶν ἄλλων μαθημάτων ἐκεῖνα, ἃ καὶ Πλά-
των φησὶν. Περὶ δὲ γραμμάτων καὶ ἄλλων μαθημάτων κυ-
ρίως πραγματεύεται ὁ Πλάτων ἐν τῷ 7ῳ βιβλίῳ περὶ νόμων.
Καὶ τοῦτο κατὰ τινὰς ἀποδεικνύει ὅτι ὁ παρὼν διάλογος δὲν
εἶναι τοῦ Κέβητος, διότι ἄλλως ἐν ἤθειαν ὀνταίρει χωρίον
τοῦ συμμαθητοῦ τοῦ Πλάτωνος. —³⁵ Πλάτων| Πλάτων ὁ φιλό-
σοφος ἦν υἱὸς τοῦ Ἀρίστωνος καὶ τῆς Περικτιόνης γεννηθεὶς
τὸ 429 π. Χ. Κατ' ἀρχὰς ἐκαλεῖτο Ἀριστοκλῆς, εἴτα δὲ με-
τωνομάσθη Πλάτων ὑπὸ τοῦ διδασκάλου τῆς παλαιστράς διὰ
τοὺς πλατεῖς ὄμους τοῦ ἢ ὑπὸ τοῦ Σωκράτους διὰ τὴν πλατύ-
τητα τοῦ νοῦς του. Ὁ φιλόσοφος εὐτοὺς συνέγραψε πλείους

των³ φησὶν ὥσπερ χαλίνου τινος δύναμιν ἔχειν τοῖς νέοις, ἵνα μὴ εἰς ἕτερα περισπῶνται. Ξ. Πότερον δὲ ἀνάγκη ταῦτα λαβεῖν ἂν μέλλῃ τις ἤξειν⁴ πρὸς τὴν ἀληθινὴν Παιδείαν, ἢ οὐ; Π. Ἀνάγκη μὲν οὐδεμία, ἔφη· χρήσιμα μὲντοι ἐστὶ πρὸς οὗτο· Π. Ὅτι βελτίους γενέσθαι οὐδὲν συμβάλλεται ταῦτα. Ξ Οὐδὲν ἄρα λέγεις ταῦτα χρήσιμα εἶναι πρὸς τὸ βελτίους γενέσθαι ἀνδράς; Π. Οὐδὲν· ἐστὶ γὰρ καὶ ἄνευ τούτων βελτίους γενέσθαι, ὅμως δὲ οὐκ ἄχρηστα κακείνῃ ἐστιν. Ὡς γὰρ δι' ἐρμηνέως συμβάλλομεν τὰ λεγόμενά ποτε ὅμως μὲντοι γὰρ οὐκ ἄχρηστον ἦν καὶ ἡμᾶς αὐτοὺς τὴν φωνὴν εἰδέναι (ἀκριβέστερον γὰρ ἂντι συνήκαμεν) οὕτω καὶ ἄνευ τούτων τῶν μαθημάτων οὐδὲν κωλύσει γενέσθαι⁵. Ξ. Πότερον οὐδὲν

διαλόγους, ἐν οἷς περιέχονται αἱ ἀρχαὶ τῆς φιλοσοφίας αὐτοῦ τε καὶ τοῦ διδασκάλου τοῦ Σωκράτους, καὶ οἵτινες ἐμφαίνουσι τὸ ἐξοχὸν τῆς μεγαλαυρίας του, τὸ βάθος τοῦ νοός του καὶ τὴν λαμπρότητα τῆς φαντασίας του. Ἐνεκα δὲ πάντων τούτων ἐτιμήθη ὑπὸ τῶν συγχρόνων καὶ μεταγενεστέρων του μὲ τὸ ἐπώνυμον Θεῖος —¹. τοῖς νέοις] δοτ. τοῦ προσώπου, αναφορικῶς πρὸς τὸ ὁποῖον ἀληθεύει τι (δοτ. τῆς ἀναφορᾶς). —². εἰ μέλλῃ τις ἤξειν] Τὸ ῥῆμα μέλλω, καθὼς καὶ τὰ ἐπαγγελτικὰ, ἐλπιστικὰ καὶ ἀπειλητικὰ ὡς φύτει ἔχοντα μέλλοντος σημασίαν συντάσσ. συνήθως μετ' ἀπαρεμ. μελλ. χρόνου. Παρ. καὶ § 3. σημ. 13. —³. ἐστὶ] Τὸ ἐστίν, ἐξεστίν, ἐνεστί τιθεμένα μετ' ἀπαρεμ. σημ. τὸ δυνατόν νά· ἀλλὰ τὸ μὲν ἐνεστί ἐπὶ τῶν φυσικῶς δυνατῶν, τὸ δὲ ἐξεστίν ἐπὶ τῶν ἡθικῶς (εἶνε συγκεχωρημένον); τὸ δὲ ἐστίν ἐπομφοτερίζει· ὥσπερ οὕτως δὲ καὶ τὸ πάρεστιν, ἀλλὰ μὲ τὴν ἐννοίαν τῆς εὐκολίας, ἐπειδὴ, πάρεστί μοι ποιῆσαι, σημ. ἡμπορῶ χωρὶς τινα

πράχουσιν οὗτοι οἱ μαθηματικοί⁶ πρὸς τὸ βελτίους γενέσθαι τῶν ἄλλων ἀνθρώπων⁷; Π. Πῶς μέλλουσι πράχειν ἐπειδὴ φαίνονται ἡπατημένοι περὶ ἀγαθῶν καὶ κακῶν⁸, ὥστε καὶ

δυσκολίαν νά τὸ κάμω. Ἐνίοτε ὅμως τὸ ἐξεστὶ καὶ ἐνεστί ἀνταλλάσσονται διὰ λόγους ῥητορικούς. —¹. οὕτω καὶ ἄνευ τούτων — κωλύσει γενέσθαι] ἐνν. βελτίους. Ἡ ὁμοιότης αὐτῆς δὲν φαίνεται τόσο σαφῆς, διότι ἐξάγεται συμπέρασμα ἐναντίον τῆς ἀνωτέρας προτάσεως, ὅτι ὅλῃ ταῦτα τὰ μαθήματα δὲν εἶναι ἄχρηστα, διὰ τοῦτο πολλοὶ ἐπειράθησαν νά διορθώσωσι τὸ χωρίον, ὡς καὶ ὁ ἀείμνηστος Κοραῆς διορθῶν οὕτω: καὶ τούτων τῶν μαθημάτων οὐδὲν κωλύσει γενέσθαι· ἀλλ' οὐδεὶς ἠδυνήθη ἀκριβῶς νά λύσῃ τὴν ἀπορίαν ταύτην. —². οἱ μαθηματικοί] ἐνταῦθα ἡ λέξις δὲν ἔχει μερικὴν σημασίαν, ἀλλὰ γενικὴν σημαίνουσα πάντα ἐμπειρον καὶ κατόστοχον τῶν μαθημάτων, τούτεστι τὸν γραμματισμένον κατὰ τὴν κοινὴν ἐκφράσιν· οὕτω καὶ νῦν ἐν τῇ καθωμλημένη λέγομεν, ὁ τάδε εἶνε μαθηματικός (εἰς τὰ ἱστορικά, φυσικά κτλ.) δηλ. ἐδιδάχθη αὐτὰ παρὰ διδασκάλου εἰδήμονος τούτων καὶ οὐχὶ ἐκ πείρας. —³. ἀνθρώπων] γεν. συγκριτική. —⁴. ἡπατημένοι περὶ ἀγαθῶν καὶ κακῶν] ἐκ τῆς μὴ ὀρθῆς διακρίσεως περὶ τῆς φύσεως τοῦ ἀγαθοῦ καὶ τοῦ κακοῦ ἐγένοντο πολλοὶ ἀμφισβητήσεις μεταξὺ τῶν ἀρχαίων. Οἱ στωϊκοὶ ἐφρόνουν ὅτι τὸ ἀγαθὸν καὶ ἡ εὐδαιμονία συνίστατο εἰς τὴν αὐταπάρνησιν, εἰς τὴν λιθίνην ἀπάθειαν, εἰς τὴν ἀνδραποδισμόν τῆς φύσεως καὶ καταστάσεώς μας ἄνευ ἐλευθέρου ἐναρμείας τῆς συνειδήσεως καὶ τῆς θελήσεως ἡμῶν· ταυτοῦτος δὲ φύσεως ἀρετὴ προώριεται μᾶλλον διὰ τὰ κτήνη, παρὰ διὰ τὸν λογικὸν ἄνθρωπον. Οἱ περιπατητικοὶ ἰθεώρουν ὡς ἀγαθὸν τὸ ὠφέλιμον καὶ τὸ ἡδύ, ὡς καὶ οἱ Ἐπικούρειοι συγκαίμενον ἐκ τῆς φρονήσεως συντημένῃς μετὰ τῆς ἡδονῆς καὶ ἄλλοι ἄλλως ὦν τὴν περὶ ἀγαθοῦ καὶ κακοῦ δοξασίαν παραλείπομεν

οὐ ἄλλοι, καὶ ἔτι κατεχόμενοι ὑπὸ πάσης κακίας; οὐδὲν γὰρ κωλύει εἰδέναι μὲν γράμματα καὶ κατέχειν τὰ μαθήματα πάντα, ὁμοίως δὲ¹¹ μέθυσον¹² καὶ ἀκρατὴ εἶναι καὶ φυλάκ-
γυρον καὶ ἄδικον καὶ προδότην¹³ καὶ τὸ πέρας¹⁴ ἄφρονα¹⁵. Ξ.
Ἀμέλει¹⁶ πολλοὺς τοιούτους ἐστὶν ἰδεῖν. Π. Πῶς οὖν οὗτοι
προέχουσιν, ἔφη, εἰς τὸ βελτίους ἀνδρας γενέσθαι ἕνεκα τού-
των τῶν μαθημάτων; Ξ. Οὐδαμῶς φαίνεται ἐκ τούτου τοῦ
λόγου¹⁷. Ἀλλὰ τί ἐστίν, ἔφη, ἐγὼ, τὸ αἴτιον ὅτι ἐν τῷ

μὴ ἐπιτρέποντος τοῦ χώρου. Μόνη ἡ ἠθικὴ τοῦ Εὐαγγελίου
ἔλυσεν ἐπακριδῶς τὸ ἀκινήτως τοῦτο ζήτημα περὶ τῆς συ-
σσεως τοῦ ἀγαθοῦ καὶ τοῦ κακοῦ. —¹¹. ὁμοίως δὲ| ἐνν. τοῖς μὴ
εἰδῶσι καὶ μὴ κατέχουσι. —¹². μέθυσον| Κατὰ Θωμ. Μαγ. σ.
602 ἀπὸ μὲν ἀρσενικοῦ οὐδεὶς τῶν δοκίμων εἶπεν, ἐπὶ δὲ
θηλυκοῦ Λιδαν. τομ. 4 σ. 143. Σὺ τοίνυν Ἀττικοῖς ἐπόμενος
ἐπὶ μὲν ἀρσενικοῦ μεθύων λέγε καὶ μεθυστικός... ἐπὶ δὲ θη-
λυκοῦ μεθύουσα καὶ μεθύση. Πρῶτος δὲ μετεχειρίσθη τὴν λέ-
ξιν ταύτην ἐκ μὲν τῶν ποιητῶν ὁ Μένανδρος, ἐκ δὲ τῶν πε-
ζῶν πλὴν τοῦ Κέδητος ὁ Πλαύταρχος καὶ ὁ Λουκιανός. —¹³.
προδότην| Προδότην ἐννοεῖ ἀπλῶς τὸν ὁποῖαδήποτε προδο-
σίας ἔνοχον, τὸν κοινῶς ὀνομαζόμενον προδότην καὶ καταδό-
την (γαλ. *traître et delateur*). —¹⁴. τὸ πέρας| Ὁ ἐπὶ ῥήματι
= ἐπὶ χάτις, τέλος πάντων, ὕστερον ἀπ' ὅλα. —¹⁵. ἀφρονα
| Ἰδε § 2. σημ. 14. —¹⁶. Ἀμέλει| Δηλ. τῷ ὄντι οὐνόμεθα νῦν
εἰδῶμεν πολλοὺς μαθηματικούς ὄντας τοιούτους ἢ τοὺς μεθύοντας
ἀκρατεῖς κτλ. τὸ ἀμέλει κυρίως εἶνε β. προσ. τῆς προσεκτ.
τοῦ ἀμελῶ = ὅσο ἀφροντεῖς, μένε ἡτυχός, τὴν δουλειά σου, μὴ
σὲ μέλη. ἐν ἀποκρίσει ἀντὶ ἐπίρ. βεβαιωτικοῦ ἢ διασαφητικοῦ
= χωρὶς ἄλλο, τῷ ὄντι, μάλιστα. —¹⁷. ἐκ τούτου τοῦ λόγου
| Δηλ. ἐν λέγεις. Ἡ λέξις λόγος ἐν τῇ Ἑλληνικῇ γλώσσῃ

τῷ δευτέρῳ περιδῶλῳ διατρίβουσιν, ὥσπερ ἐγγιζόντες¹⁸ πρὸς
τὴν ἀληθινὴν Παιδείαν. Π. Καὶ τί τοῦτο ὁρεῖται αὐτοὺς;
ἔφη, ὅτε¹⁹ πολλάκις ἐστὶν ἰδεῖν παραγιγνομένους ἐκ τοῦ
πρώτου περιδῶλου ἀπὸ τῆς Ἀκρασίας καὶ τῆς ἄλλης Κα-
κίας εἰς τὸν τρίτον περιδῶλον, πρὸς τὴν Παιδείαν τὴν ἀλη-
θινὴν, οἱ τούτους τοὺς μαθηματικούς παραλλάττουσιν²⁰.
Ὡστε πῶς ἔτι προέχουσιν; ἄρα²¹ ἡ ἀκινήτωτεροι ἢ δυσμα-
θέστεροί²² εἰσι. Ξ. Πῶς τοῦτ'; ἔφη, ἐγὼ. Π. Ὅτι ἐν τῷ
δευτέρῳ περιδῶλῳ²³, εἰ μηδὲν ἄλλο²⁴ προσποιῶνται γε ἐπί-

εἶνε πολυστημαντος, ἐνταῦθα σημαίνει ὁμιλίαν. —¹⁸. ὥσπερ
ἐγγιζόντες] = νομιζόντες ὅτι εἶναι πλησίον τῆς ἀληθινῆς Παι-
δείας. —¹⁹. ὅτε] = ἐπειδὴ. ὁπότε καὶ μάλιστα τὰ ἐπειδὴ καὶ
ὡς λαμβάνονται πολλάκις καὶ αἰτιολογικῶς καὶ συντάσσονται
μεθ' ὀριστικῆς. —²⁰. οἱ — παραλλάττουσιν] Ἡ ἀναφορικὴ αὕτη
πρὸς. ἀναφέρεται εἰς τὸ : ἐστὶν ἰδεῖν (τινας). Τὸ παραλλάττω
κυρίως σχμ. ἀλλάζω, μεταβάλλω, ἐνταῦθα δὲ ὑπερβαίνω,
ἀφίνω ὀπίσω κοινῶς ἀπερνῶ. —²¹. ἄρα| ἄρα τοῦ ἄρα διαφέρει.
ὁ μὲν γὰρ κατὰ περισπασμὸν λεγόμενος σύνδεσμος ἀπορημα-
τικός ἐστίν... ὁ δὲ κατὰ συσπληνὴν συλλογιστικός. Ἀρμώ-
νιος. —²². δυσμαθέστεροι] δηλ. οἱ μαθηματικοί. Ἐνταῦθα ὁ
δεύτερος ὅρος συγκρίσεως ἐλλείπει ὡς εὐκόλως ἐκ τῆς συνεχεί-
ας τοῦ λόγου ἐννοούμενος ἦτοι τῶν παραγιγνομένων ἐκ τοῦ
πρώτου περιδῶλου. —²³. Ὅτι ἐν τῷ δευτέρῳ περιδῶλῳ] Ἡ
ἐννοια εἶνε οὕτη, ὅτι ἐν τῷ πρώτῳ περιδῶλῳ ὄντες καὶ μὴ
λαβόντες ἐφόδια παρὰ τῆς Ψευδοπαιδείας ὁμολογοῦσι τὴν
ἀγνοίαν των καὶ οὖν προσποιῶνται ὅτι γνωρίζουσιν ὅσα δὲν
γνωρίζουσιν, ἐνῷ τούναντίον οἱ ἐν τῷ δευτέρῳ περιδῶλῳ δηλ.
οἱ μαθηταὶ προσποιῶνται ὅτι γνωρίζουσιν ὅσα ἀγνοοῦσι.

στασθαι ἃ οὐκ οἶδασιν²¹. Ἔως δ' ἂν ἔχωσι ταύτην τὴν δοξάν, ἀκινήτους αὐτοὺς ἀνάγκη εἶναι πρὸς τὸ ὁρμᾶν πρὸς τὴν ἀληθινὴν Παιδείαν. Εἶτα τὸ ἕτερον οὐχ ὁρᾷς, ὅτι καὶ αἱ Δόξαι ἐκ τοῦ πρώτου περιθόλου εἰσπορεύονται πρὸς αὐτοὺς ὁμοίως; Ὡστε οὐδὲν οὗτοι ἐκείνων βελτίους εἰσιν, ἐὰν μὴ καὶ τούτοις συνῇ Μεταμέλεια καὶ πεισθῶσιν ὅτι οὐ Παιδείαν ἔχουσιν ἀλλὰ Ψευδοπαιδείαν, δι' ἣν ἀπατῶνται· οὕτω δὲ διακείμενοι²², οὐκ ἂν ποτε σωθεῖεν.

§ 43). Καὶ ὑμεῖς τοίνυν¹, ὦ Ξένοι, ἔφη, ἐὰν μὴ οὕτω ποιῆτε καὶ ἐνδιατρίβητε τοῖς λεγομένοις μέχρις ἂν ἔξιν λαβήτε. Ἀλλὰ² περὶ τῶν αὐτῶν πολλάκις δεῖ ἐπισκοπεῖν³ καὶ μὴ διαλείπειν, τὰ δὲ ἄλλα πάρεργα⁴ ἡγήσασθαι. Εἰ δὲ

καὶ ἐν ὑσφ κατέχονται ὑπὸ τοιούτης δοξασίας δὲν δύνανται νὰ εἰσελθῶσιν εἰς τὴν ἀληθινὴν Παιδείαν, εἰς ἣν πολλάκις οἱ πρῶτοι διὰ τῆς μετανοίας εἰσέρχονται. —²¹. εἰ μὴδὲν ἄλλο] ἔνν. ποιοῦσιν· ἡ ἐλλείψις αὕτη συνήθως γίγνεται ὅταν ἔπηται πρότασις εἰδικὴν ἔχουσα σημασίαν, οἷον οἱ Λακεδαιμόνιοι ἄλλο οὐδὲν (ἐποιοῦν) ἢ ἐκ γῆς ἐναυμάχουν· καὶ τότε ἔνν. ῥῆμα γενικῆς σημασίας ὡς ποιεῖν, γίνεσθαι κτλ. καὶ γίγνεται συνήθως ἐπὶ τῶν φράσεων οὐδὲν ἄλλο ἢ, ἄλλο τι ἢ, ἢ μὴδὲν ἄλλο κτλ. —²². οἶδασιν] εὐχρηστον παρὰ τοῖς Ἀττικοῖς τὸ: ἴσασι. ἴδε § 1 σημ. 4². —²³. διακείμενοι] ὑποθετ. μεροχ. — εἰ διακείνται.

¹. Καὶ ὑμεῖς τοίνυν] ἔνν. οὐκ ἂν ποτε σωθεήτε. Πολλάκις τὸ ῥῆμα τῆς ἀποδόσεως ἐλλείπει ὅτε ἐκ τῆς συνεχείας τοῦ λόγου εὐκόλως ἐννοεῖται καὶ ἀποτελεῖ τὸ λεγόμενον ἀνεκταπόδοτον σχῆμα. —². ἀλλὰ] αἰτιολογ. ἀντὶ τοῦ γὰρ, οἷον περὶ γὰρ τῶν αὐτῶν κτλ. —³. ἐπισκοπεῖν] τὸ σύνθ. ἐπισκοπεῖν σημ.

κτλ., οὐδὲν ὀφείλος ἐσται ὑμῖν ὧν νῦν ἀκούετε. Ξ. Παιήσομεν. Τοῦτο δὲ ἐξηγήσαι, πῶς οὐκ ἐστὶν ἀγαθὰ ὅσα λαμβάνουσιν οἱ ἄνθρωποι παρὰ τῆς Τύχης, οἷον τὸ ζῆν, τὸ υἰαίνειν, τὸ πλουτεῖν, τὸ εὐδοξεῖν, τὸ τέκνα ἔχειν, τὸ νικᾶν καὶ τὰ λοιπὰ ὅσα τούτοις παραπλήσια; ἢ πάλιν τὰ ἐναντία πῶς οὐκ ἐστὶ κακά; Πάνυ γὰρ ἡμῖν παράδοξον καὶ ἄπιστον⁵ δοκεῖ τὸ λεγόμενον. Π. Ἀγε⁶ τοίνυν πειρῶ⁷, ἔφη, ἀπακρίνασθαι τὸ φαινόμενον⁸ περὶ ὧν ἂν σε ἐρωτῶ. Ξ. Ἀλλὰ ποιήσω τοῦτο, ἔφη ἐγώ. Π. Πότερον οὖν, κἂν κακῶς τις ζῇ, ἀγαθὸν ἐκείνῳ τὸ ζῆν; Ξ. Οὐ μοι δοκεῖ, ἀλλὰ κακόν, ἔφη ἐγώ. Π. Πῶς οὖν ἀγαθὸν ἐστὶ τὸ ζῆν, ἔφη, εἴπερ τούτῳ ἐστὶ¹² κακόν; Ξ. Ὅτι τοῖς μὲν κακῶς ζῶσι κακόν

ἐξετάζω τι ἐπισταμένως, κατὰ βάθος. —⁴. πάρεργα] ἔνν. εἶναι Ὅσα τὰ σημειωθέντα ἐν § 44 σημ. 5. —⁵. εἰ δὲ μὴ] ἔνν. ἐπισκοπεῖτε πολλάκις, ἀλλὰ διαλείπητε, οὐδὲν κτλ. Τὸ εἰ δὲ μὴ ἄνευ ῥήματος κεῖται ἐπὶ τῆς σημασίας ἐφ' ἣς καὶ παρ' ἡμῖν ὁγλ. σλλως, ἐν ἐναντίῳ περιπτώσει, μάλιστα μετὰ τὸ εἰ μὲν, ἐὰν μὲν, ἢ μετὰ ἀπαγόρευσιν. —⁶. ἄγε] τὸ οἷον τίθεται πολλάκις ἐπεξηγηματικῶς; — λόγου, ἢ παραδειγματικῶς χάριν. —⁷. ἄπιστον] ἡ λέξις ἐνταῦθα ἔχει παθ. σημασίαν — ἀπίστευτον. —⁸. Ἀγε] τὸ ἄγε καὶ ἄγετε λαμβάνονται καὶ ὡς ἐπιερ. παρακληυσματικὰ καὶ συντρσ. ἐπὶ ἀ. πρσ. μεθ' ὑποτακτ. ἐπὶ δὲ 6⁷. μετὰ προστακτικῆς· ἀλλὰ τὸ μὲν ἄγε τίθεται καὶ μεθ' ἐνικού καὶ πληθ. ῥήματος, τὸ δὲ ἄγετε μόνον μετὰ πληθύν. —⁹. πειρῶ] μετ' ἀπαρεμφ. διότι εἶναι ἀντὶ τοῦ προσπαθῶ ἢ ἐπιχειρῶ. —¹⁰. τὸ φαινόμενον] τὸ δοκεῖν σε ὁγλ. — εἴπερ — ἐστὶ] Ὅ εἰ πολλάκις μετὰ τοῦ ἐνεστ. τῆς ἐρωστ. σημ. τὸ θετικόν καὶ βέβαιον, ὅπερ ἐπιτείνεται διὰ τοῦ περ. —

μα δοκεῖ εἶναι, τοῖς δὲ καλῶς ἀγαθόν. Π. Καὶ κακόν ἄρα λέγεις τὸ ζῆν καὶ ἀγαθόν εἶναι; Ξ. Ἐγώ γε¹¹. Π. Μὴ οὖν ἀπιθάνως λέγε. Ἀδύνατον γὰρ τὸ αὐτὸ πρᾶγμα καὶ κακόν καὶ ἀγαθόν εἶναι· οὕτω γὰρ καὶ ὠρέλιμον καὶ βλαβερὸν ἂν εἴη¹², καὶ αἰρετόν καὶ φευκτόν ἅμα αἰεῖ. Ξ. Ἀπίθανον μὲν¹³, ἀλλὰ πῶς οὐκ, εἰ τὸ κακῶς ζῆν¹⁴ ὃ ἂν ὑπάρχῃ κακόν τι ὑπάρχει αὐτῷ κακόν αὐτῷ τὸ ζῆν ἐστίν; Π. Ἀλλ' οὐ τὸ αὐτὸ, ἔφη, ὑπάρχει τῷ κακῶς ζῆν· ἢ οὐ σοὶ φαίνεται¹⁵; Ξ. Ἀμέλει οὐδ' ἐμοί¹⁶ δοκεῖ τὸ αὐτὸ εἶναι. Π.

¹¹. Ἐγώ γε] κατὰ παράλειψιν τοῦ λέγω· ἐκλαμβάνεται δὲ ἐπιρρηματικῶς ἀντὶ τοῦ ναὶ ἢ τοῦ μαλιστα τῆς συνηθείας.—
¹². βλαβερὸν ἂν εἴη] Δυνητικός λόγος, ὅστις εἶνε ἀπόδοσις παραλειφθείσης προτάσεως· εἰ οὕτως ἔχει.—¹³. Ἀπίθανον μὲν] ἐννι· ἐστὶ τούτο, ὃ λέγω· ὃ δὲ μὲν βεβαιωτικός.—¹⁴. Ἀλλὰ πῶς οὐκ, εἰς τὸ κακῶς ζῆν, κτλ.] περινενοημένη σοφιστικὴ ἐρώτησις δηλ. ἀλλ' ἐάν ἡ κακὴ ζωὴ εἰς ὅποιονδήποτε καὶ ἂν ὑπάρχῃ (ἦτοι εἰς ἐκεῖνον ὅστις ζῇ καλῶς) εἶναι δυστύχημα δι' αὐτόν, πῶς ἡ ζωὴ αὕτη δὲν εἶναι κακόν πρᾶγμα δι' αὐτόν; Ἡμεῖς ὅμως δὲν ἀρκούμεθα εἰς τὴν κατὰ λέξιν ἀνάπτυξιν τοῦ χωρίου τούτου. Ἐπειδὴ ἡ θεία πρόνοια ἐχαρίσατο ἡμῖν τὴν ζωὴν κατ' ἐνώτερον λόγον ἄρα ἡ ζωὴ ὑπάρχει δι' ἡμᾶς καλόν τι. Ἀλλ' ἡ ἐλευθερίᾳ τοῦ ἀνθρώπου μετετρέφεται τὸ χάρισμα τούτου τῆς θείας προνοίας κατὰ διαθέσιν ἦτοι εἰς καλόν καὶ εἰς κακόν. Οὕτω τῷ κανονίζοντι τὸν βίον αὐτοῦ συμφώνως τῷ ὀρθῷ λόγῳ καὶ τῇ ὑπαγορεύσει τῆς συνειδήσεως τὸ ζῆν εἶναι καλόν, τῷ δὲ βιούντι παρὰ τὰς ὑπαγορεύσεις τοῦ τοῦ θεοῦ καὶ φυσικοῦ νόμου εἰκότως τὸ ζῆν εἶναι κακόν.—¹⁵. ἢ οὐ σοὶ φαίνεται] ἐνν. τὸ ζῆν εἶναι τὸ αὐτὸ τῷ κακῶς ζῆν;—
¹⁶. ἐμοί] εἴηκεν ἐμοί καὶ οὐχί μοι διότι ἀποκρίνεται ἐμφαντῶς

Τὸ κακῶς τοίνυν ζῆν κακόν ἐστίν· τὸ δὲ ζῆν οὐ κακόν ἐστίν· ἐπεὶ, εἰ ἦν κακόν, τοῖς ζῶσι καλῶς κακόν δὴ ὑπῆρχεν, ἐπεὶ τὸ ζῆν αὐτοῖς ὑπῆρχεν, ὅπερ ἐστὶ κακόν. Ξ. Ἀληθῆ μοι δοκεῖς λέγειν. Π. Ἐπεὶ τοίνυν ἀμφοτέροις¹⁷ συμβαίνει τὸ ζῆν, καὶ τοῖς κακῶς ζῶσι καὶ τοῖς καλῶς, οὐκ ἂν εἴη οὔτε ἀγαθόν εἶναι τὸ ζῆν, οὔτε κακόν, ὥσπερ οὐδὲ τὸ τέμνειν καὶ καίειν¹⁸ ἐν τοῖς ἀρρωστοῦσιν¹⁹ ἐστὶ νοσηρὸν καὶ ὑγιεινόν²⁰· οὐκοῦν οὕτω καὶ ἐπὶ τοῦ ζῆν. Ξ. Ἔστι ταῦτα. Π. Σὺ τοίνυν οὕτω θεωρήσον· πότερον ἂν βούλοιο ζῆν κακῶς, ἢ ἀποθανεῖν καλῶς καὶ ἀνδρείως; Ξ. Ἀποθανεῖν ἐγώ γε καλῶς. Π. Οὐκοῦν οὐδὲ τὸ ἀποθανεῖν κακόν ἐστίν, εἴπερ αἰρετώτερον ἐστὶ πολλάκις τὸ ἀποθανεῖν τοῦ ζῆν²¹. Ξ. Ἔστι ταῦτα.

κῶς.—¹⁷. ἀμφοτέροις] ἢ ἄμφω καὶ ἀμφοτέρων σήμ. δύο ἐκαστῶ. Τούτων ἡ μὲν ἄμφο εἶναι κοινὸν γένος καὶ μόνον εἰς τὸν αὐτὸν ἀριθμὸν εἶναι ἐν γένει· ἡ δὲ ἀμφοτέρων εἰ μὲν τῶν ἐκαστῶ ἀριθμὸς εὐρίσκαται μόνον κατὰ τὴν ὀνομασίαν καὶ αἰτία, τοῦ οὐδατέρου, ἐν δὲ τῇ οὐσίᾳ καὶ πληθύνει καθ' ὅλα τὰ γένη.—
¹⁸. τὸ τέμνειν καὶ καίειν] τούτο λέγεται παρὰ τοῖς Ἀστικαῖς ἐπὶ τῶν ἀστικῶν ἐργασίαις, παρὰ δὲ τοῖς μὲν, ἐπὶ τῆς κοινότητος γνήσιος ἔκφαντος τοῦ ἀνατρέχειν.—
¹⁹. ἀρρωστοῦσιν] ἀρρωστος καὶ ἀρρωστῶν διακρίνει· ὅτι ἀρρωστος μὲν εἶναι ὁ νοσῶν, ἀρρωστῶν δὲ, ὁ ἀδυνατῶν· εἰς τὴν ἐκπλήρωσιν τῶν ὀρεξέων του.—
²⁰. νοσηρὸν καὶ ὑγιεινόν] δηλ. αὐτὸ καθ' ἑαυτὸ δὲν εἶναι νοσηρὸν καὶ ὑγιεινόν, ἀλλ' ὁ τρόπος καθ' ὃν καίεται ἢ νοσῶνται μέλλει τε τοῦ σώματος δύναται νὰ καταστήσῃ αὐτὸ νοσηρὸν ἢ ὑγιεινόν.—
²¹. εἴπερ αἰρετώτερον· τὸ ἀποθανεῖν τοῦ ζῆν, ὃ βέλτεται καθ' ἑαυτὸν δὲν εἶναι ἐπιθυμητόν, ἀλλὰ κατὰ συμβεβηκός, ἢ ἵνα ἀπορύγῃ ἀνώτερον κακόν ὃν.

Π. Οὐκοῦν ὁ αὐτὸς λόγος καὶ περὶ τοῦ ὑγιαίνειν καὶ νοσεῖν²². Πολλάκις γὰρ οὐ συμφέρει ὑγιαίνειν²³, ἀλλὰ τὸ νόσῃν, ὅταν ἢ περίστωσις τοιαύτη. Ξ. Ἀληθῆ λέγεις. Π. Ἄγε δὴ σκεψώμεθα²⁴ καὶ περὶ τοῦ πλουτεῖν αὐτὰς εἴ γε²⁵ θεωρεῖν ἐστὶν ἰδεῖν, ὑπάρχοντά τινι πλοῦτον, κακῶς δὲ ζῶντα τούτου καὶ ἀθλίως. Ξ. Νῆ Δίε, πολλοὺς γε. Π. Οὐκοῦν οὐδὲν τούτοις ὁ πλοῦτος βοηθεῖ εἰς τὸ ζῆν καλῶς. Ξ. Φαίνεται· αὐτοὶ γὰρ φαῦλοί εἰσιν. Π. Οὐκοῦν τὸ σπουδαίους εἶναι²⁶ οὐχ ὁ πλοῦτος ποιεῖ, ἀλλ' ἡ Παιδεία. Ξ. Εὐκός γε ἐκ τούτου ἄρα τοῦ λόγου. Π. Οὐδὲ ὁ πλοῦτος ἀγαθὸν ἐστίν, εἴπερ οὐ βοηθεῖ τοῖς ἔχουσιν αὐτὸν εἰς τὰ βελτίους εἶναι. Ξ. Φαίνεται. Π. Οὕτως οὐδὲ συμφέρει ἄρα ἐνίοις²⁷ πλουτεῖν²⁸, ὅταν μὴ ἐπίστωνται τοῦ πλούτου χρῆ-

ψυχικόν κίνδυνον —²². νοσεῖν] νοσεῖν τοῦ αρρωστεῖν διαφέρει· διότι αρρωστεῖ μὲν ὁ καχεκτικὸν τῷ σώματι, νοσεῖ δὲ ὁ κληνικός. —²³ οὐ συμφέρει ὑγιαίνειν κτλ.] Δύναται τις βωμαλέος ὢν καὶ εὐρωστός νά ποιῇται κακὴν χρῆσιν τῆς ὑγείας αὐτοῦ ἀσελγῶν καὶ ἀκολασταίνων καὶ οὕτως νά βλάπτηται ὀλιγκῶς τε καὶ ἠθικῶς. —²⁴. σκεψώμεθα] ἀορ. ἀ. τοῦ σκοποῦμαι· διότι ὁ ἐνεργ. σκέπτομαι καὶ παρ. εἰς σκεπτόμεν εἶναι ἐπικροὶ καὶ ἰωνικοὶ σπανιότατοι παρὰ τοῖς Ἀττικοῖς καὶ συνήθεις παρὰ ἡτγν., ἀντὶ δὲ τούτων τίθεται τὸ σκοπῶ καὶ σκοποῦμαι παρ' Ἀττικοῖς ἀνευ διαφορᾶς· θεωρῶ μετὰ προσυχῆς, ἐξετάζω, διανοοῦμαι, μελ. σκεψομαι, ἀορ. ἐσκεψόμην, παρ. εἰς σκεψομαι, ὁ δὲ μελ. σκοπήσω, ἀορ. ἐσκόπησα, ἐσκόπησάμην παρ. εἰς ἐσκόπημαι εἶναι τῶν μετγν. ἀπὸ Ἀριστοτέλους. —²⁵. εἴ γε] ἐνταῦθα τὸ εἴ ἔχει σημασίαν αἰτιολογικὴν ἐπιταυνομένην διὰ τοῦ γε. τοιαύτην δὲ σημασίαν λαμβάνει τὸ εἴ, ὅτε γενικῶς

σθαι²⁹. Ξ. Δοκεῖ μοι. Π. Πῶς οὖν τοῦτο ἂν τις κρίνειν³⁰ ἀγαθὸν εἶναι, ὁ πολλάκις οὐ συμφέρει ὑπάρχειν; Ξ. Οὐδ' αὖτως. Π. Οὐκοῦν εὖ μὲν τις ἐπίσταται πλούτῳ χρῆσθαι³¹ καλῶς καὶ ἐμπείρως, εἴ³² βιώσεται³³· εἰ δὲ μὴ, κακῶς. Ξ. Ἀληθέστατά μοι δοκεῖς τοῦτο λέγειν. Π. Καὶ τὸ σύνολον δὲ, τὸ τιμᾶν ταῦτα ὡς ἀγαθὰ ὄντα ἢ ἀτιμαῖζειν ὡς κακὰ, τοῦτο δὲ ἐστὶ τὸ ταραττον τοὺς ἀνθρώπους καὶ βλάπτειν, ὅταν τιμαῶνται τε καὶ οἰωνται διὰ τούτων μόνων εἶναι τὸ

αἰτία ἐκφέρεται, οἷον, εἰ ἐκεῖνος ἀπέθανε, ἤπου Ἀγόρευτος γε δικαίως ἀποθανεῖται. Λυσ. 13, 57. —²⁶. τὸ σπουδαίους εἶναι] ἀντικείμεν. τοῦ· ποιεῖν. Τὸ σπουδαῖος ἐπὶ ἀνθρώπων σχημ. σοβαρὸς ζηλωτῆς καλῶν ἔργων, ἢ κατὰ Σουίδαν ἀενάρετος, εὐδόκιμος σεμνὸς, εὐλικρινὴς, χρηστήθης, φρόνιμος· πρὸς δὲ Διογ. Λαέρτ. ἀντὶ τοῦ σοφός, πεπαιδευμένος· «οὐχ οἱ πολλὰ, ἀλλ' οἱ χρήσιμα ἀναγινώσκοντες εἰσὶ σπουδαῖοι»· ἐπὶ δὲ πραγμάτων σχημ. ἀξιόλογον, ἀναγκάσιον, περισπούδαστον. «οἱ τὰ σπουδαῖοτάτα ἐπιστάμενοι—οἱ φιλόσοφοι» Ξενοφ. συγκριτ. σπουδαῖοτερος εὐρίσκεται δὲ καὶ σπουδαῖοστερος καὶ ὑπερθ. σπουδαῖοστάτος παρ' Ἡροδότῃ. —²⁷ ἐνίοις] Ἡ ἀντωνυμ. αὕτη εἴ-ε ἐν χρήσει μόνον ἐν τῷ πληθ. ἀριθμῷ καὶ γίνεται ἐκ τοῦ ἀπροσώπου ἐνι=τῷ ἐστὶ καὶ τῶν ἀναφορικῶν ἀντωνυμ. καὶ ἰσοδυναμεῖ τῇ ἀορίστ. ἀντων. —²⁸ πλουτεῖν] Οὐδ.=εἶμαι πλούσιος, τὸ δὲ ἐνεργ. πλουτίζω=κάνω τινὰ πλούσιον, τὸ δὲ παθ. πλουτίζομαι=γίνομαι πλούσιος· αὕτως ἔχουσι καὶ τὸ σωφρονῶ σωφρονίζομαι, οἰκῶ—οἰκίζω—οἰκίζομαι κτλ. —²⁹ —³⁰. κρίνειν] Τὸ κρίνειν εἶναι ἰσχυρότερον τοῦ νομίζειν, διότι σχημ. τό· μετὰ κρίτεως καὶ πεποιθήσεως νομίζειν περίτινος πράγματος. —³¹. πλούτῳ χρῆσθαι³² Τὸ χρῶμαι συντάσσ. τριχῶς πρῶτον μεθ' ἀπλῆς δοτ. δεύτερον μετὰ δύο δοτ' ἐξ ὧν ἡ μία

εὐδαιμονεῖν, καὶ πανθ' ἐπομένως πράττουσιν ἕνεκα τούτων καὶ τὰ ἀσεβέστατα δοκοῦντα εἶναι. Ταῦτα δὲ πάσχουσι διὰ τὴν τοῦ ἀγαθοῦ ἄγνοιαν³³. ἀγνοοῦσι γὰρ ὅτι οὐ γίνεται ἐκ κακῶν ἀγαθόν. Πλοῦτον δ' ἔστι πολλοὺς κτησαμένους ἰδεῖν ἐκ κακῶν καὶ αἰσχυρῶν ἔργων, οἷον λέγω ἐκ τοῦ προδιδόναι³⁴ καὶ ληΐζεσθαι³⁵ καὶ ἀνδροφρονεῖν³⁶ καὶ συκοφαντεῖν³⁷ καὶ ἀποστερεῖν καὶ ἐξ ἄλλων πολλῶν καὶ μοχθηρῶν³⁸. Ἔστι ταῦτα. Π. Εἰ τοίνυν γίγνεται ἐκ κακοῦ ἀγαθὸν μηδὲν, ὥσπερ εἰκός³⁹, πλοῦτος δὲ γίνεται ἐκ κακῶν

εἶνε κατηγορούμενον τῆς πρώτης· οἷον χρῶμαί σοι φίλω, τρίτον μετὰ σοι, καὶ αἷτ. σημαίνουσας τὸ· εἰς τι, οἷον οὐκ ἔχω ὅ,τι χρῆσμαι· τούτῳ.—³¹. Εὐ] Εὐ τοῦ καλῶς διαφέρει κατ' Ἀμμώνιον· εὐ μὲν, τὸ ὀρθῶς σημαίνει· καλῶς δὲ, τὸ χρησίμων συνηρημένως· τὸ οὖν εὐ καὶ καλῶς σημ. ὀρθῶς καὶ χρησίμως.—³². βιώσεται] ἴδε § 2. σημ. 17.—³³. τὴν τοῦ ἀγαθοῦ ἄγνοιαν] τὸ σχῆμα ὑπερβατόν—τὴν ἄγνοιαν τοῦ ἀγαθοῦ. Τὸ ἐπὶ τῷ ἀγαθῷ γίνεται ἐκ τοῦ ἀγατοῦ ἢ ἀγαστοῦ, ὅπερ εἶνε ῥηματικὸν τοῦ ἀγαθοῦ καὶ σημ. κυρίως ἀξιοθαύμαστος.—³⁴. τοῦ προδιδόναι] Τὸ ἀπαρέμμετον τοῦτο ὡς καὶ τὰ κατωτέρω κεῖνται ἀντιονομάτων.—³⁵. ληΐζεσθαι] τὸ ἐνεργ. ληΐζω εἶνε σπανιόν—ἐκπάζω. λεηλατῶ καὶ ἀπαντᾷ μόνον κατ' ἐνστά. καὶ καθ. καὶ μέτ. σημασίαν ὡς ἐνταῦθα.—³⁶. ἀνδροφρονεῖν, τὸ ἀνδροφρονεῖν καὶ ἀνδρόφρονος ἀπαντᾷ μόνον παρὰ τοῖς μέτρ.—³⁷. συκοφαντεῖν] (παρὰ τὸ σὺκά φημι ἢ φαίνειν) καὶ σημ. ἐκ μίσσου· ἢ αἰσχροκερδεῖας εἰσαγγέλλω ἢ κατηγοροῦ τινα. ἔχει δὲ τὴν ἀρχὴν ἢ λέξις ἐκ τούτου. Τὸ πάλαι ἢ Ἀττικὴ παρῆγε περίφημα σὺκα, τας ἰσχυράς· ἢ δὲ ἐξ αὐτῆς ἐξαγωγή τῶν σὺκων ἢ το ἀπληγορευμένη ὑπὸ τοῦ νόμου διὰ ποινῆς θανάτου. Ἐπειδὴ δὲ καὶ ἀμείβε, εἰς τοὺς καταγγελεῖς τῶν παραβατῶν

ἔργων. ἀνάγκη μὴ εἶναι ἀγαθὸν τὸν πλοῦτον, Ξ. Συμβαίνει⁴⁰ οὕτως ἐκ τούτου τοῦ λόγου. Π. Ἄλλ' οὐδὲ τὸ φρονεῖν γε οὐδὲ δικαιοπραγεῖν⁴¹ οὐκ ἔστι κτήσασθαι ἐκ κακῶν ἔργων· ὡσαύτως δὲ οὐδὲ τὸ ἀδικεῖν καὶ ἀφρονεῖν ἐκ καλῶν ἔργων· οὐδὲ ὑπάρχειν ἅμα τῷ αὐτῷ δύνανται. Πλοῦτον δὲ καὶ δοῦσαν καὶ τὸ νικᾶν καὶ τὰ λοιπὰ ὅσα τούτοις παραπλήσια οὐδὲν κωλύει ὑπάρχειν τινὶ ἅμα μετὰ κακίας πολλῆς. Ὡστε οὐκ ἂν εἴη ταῦτα ἀγαθὰ οὐδὲ κακὰ⁴², ἀλλὰ τὸ φρονεῖν μόνον ἀγαθόν, τὸ δὲ ἀφρονεῖν κακόν. Ξ. Ἰκανῶς μοι δοκεῖς λέγειν, ἔρην.

τοῦ νόμου παρδείχεται, πολλοὶ ἕνεκα προσωπικοῦ μίσσου· ἢ αἰσχροκερδεῖας κατήγγελλον ἀνθρώπους ἐντελῶς ἀθώους.³⁸. μοχθηρῶν] δηλ. πράξεων.—³⁹. ὥσπερ εἰκός] ἔνν· ἐστὶ· διότι τὸ ἐστὶ παραλείπεται ἐπὶ τῆς οἰκῆς ἐπιθέτου λαμβανομένης μετοχῆς εἰκός.—⁴⁰. συμβαίνει] δηλ. τοιοῦτοτρόπως ἔχει τὸ πρᾶγμα, ἂν συμπεράνωμεν ἐκ ταύτης τῆς ὁμιλίας.—⁴¹. δικαιοπραγεῖν] τὸ δικαιοπραγεῖν ἐκτὶ τοῦ οἰκτα πράττειν ἀρχεται ἀναφαινομένων ἀπὸ Ἀριστοτέλους καὶ τῶν μετὰ ταῦτα συγγραφέων.—⁴². οὐκ ἂν εἴη ταῦτα ἀγαθὰ οὐδὲ κακὰ κτλ.] Περαινῶν ὁ Κεβῆς τὴν φιλοσοφικὴν ταύτην καὶ συμβολικὴν ἔκθεσιν τοῦ ἀνθρώπινου βίου ἐκτίθησιν ὅτι τὰ τυχερὰ ἀγαθὰ, οἷον ὁ πλοῦτος ἢ ὑγίεια ἢ δοῦσα καὶ τὰ τοιαῦτα πάντα κατ' ἐκυστά εἶναι· οὔτε ἀγαθὰ οὔτε κακὰ, ἀλλ' ὁ τρόπος τῆς ὀρθῆς ἢ κακῆς χρήσεως οὐτῶν ποιεῖ ταῦτα καλὰ ἢ κακὰ. Ὡστε ἡ φρόνησις εἶνε το μόνον ἐλαττήριον, δι' οὗ ἀποδοκίμουσι ταῦτα ἀγαθὰ, ἢ δὲ ἀφροσύνη ἀπ' ἐναντίας εἶναι το μέσου δι' οὗ καθίστανται ταῦτα ἀναγκάτως κακὰ.

τέλος τῶν σημειώσεων τοῦ Πίνακος.

ΠΑΡΟΡΑΜΑΤΩΝ ΔΙΟΡΘΩΣΙΣ ΚΑΙ ΠΡΟΣΘΗΚΑΙ

ἐν σελ. στίχ.	ἀντὶ	γράφε
43 3	τὸ δὲ	τὶ δὲ ἀνεπαξέργαστον σχέδον ὑ- πεύθυνος
14 3	περιβολῆς	περιβολῆς
17 24	ὅτι	ὅτε
17 50	τῶν πολιτικῶν	τῶν πολιτῶν
24 44	ῥοκκῶν	ῥοκκῶν
22 20	frabula	fabula
22 24	(ἐκ τοῦ frari)	(ἐκ τοῦ fari)
18	μετὰ τὸν 28 στίχον,	προσθεθήτω· μόνῃ ἢ παιδείᾳ δι- νᾶται νὰ πλάσῃ τοὺς λογικωτάτους.
23 20	ἢ τοῦ φάσκιον	ἢ τοῦ φάσκιο
24 48	γένητε	γένησθε
27 4	προσέχεται	προσέχετε
28 2	ἐνταῦθ'	ἢ ἐνταῦθα
29 27	γεννημένων	γνωμένων
31 15	ἀμετάτρεπτα	ἀμετάβατα
35 25	κατ' ἄρνησιν	κατ' ἄρσιν
40 43	τοὺς ἀστομέτους	τοὺς ἀπτομένους
43 43	ἀθετίμου	ἀθεμίτου
48 4	διαλεκτῆς	διαλεκτικῆς
54 46	ἄλσεας	ἄλσεα
56 25	μορφῇν	ὑπὸ μορφῇν
59 41	σελ. 380	σελ. 380 εὐγίνα Ἀττικῇ, ὕγεια Ἑλληνικῇ
61 25	μὲ ἀνδρία	μὲ 4 ἀνδρία

Τὰ λοιπὰ τυπογραφικὰ παροράματα ὥς μὴ οὐσιώδη ἀ-
φίενται εἰς τὴν ἐπιείκειαν τῶν ἀναγνωστῶν.

Σ. Ε. Τὰ ὁράματα τῶν φιλομουσῶν συνδρομητῶν κα-
ταχωρηθήσονται ἐν τέλει τοῦ Β'. τεύχους.